

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА

в зарубіжних ЗМІ

НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ В. І. ВЕРНАДСЬКОГО
ФОНД ПРЕЗИДЕНТІВ УКРАЇНИ
ВІДДІЛ ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ РЕСУРСІВ

ІНСТИТУТ ПРЕЗИДЕНТСТВА У ЗАРУБІЖНИХ ЗМІ

Інформаційно-реферативний бюлетень

Випуск 4 (29)

(огляд матеріалів зарубіжних ЗМІ за 1-30 квітня 2021 року)

Головний редактор

С. В. Полтавець, в. о. директора Фонду Президентів України,
канд. політ. наук, старш. наук. співроб.

Редакційна колегія:

С. М. Польовик (відповідальна за випуск), Л. М. Степченко

Інформаційно-реферативні матеріали підготували:

А. Г. Федорчук, А. В. Матвійчук, О. І. Макарова, Н. О. Моршна, Я. А. Дайнека,
Д. В. Павленко, М. І. Хилько, Д. В. Бондаренко

Аналітичні матеріали підготував:

А. Г. Федорчук, наук. співроб.

Заснований у 2011 році

Виходить два рази на місяць

Адреса редакції:

НБУВ, пр-т Голосіївський, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 525-54-70

E-mail: fru@nbuv.org.ua

Передрук – тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2019

Київ 2021

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	7
АКТИВНІСТЬ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ	8
ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	13
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	17
АКЦІЇ ПРОТЕСТУ	17
<i>Бенін</i>	17
<i>Білорусь</i>	17
<i>Колумбія</i>	17
<i>Сомалі</i>	18
БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ	18
<i>Україна</i>	18
ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА	18
<i>США</i>	18
<i>Україна</i>	20
ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА	20
<i>Іран</i>	20
<i>Намібія</i>	21
<i>Росія</i>	21
<i>Сербія</i>	22
<i>США</i>	22
<i>Україна</i>	23
<i>Шрі-Ланка</i>	24
ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА	24
<i>Білорусь</i>	24
<i>Киргизстан</i>	25
<i>Росія</i>	25
<i>Сомалі</i>	26
ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ	26
<i>Танзанія</i>	26
ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ	26
<i>Білорусь</i>	26
<i>Чад</i>	27
ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА	29
<i>Нігер</i>	29
<i>Республіка Конго</i>	29
КОРУПЦІЯ	30
<i>Малаві</i>	30
КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА	30
<i>Гана</i>	31
<i>США</i>	31
<i>Франція</i>	31
МІСЦЕВІ ВИБОРИ	32
<i>Чилі</i>	32
НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА	33

<i>Білорусь</i>	33
<i>Іран</i>	34
<i>Мозамбік</i>	35
<i>Україна</i>	35
<i>Чехія</i>	36
НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА	36
<i>США</i>	37
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я	37
<i>Аргентина</i>	37
<i>Бразилія</i>	37
<i>Казахстан</i>	38
<i>Мексика</i>	39
<i>Німеччина</i>	39
<i>Сербія</i>	40
<i>США</i>	40
<i>Танзанія</i>	42
<i>Туніс</i>	42
<i>Україна</i>	43
<i>Франція</i>	43
<i>Чилі</i>	44
ПОЛІТИЧНА БОРОТЬБА	44
<i>Білорусь</i>	44
<i>Росія</i>	45
<i>Туреччина</i>	45
ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА	45
<i>Австрія</i>	45
<i>Болгарія</i>	46
<i>Демократична Республіка Конго</i>	46
<i>Ізраїль</i>	46
<i>Кот-д'Івуар</i>	47
<i>Ліван</i>	47
<i>Нігер</i>	48
<i>Південний Судан</i>	48
<i>Словаччина</i>	48
<i>Чехія</i>	49
ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	50
<i>Грузія</i>	50
<i>Мексика</i>	50
<i>Молдова</i>	50
<i>США</i>	51
<i>Туніс</i>	51
ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА	51
<i>Мексика</i>	51
ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ	52
<i>Албанія</i>	52
<i>Джибуті</i>	52
<i>Еквадор</i>	53
<i>Косово</i>	54

<i>Перу</i>	54
<i>Польща</i>	55
<i>Сирія</i>	55
<i>Філіппіни</i>	55
<i>Франція</i>	56
МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ	57
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ	61
АЗІЯ	61
<i>Іран</i>	61
<i>Китай</i>	61
<i>Росія</i>	61
<i>США</i>	62
АФРИКА	65
<i>Ботсвана</i>	65
<i>Єгипет</i>	65
<i>Нігерія</i>	66
<i>Південно-Африканська Республіка</i>	66
<i>Франція</i>	67
ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ	67
<i>США</i>	67
<i>Франція</i>	68
ЄВРОПА	68
<i>Кіпр</i>	68
<i>Німеччина</i>	69
<i>Польща</i>	69
<i>Росія</i>	69
<i>Сербія</i>	72
<i>США</i>	72
<i>Туреччина</i>	76
<i>Україна</i>	77
<i>Франція</i>	82
<i>Чехія</i>	84
<i>США</i>	85
ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ	85
<i>Туреччина</i>	85
МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА	86
<i>США</i>	86
МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ	87
<i>США</i>	87
НАТО	88
<i>Україна</i>	88
ПІВДЕННА АМЕРИКА	89
<i>Венесуела</i>	89
ПІВНІЧНА АМЕРИКА	89
<i>Гватемала</i>	89
<i>Іран</i>	89
<i>Росія</i>	90

США.....	90
ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ.....	94
ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ.....	98
АРГЕНТИНА.....	98
БРАЗИЛІЯ.....	99
ГОНДУРАС.....	99
КОЛУМБІЯ.....	99
КОТ-Д'ІВУАР.....	100
ПАЛЕСТИНА.....	100
ПЕРУ.....	100
ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА.....	101
РОСІЯ.....	101
СОМАЛІ.....	102
США.....	102
ТУРЕЧЧИНА.....	103
УКРАЇНА.....	104
ФІЛІПІНИ.....	104
ФРАНЦІЯ.....	104
ЧАД.....	105
МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ.....	106

ПЕРЕДМОВА

У сучасному світі інститут президентства є достатньо поширеним органом влади, але в кожній країні він має свої функції та особливості впливу на розвиток суспільства й держави. Дослідженням світового досвіду функціонування та сучасного стану інституту президентства може допомогти моніторинг інформації про цей державний інститут у ресурсах світової мережі. Сьогодні засоби масової інформації впливають на індивідуальну картину світу кожного, грають важливу роль у формуванні суспільної свідомості і регулювання суспільної думки, висвітлюючи та коментуючи практично всі сфери функціонування інституту президентської влади. Сучасні медіа мережі є одним з головних ресурсів, за допомогою яких громадськість дізнається про діяльність президентів, формує образ президента, зокрема і держави загалом. Саме тому моніторинг інформації про інститут президентства, що циркулює в світовій мережі, є актуальним та важливим інструментом дослідження.

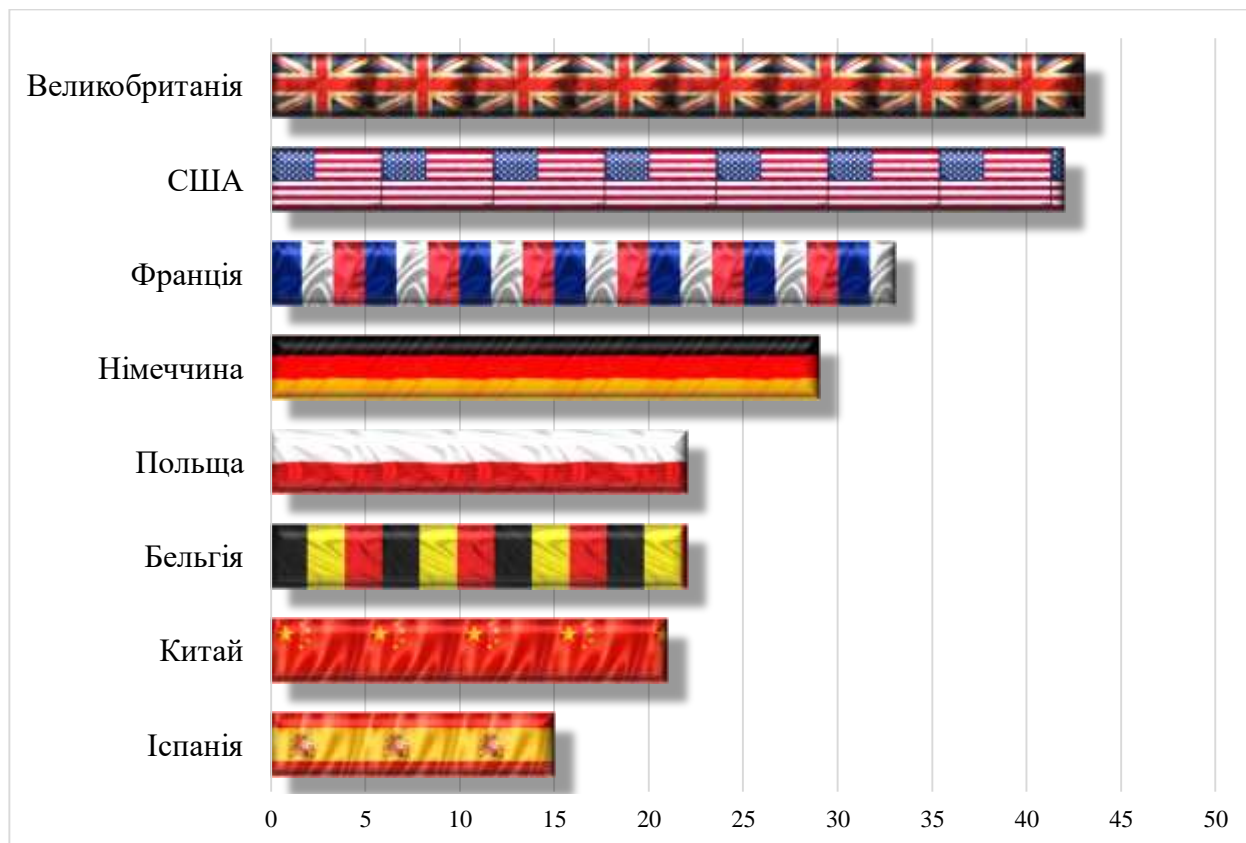
У 4 випуску інформаційно-реферативного бюлетеня «Інститут президентства в зарубіжних ЗМІ» за 2021 рік розкрито окремі аспекти функціонування інституту президентів у дзеркалі їх відображення впливовими світовими медіа за період з 1 по 30 квітня 2021 р. У процесі дослідження означеної проблеми було проаналізовано 227 інформаційних повідомлень ЗМІ таких країн як США, Великобританія, Німеччина, Франція, Бельгія, Китай, Іспанія та Польща, опублікованих на англійській, іспанській, німецькій, польській, французькій мовах.

Серед жанрових різновидів матеріалів, які підлягали моніторингу за означений період, слід назвати авторські статті, інтерв'ю, тематичні огляди, прогностичні та аналітичні коментарі, інформаційні повідомлення тощо.

Згідно з результатами моніторингу, світові інтернет-джерела в квітні 2021 року висвітлювали діяльність 76 президентів світу в таких сферах як охорона здоров'я, економіка, фінанси, екологія, культура, освіта, наука, релігія, засоби масової інформації та ін. Особливу увагу зарубіжні ЗМІ приділяли політиці президентів в галузі охорони здоров'я, президентським виборам, взаємодії президентів з органами виконавчої влади їх країни, а також зовнішньополітичній діяльності президентів, особливо їх участі у європейській політиці та відповіді світових лідерів на зростаючу агресивність Росії.

АКТИВНІСТЬ ЗМІ У ВИСВІТЛЕНІ ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДЕНТІВ

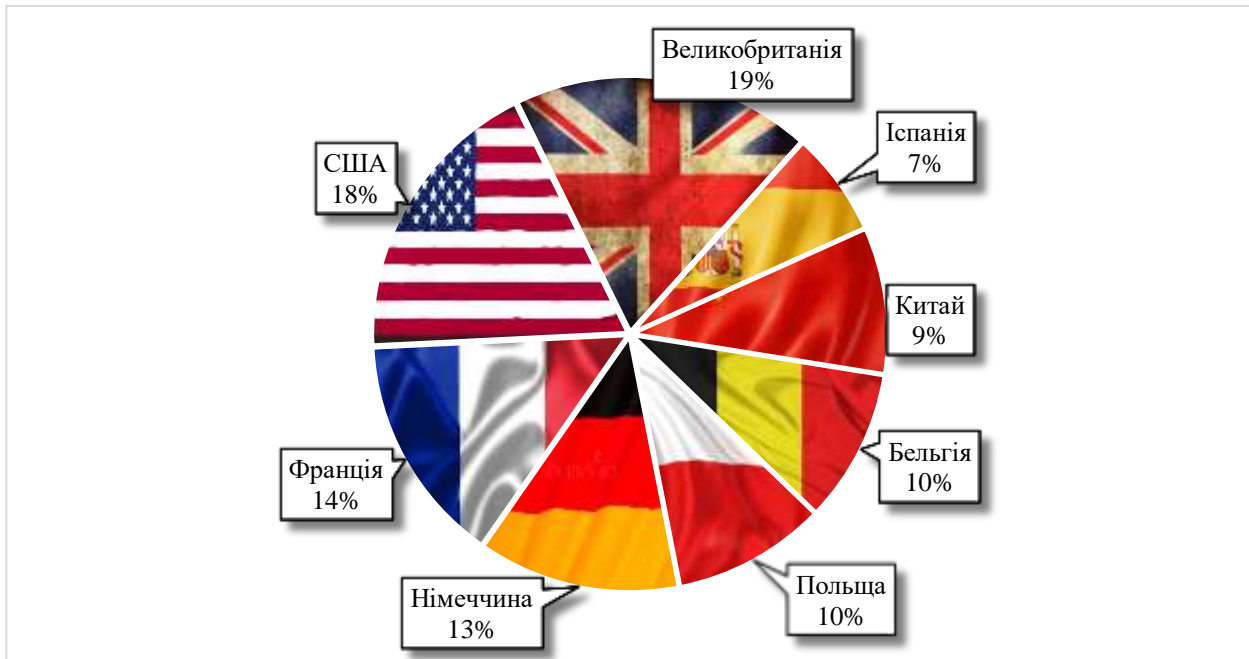
Найбільшу активність у представленні різних аспектів функціонування інституту президентства у світі проявляли зарубіжні ЗМІ Великобританії (19 %), США (18 %), Франції (14 %), Німеччини (13 %), Польщі та Бельгії (по 10 %).

Діаграма 1. Активність країн у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій в ЗМІ країни за період 1-30 квітня 2021 року)

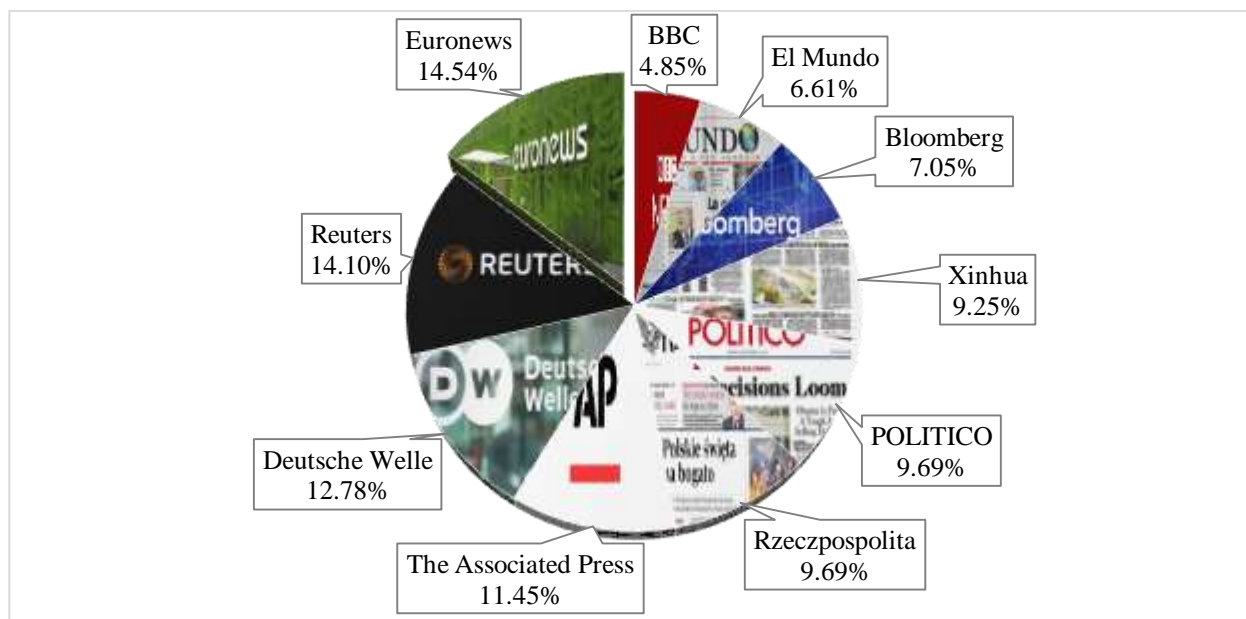
Найчастіше публікували матеріали про діяльність президентів світу впливові інформаційні агентства Великобританії Reuters та BBC, не відстали від них і американські медіа такі, як Associated Press та Bloomberg, звертаючи увагу не лише на діяльність президентів США, а й на глобальних світових проблемах, з якими доводиться стикатися главам держав. Інтернет-ресурси Великобританії, Франції та Китаю найбільше уваги приділяли внутрішній політиці президентів, а медіа США, Німеччини та Бельгії більше уваги сконцентрували на їх міжнародній діяльності.

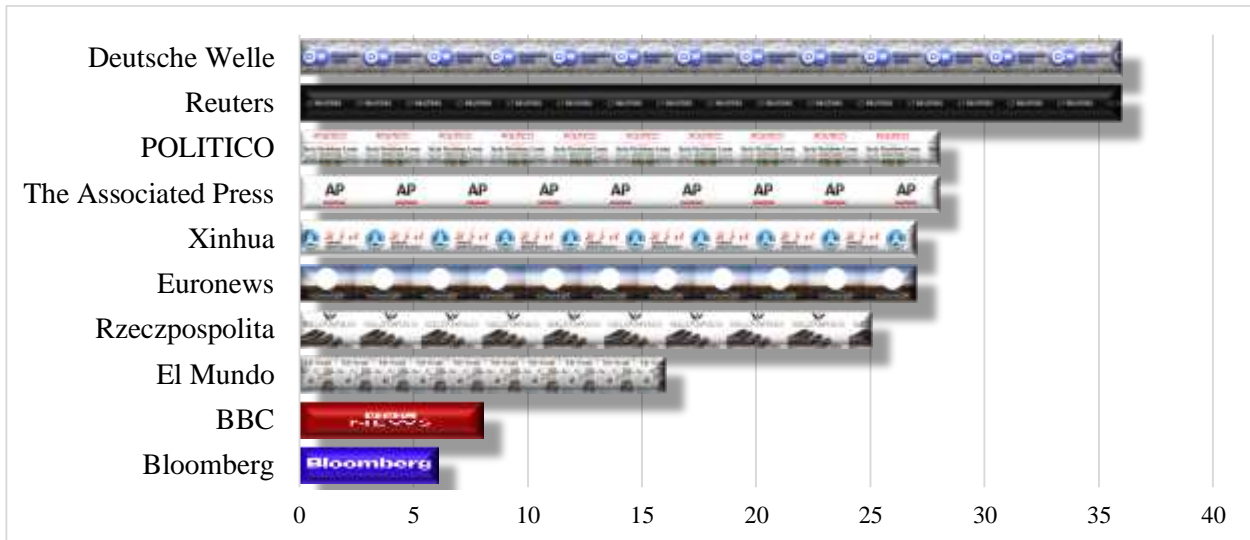
Діаграма 2. Активність країн у висвітленні президентів світу (доля публікацій ЗМІ країни за період 1-30 квітня 2021 року)

Оцінюючи ступінь зацікавленості проблемами президентської влади конкретних зарубіжних інформаційних сайтів, результати дослідження яких представлені в цьому огляді, слід виділити провідний європейський цілодобовий інформаційний телеканал з Франції Euronews (14,54 % відібраних в процесі моніторингу матеріалів), інформаційне агентство Великобританії Reuters (14,10 %), міжнародний інформаційний мовник Німеччини Deutsche Welle (12,78 %) та новинний сайт США Associated Press (11,45 %).

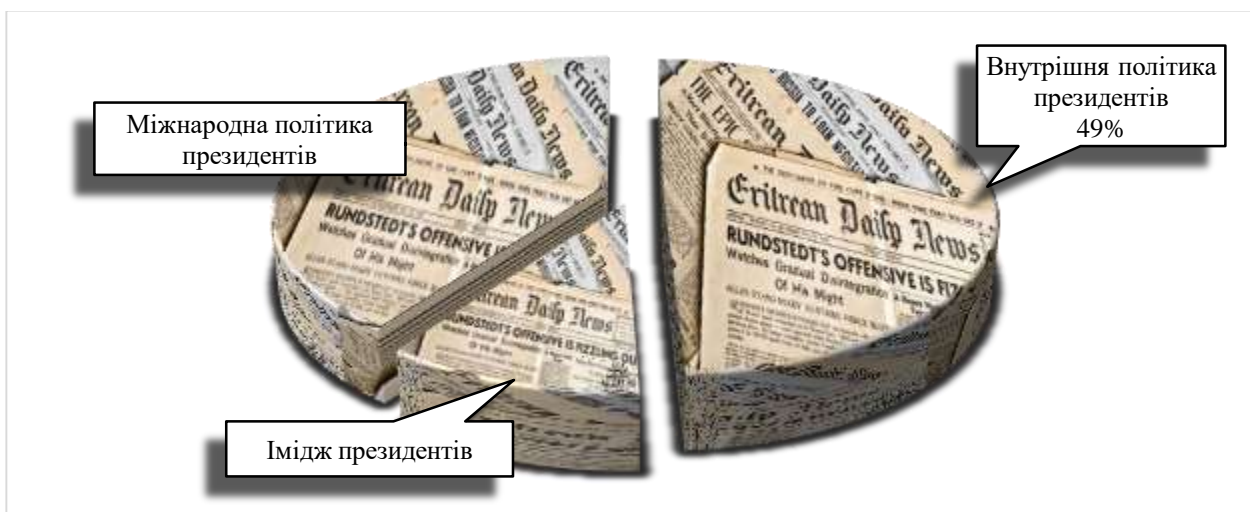
Діаграма 3. Активність видань у висвітленні президентів світу (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Як свідчить проведений нами аналіз, оглядачі Deutsche Welle найчастіше висвітлювали діяльність президентів України, США та Росії, а журналісти Reuters та Euronews традиційно охоплювали своєю увагою найширший діапазон керівників держав з рекордною географією (в квітні 2021 цими виданнями було відібрано матеріали про 44 президентів з 37 країн світу). Здебільшого увага англійського новинного сайту Reuters та французького Euronews була зосереджена на проблемах зовнішньополітичної діяльності глав держав. Брюссельське видання POLITICO традиційно сконцентрувало увагу на президентах США та Франції. Передбаченою була увага американського новинного сайту Associated Press до внутрішніх проблем США та діяльності чинного президента Джо Байдена, який в свої перші 100 днів на посаді проявив вражаючу активність. Проте американський ресурс за період цього дослідження висвітлював діяльність і інших світових лідерів. Наприклад, президентів Албанії, Кіпру, Туреччини, України, Франції та Чаду.

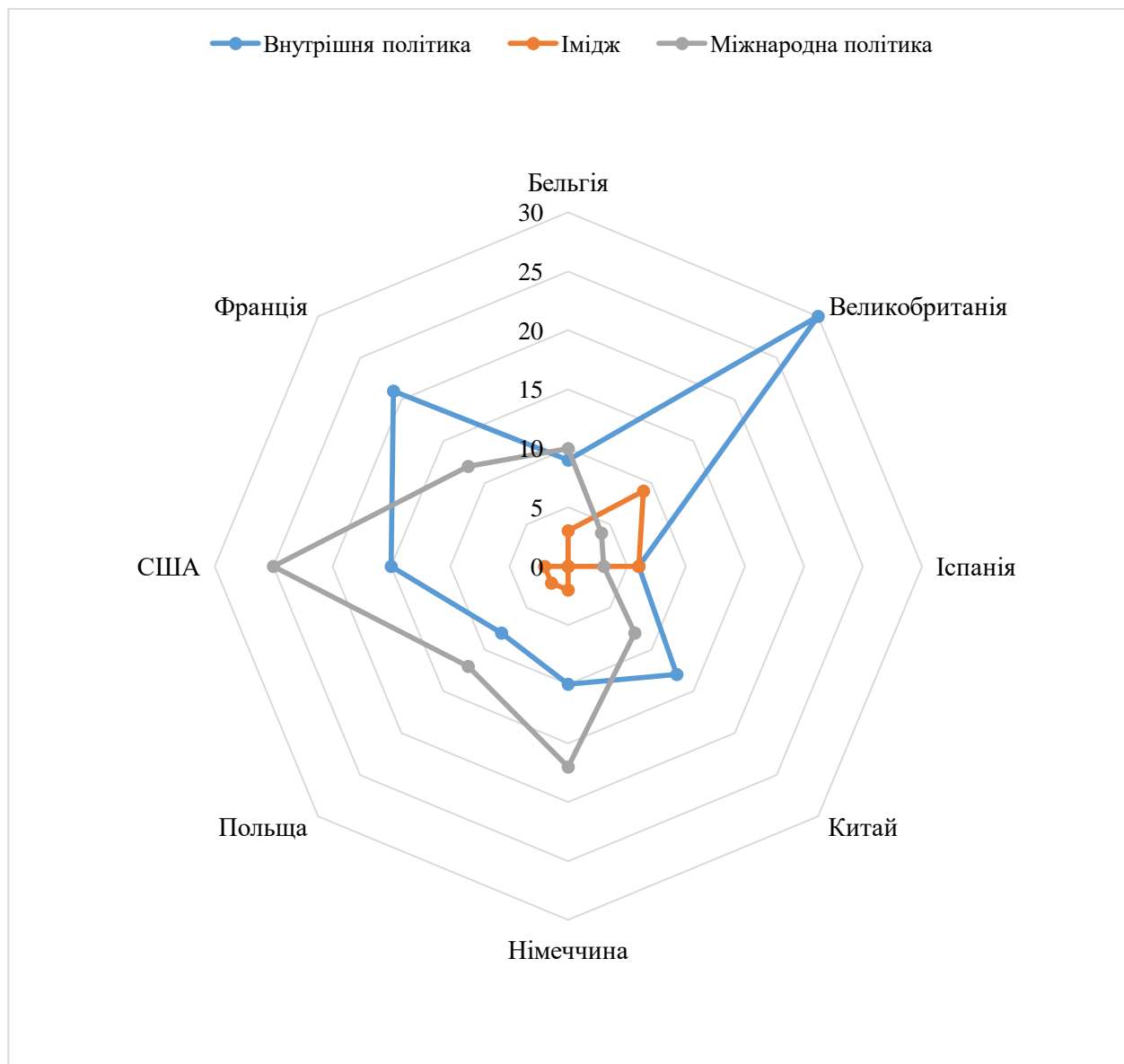
Діаграма 4. Активність видань у висвітленні президентів світу (ранжування за кількістю публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

За період з 1-30 квітня 2021 р. частіше висвітлювалася діяльність президентів з питань внутрішньої політики (49 %), на другій позиції – публікації про міжнародну політику президентів (40 %), на третій – оцінка іміджу світових лідерів (11 %). При цьому доля публікацій про міжнародну політику порівняно з попереднім місяцем збільшилась на 13 % (з 27 % до 40 %). Відповідно зафіксовано зменшення рівня уваги міжнародних коментаторів до питань внутрішньої політики президентів країн світу на 3 % (з 52 % до 49 %), а частка іміджевих оцінок лідерів країн у зарубіжних ЗМІ впала майже в 2 рази (з 21 % до 11 %).

Діаграма 5. Співвідношення сфер діяльності президентів, що висвітлювались світовими ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

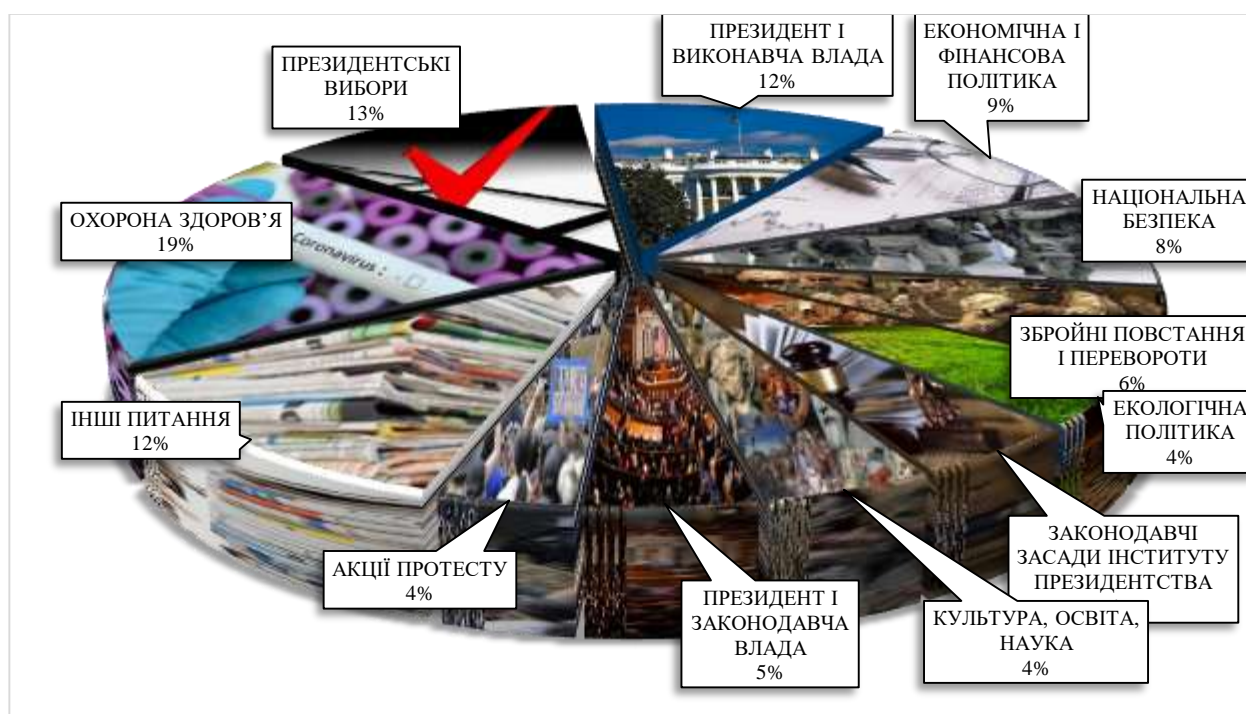
Слід відзначити, що внутрішньополітичними проблемами діяльності президентів найбільше опікувалися медіа Великобританії (27 %), Франції (19 %) і США (13 %). Міжнародна політика президентів привертала увагу інтернет-джерел США (28 %), Німеччини (19 %), Франції та Польщі (по 13 %). Іміджеві оцінки президентам найбільше надавали ЗМІ Великобританії (38 %), Іспанії (25 %) та Бельгії (13 %).

Діаграма 6. Розподіл тематичних рубрик публікацій про президентів в ресурсах країн (за період 1-30 квітня 2021 року)

ВНУТРІШНЯ ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Більшість публікацій, що розкривають внутрішньополітичну діяльність президентів, за період з 1 по 30 квітня 2021 року були присвячені проблемі охорони здоров'я (19 %). Активність зарубіжні ЗМІ проявляли також у висвітленні президентських виборів та передвиборчих кампаній в різних країнах (13 %). В 12 % публікацій закордонні оглядачі аналізували взаємодію президентів та виконавчої влади в їх державах. Крім того, внутрішньополітична діяльність президентів у квітні 2021 р., згідно з проведеним аналізом світових медіа, була зосереджена на економічній і фінансовій політиці глав держав (9 %) та висвітленні проблем національної безпеки і ролі президентської влади у їх вирішенні (8 %).

Діаграма 7. Питання внутрішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Питання охорони здоров'я у світлі всесвітньої пандемії коронавірусу, вже другий рік посідають провідне місце в матеріалах ЗМІ про президентів, проте доля цих питань поступово зменшується (з 28 % до 19 % з попереднього місяця). Загальною проблемою, над рішенням якої працювала більшість президентів світу в квітні 2021 року, стало забезпечення постачання вакцин та організація вакцинації в країнах. США збираються досягти останньої мети президента Джо Байдена щодо 200 мільйонів щеплень від

коронавірусу протягом перших 100 днів його перебування на посаді і Білий дім активізує свої зусилля щодо щеплення решти громадян. Понад 50 % дорослих США, принаймні частково, вже щеплені.

В інших країнах світу ситуація більш тривожна. Президент Чилі Себастьян Пінєра заявив, що система охорони здоров'я країни працює на межі можливостей через COVID-19 на тлі нової хвилі інфекцій. Президент Аргентини Альберто Фернандес, який оголосив про нові обмеження на різні види діяльності та переміщення людей через другу хвилю Covid-19 в країні, сам отримав позитивний результат тесту на COVID-19. Експерти в галузі охорони здоров'я звинувачують президента Бразилії Жаїра Болсонару у відмові прийняти заходи щодо боротьби з коронавірусом. Протягом декількох місяців адміністрація Ж. Болсонару ігнорувала заклики підписати більше одного контракту на вакцини. Президент публічно поставив під сумнів надійність інших щеплень. Президент Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр закликав своїх співгромадян «згуртуватися», зазначивши, що країна переживає «кризу довіри» на тлі пандемічних обмежень і невдоволення реакцією уряду. Президент Сербії Александар Вучич, місяцями обіцяв зробити щеплення, але знаходив різні причини, щоб відкласти захід. Критики президента заявили, що це його явне небажання вакцинуватись допомогло посилити рух проти вакцинації в Сербії.

Несподіваним стало рішення президента Франції Емманюеля Макрона про третій локдаун через COVID-19, оскільки він тижнями наполягав на тому, щоб країна залишалася відкритою, не зважаючи на поради вчених та критику його політичних опонентів на майбутніх президентських виборах. А Президент України Володимир Зеленський на зустрічі з предстоятелями Православної церкви України, Української православної церкви та Української греко-католицької церкви щодо відзначення Великодня в умовах карантину звернувся до них із проханням розповісти вірянам про важливість вакцинації від COVID-19.

В квітні 2021 року 13 % публікацій світових ЗМІ про президентів були присвячені президентським виборам. Протягом періоду моніторингу, що включено в даний бюлетень, відбулись вибори в Еквадорі та Перу. Обидві країни обирали своїх президентів у період пандемії, економічної та соціальної кризи. В Еквадорі банкір Гільєрмо Лассо

переміг у другому турі президентських виборів лівого економіста А. Арауза, який визнав свою невдачу після підрахунку 97 % голосів, поданих на виборах. Він програв Г. Ласо в співвідношенні 47,5 % до 52,5 % голосів. У першому турі виборів у Перу найбільше голосів отримав ультралівий вчитель Педро Кастільо – 19,08 %, обійшовши популістку, дочку колишнього диктатора Альберто Фухіморі, Кейко Фухіморі, майже на 800 тис. голосів.

Президент Джибуті Ісмаїл Омар Гелле виграв п'ятий п'ятирічний термін на президентських виборах після бойкоту виборів більшістю представників опозиції. За даними Міністерства внутрішніх справ він отримав понад 97 % голосів виборців.

Президентом Косово на п'ятирічний термін була обрана адвокат-реформатор Вйоса Османі. 38-річний юрист, яка отримала освіту в США, В. Османі, вже виконувала обов'язки тимчасового президента минулого року після відставки Хашима Тачі через звинувачення у злочинах проти людства. В. Османі набрала 71 голос з 82 присутніх членів парламенту. Подала документи для участі у президентських виборах на четвертий термін і одіозний президент Сирії Башар аль-Асад.

Діаграма 8. Внутрішня політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

З випуску бюлетеня можна дізнатися: чому громадяни Беніна протестували у кількох містах, засуджуючи рішення президента Патріса Талона про участь у виборах незважаючи на попередню обіцянку, що він не буде балотуватися; чому Колумбія пережила день демонстрацій та страйків, що супроводжувалися сутичками з поліцією та актами вандалізму, протестуючи проти податкової реформи президента Івана Дуке Маркеса; чому у столиці Сомалі Могадішо почалися бої і деякі з військових частин воюють проти президента Мохамеда Абдуллагі Мохамеда та чому про викриття запланованого військового перевороту та замаху на авторитарного лідера Білорусі Олександра Лукашенка заявила ФСБ Росії.

Бюлетень також містить інформацію і про інші питання внутрішньої політики президентів, наприклад: на скільки відсотків президент США Джо Байден обіцяє скоротити викиди парникових газів в США до 2030 р.; за яких обставин група, відома як «Фронт змін і злагоди в Чаді», осудила Магамета Дебі Ітно, сина вбитого ними президента Чаду Ідріса Дебі Ітно, за зайняття посади президента і наскільки близька колона повстанців до Нджамени, столиці Чаду; як Мохамед Базум прийняв присягу президента Нігеру, що стало першим демократичним переходом влади в Нігері з часу незалежності в 1960 р. та багато іншої важливої актуальної інформації.

Внутрішньополітична діяльність президентів найбільше уваги привернула у журналістів інтернет-ЗМІ таких країн, як: Великобританія (27 % публікацій), Франція (19 %), США (13 %) та Китай (12 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АКЦІЇ ПРОТЕСТУ

Бенін

Протести поширюються в Беніні, коли президент готується до переобрання

Противники президента Беніну **Патріса Талона** протестували у кількох містах, засуджуючи його рішення про переобрання. П. Талон, який прийшов до влади у 2016 р., візьме участь у виборах разом із двома іншими претендентами, незважаючи на обіцянку, що не буде балотуватися. Сотні людей пройшли маршем, спалили шини та влаштували перекриття доріг у комерційній столиці Котон. Дописи в соціальних мережах демонстрували протести, що також проходили в місті Парак та трьох інших містах. «Ми хочемо, щоб президент пішов. П'ять років означає п'ять років», – скандували протестувальники. Опозиція хоче, щоб П. Талон виконав обіцянку – залишити посаду.

(Reuters. – London, 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BT25R>).

Білорусь

Білоруська опозиція розкололася, адже лідери створюють нові партії

Білоруська опозиція розкололася після того, як П. Латушко, колишній дипломат і міністр, що перебуває в еміграції, оголосив про створення нової політичної партії. Партія ще не має назви, але це сигналізує про те, що широкий фронт, створений опозиційним лідером С. Тихановською, розділений після місяців безрезультатних акцій протесту, спрямованих на усунення авторитарного лідера **Олександра Лукашенка** від влади. «Ми будемо багатопартійну систему, в якій громадяни Білорусі матимуть реальний вибір серед політичних партій», – сказав П. Латушко у своєму відеозверненні. Цей крок відбувся через тиждень після того, як інший опозиційний лідер, В. Бабарико, який зараз перебуває у в'язниці в Білорусі, оголосив про створення власної партії. Ці кроки створюють незручну позицію для С. Тихановської – публічного обличчя опозиції, яка стверджує, що перемогла на президентських виборах у серпні минулого року.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 08.04. – <https://www.politico.eu/article/belarus-opposition-new-party-alexander-lukshenko-sviatlana-tikhanovskaya/>).

Колумбія

Колумбія протестує проти податкової реформи

Колумбія пережила день демонстрацій та страйків, що супроводжувалися сутичками з поліцією та актами вандалізму, направлених проти податкової реформи президента **Івана Дуке Маркеса**. Його законопроект не підтримує навіть його партія, оскільки він суворо карає середній клас. Національний комітет з безробіття, який складається з різних профспілок, політичних лідерів та лівих громадських рухів, розкритикував цей законопроект з безлічі причин ще до того, як парламентська ініціатива стала офіційною. «Відповідальність за страйк лежить на уряді, який відмовляється скасувати катастрофічний проєкт податкової реформи», – наголосив президент однієї з

найбільших профспілок Колумбії.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 28.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/28/6089a31b21efa097228b4652.html>).

Сомалі

Насильство в Сомалі: підрозділи ведуть боротьбу в умовах суперечок щодо терміну президента

У столиці Сомалі Могадішо між різними секціями сил безпеки почалися бої. Як повідомляється, біля президентського палацу застосовувалося важке озброєння, а також міномети. Деякі з військових частин підтримують президента **Мохамеда Абдуллагі Мохамеда** («Фармаджо»), тоді як інші проти нього. Минулого тижня М. А. Мохамед підтвердив продовження терміну своїх повноважень, хоча його мандат офіційно закінчився в лютому. Цей крок розкритикувало міжнародне співтовариство, включаючи ООН та Африканський Союз. У звітах з Могадішо йдеться про те, що все почалося з локальних сутичок, які поширилися в інших частинах міста, включаючи центральні райони. Місцеві ЗМІ заявляють, що бойові дії відбувалися між провладними силами та військовими підрозділами, які підтримують опозицію, проте в сутичках також беруть участь колишні воєначальники та керівники кланів. Як повідомляється, мітингарі скандували: «Ми не хочемо продовження терміну. Ми не хочемо Фармаджо. Ми не хочемо диктатури».

(*BBC*. – *London*, 2021. – 27.04. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56879935>).

БОРОТЬБА З КОРУПЦІЄЮ ТА ЗЛОЧИННІСТЮ

Україна

В. Зеленський увів у дію другий пакет санкцій щодо «контрабандистів»

Президент України **Володимир Зеленський** увів у дію рішення Ради національної безпеки і оборони «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» щодо 13 фізичних та 95 юридичних осіб, яких він раніше звинуватив у контрабанді. За підсумками засідання РНБО, на якому було ухвалено це рішення, В. Зеленський повідомляв, що обмежувальні заходи будуть запроваджені проти 12, а не 13 осіб.

(*Deutsche Welle*. – *Bonn*, 2021. – 22.04. – <https://p.dw.com/p/3sLyP>).

ЕКОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА

США

Чи піде президент А. Дуда слідами Д. Байдена?

2021 р. є вирішальним для протидії глобальній кліматичній кризі. У цьому контексті важливим є повернення США до Паризької угоди та запрошення президента США **Джо Байдена** на віртуальний кліматичний саміт 40 світових лідерів. Серед запрошених гостей також президент Польщі **Анджей Дуда**. Зустріч відбудеться 22–23 квітня. Зустріч має стати знаковим етапом на шляху до конференції ООН з питань

клімату, яка відбудеться в листопаді 2021 р. в Глазго. Д. Байден має на меті продемонструвати переваги переходу до нової чистої енергетики, розробки інноваційних технологій та адаптації до наслідків зміни клімату. На думку Д. Байдена, технології, які можуть допомогти зменшити викиди, створять багато нових робочих місць, відкриваючи нові економічні можливості та будуючи галузь майбутнього. Таким чином він хоче відновити довіру до США на форумі кліматичної конвенції після чотирьох років правління Дональда Трампа.

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 22.04. –
<https://www.rp.pl/ENERGIA-Opinie/304229980-Czy-prezydent-Duda-pojdzie-w-slady-Bidena.html>).*

***

Д. Байден просуває план щодо викидів вуглецю

Президент США Джо Байден пообіцяв скоротити вдвічі викиди парникових газів у США до 2030 р., скликаючи 40 світових лідерів на віртуальний саміт, покликаний продемонструвати оновлену рішучість Америки боротися зі зміною клімату. Д. Байден оголосив, що США скоротять свої власні викиди парникових газів на 50 – 52 % порівняно з рівнем 2005 р. Обіцянка Д. Байдена потребує змін, які торкнуться життя майже кожного американця. Республіканці в Конгресі навряд чи підтримають закон, а будь-які нормативні питання обов'язково зіткнуться з проблемами з боку промисловості. Адміністрація Д. Байдена формує мету на основі внутрішніх кліматичних програм і політики, включаючи інвестиції в поновлювані джерела енергії і електромобілі, а також нормативні акти, що обмежують викиди парникових газів електростанціями, нафтовими свердловинами та автомобілями.

*(Bloomberg. – New York, 2021. – 22.04. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-22/biden-pushes-carbon-plan-to-world-burned-by-trump-leery-of-risk?srnd=premium-europe>).*

***

Д. Байден оприлюднив широку кліматичну мету – і планує досягти її, навіть якщо Конгрес не підтримає

Президент США Джо Байден пообіцяв зменшити викиди парникових газів США щонайменше наполовину до 2030 р. – амбіційна мета, яка потребуватиме переозброєння найбільшої економіки світу, намагаючись поставити США на перший план міжнародної кампанії з уповільнення кліматичних змін. Цієї мети, як свідчить Білий дім, США можуть досягти, навіть якщо Конгрес відхилить заклики Д. Байдена виділити трильйони доларів на зелену інфраструктуру. Нова мета втілює один із головних пріоритетів політики Д. Байдена і являє собою суворий зсув від адміністрації Дональда Трампа, яка відкинула загрози, спричинені зміною клімату. На противагу цьому Д. Байден визначив зменшення викидів вуглекислого газу основною частиною свого інфраструктурного плану на 2,2 трлн дол. і закликав поставити США на шлях усунення забруднення парниковими газами до середини століття.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 22.04. –

<https://www.politico.com/news/2021/04/22/biden-climate-goal-congress-484141>).

***

Д. Байден вбачає значний економічний потенціал у захисті клімату

Президент США Джо Байден вбачає великі економічні можливості в боротьбі зі змінами клімату. Про це Д. Байден сказав у рамках завершального другого дня кліматичного онлайн-саміту, в якому, крім нього, взяли участь десятки глав держав і урядів різних країн. У своїй промові американський лідер наголосив, що він волів би зосередити увагу не на кліматичних загрозах, а саме на економічних можливостях, котрі надає боротьба з такими загрозами. На переконання Д. Байдена, нинішня протидія глобальному потеплінню уможливить створення мільйонів добре оплачуваних робочих місць по всьому світу – приміром, шляхом розширення електромобільності, активнішого застосування відновлюваних джерел енергії, пошуку інших сталих форм ведення сільського господарства або впровадження цілком нових видів промисловості. «Це нагода для всіх нас створити кращі економічні моделі для наших дітей та онуків», – сказав Д. Байден. «Ми маємо досягти того, щоб працівники мали світле майбутнє», – запевнив американський президент.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 23.04. – <https://p.dw.com/p/3sVAKK>*).

Україна

Україна відкрила нове сховище для ядерних відходів у Чорнобилі

Президент України Володимир Зеленський відкрив нове сховище ядерних відходів у Чорнобилі – місці найстрашнішої ядерної катастрофи у світі, яка сталася 35 років тому. В. Зеленський відвідав Чорнобиль разом з Р. М. Гроссі, генеральним директором Міжнародного агентства з атомної енергії, і пообіцяв перетворити зону відчуження, як називають Чорнобиль, на зону відродження. «Україна не самотня, вона має широку підтримку (від своїх) партнерів», – сказав В. Зеленський. Українська влада вирішила використати безлюдну зону відчуження навколо Чорнобильської електростанції, щоб побудувати місце, де Україна зможе зберігати свої ядерні відходи протягом наступних 100 років. Сьогодні атомні електростанції змушені транспортувати свої ядерні відходи до Росії. Нове сховище дасть можливість уряду економити 200 млрд дол. на рік.

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 26.04. – <https://apnews.com/article/kyiv-environment-and-nature-business-ukraine-nuclear-waste-44ca26330ad79c7b04de5c75e0f004b9>*).

ЕКОНОМІЧНА І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Іран

Президент Ірану відкрив сільськогосподарські проєкти, заявляючи, що санкції не зупиняють Іран

Президент Ірану Хассан Рухані заявив, що санкції не можуть перешкодити Ірану просуватися і прогресувати, оскільки він відкрив 4635 сільськогосподарських проєктів по

всій країні в режимі онлайн. «Одна з наших цілей у відкритті цих великих проєктів – дати світові зрозуміти, що санкції та тиск не можуть зупинити зростання іранської нації», – сказав Х. Рухані на церемонії відкриття. На південно-східних рівнинах Сістану та Белуджистану, що постраждали від бідності, розроблено великий план зрошення площею 14 тис. га. Згідно з офіційними даними, серед інших є 3913 нових іригаційних проєктів на площі 72 тис. га.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 22.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/22/c_139899348.htm).

Намібія

Намібія повинна почати економічне відновлення, переслідуючи три ключові цілі

Президент **Гаре Гейнгоб** заявив, що Намібія почне економічне відновлення, переслідуючи три ключові цілі. Президент зазначив, що цілі, насамперед, включатимуть оновлення національного реєстру основних фондів; по-друге, завершення процесу реформування державних підприємств, і, по-третє, впровадження та розподіл Суверенного фонду багатства для кращого управління природними та державними ресурсами. «Після ідентифікації активів, згідно з другою метою, нам потрібно буде покращити виробничий вихід визначених активів, включаючи зелені схеми та дамбу Неккартал, які прагнуть підвищити продуктивність наших сільськогосподарських активів», – додав він. За словами Г. Гейнгоба, чітко визначене партнерство між державним та приватним сектором має важливе значення для повного розкриття потенціалу країни.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 16.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/16/c_139883375.htm).

Росія

В. Путін звернувся до нації

Президент РФ **Володимир Путін** у щорічному зверненні до Федеральних зборів сказав, що він зосередиться на внутрішніх питаннях і присвятив більшу частину обіцянкам високих доходів і поліпшення державної допомоги для сімей. Президент використав це звернення, щоб похвалитися військовою міццю Росії і намалювати райдужну картину внутрішніх досягнень країни, незважаючи на те, що доходи залишаються незмінними протягом майже десятиліття. Це звернення прозвучало на тлі недавнього погіршення відносин із Заходом, яке «знаходиться на історичному мінімумі». Російський лідер, як і раніше, користується широкою популярністю, і зусилля країни щодо дискредитації і тиску на опозицію досягли успіху в тому, щоб «притупити» привабливість О. Навального: опитування показують, що майже половина росіян вважають, що він був ув'язнений справедливо. Однак така жорстка тактика може ще більше відштовхнути молодих росіян, які, згідно з опитуваннями, швидше за все будуть підтримувати антипутінський рух.

(Bloomberg. – New York, 2021. – 21.04. –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-21/putin-to-address-nation-as-russia-braces-for-n-avalny-protests?srnd=premium-europe>).

Сербія

Президент Сербії проінспектував будівництво дороги китайською компанією

Президент Сербії **Александар Вучич** високо оцінив будівництво ділянки Прельїна-Пожега автостради Е-763 китайською компанією під час інспекційної поїздки разом з послом Китаю в Сербії Ч. Бо. Після розмови з представниками компанії China Communications Construction Company, яка відповідає за будівельні роботи в Сербії і Чорногорії, А. Вучич сказав, що «сподівається, що через рік у нас буде шосе і воно відкріє ворота Західної Сербії». Нова автострада дозволить людям дістатися зі столиці країни Белград до кордону з Чорногорією всього за 2 год. 15 хв.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 02.04. – http://www.xinhuanet.com/english/europe/2021-04/02/c_139853175.htm).

США

Президент США Д. Байден оголосив про інфраструктурний план, що випускається раз на покоління

Президент США **Джо Байден** оприлюднив масштабний план на 2,3 трлн дол. щодо інвестування в інфраструктуру країни, назвавши це вкладенням «раз на покоління». План включає ремонт автомагістралей і відновлення мостів, а також оновлення електромережі та розширення широкосмугового Інтернету. «Це унікальне вкладення в Америку», – сказав Д. Байден у промові, яку він виголосив у навчальному центрі в Піттсбурзі. Однак переконати республіканців приєднатися до цього плану може бути складно, оскільки Д. Байден планує фінансувати план за рахунок підвищення податків з корпорацій. Новий план є найбільшою інвестицією в робочі місця з часів Другої світової війни. Білий дім заявив, що план Д. Байдена надасть США можливість «перевершити» Китай.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 01.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/01/us-president-biden-announces-once-in-a-generation-infrastructure-plan>).

***

Мегаплан президента Д. Байдена вартістю 2,3 трлн дол.

Президент США **Джо Байден** має намір перемогти супротив опозиції освітньою кампанією щодо свого плану розвитку інфраструктури. Ідеться про мільйони робочих місць, розвиток інновацій та допомогу знедоленим громадам. «**Дональд Трамп** пообіцяв зробити Америку знову великою, і президент Д. Байден намагається виконати цю обіцянку», – зазначив політичний аналітик Ф. Закарія. План відновлення інфраструктури Ф. Закарія порівнює з «Новим курсом» – планом відбудови Америки, створеним **Франкліном Рузвельтом**, завдяки якому він вивів Америку з Великої депресії. Пропозиція президента Д. Байдена також нагадує про 1950-ті та 1960-ті рр., коли Америка царювала як економічна держава на світовій арені завдяки інвестиціям в інфраструктуру. Насправді план реконструкції інфраструктури президента Д. Байдена – це перший такий комплексний інвестиційний план за п'ять десятиліть.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 05.04. –

<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/304059978-Megaplan-prezydenta-Bidena-wart-23-bln-dolarow.html>

***

Д. Байден домігся великих успіхів за свої перші 100 днів, але найскладніше попереду

У свої 78 років стійкий прихильник істеблішменту **Джо Байден** повернувся до Вашингтона як лідер партії, яка прагне до революції. До свого 100-го дня на посаді Д. Байден перевершить плани, які він поставив щодо вакцинації проти Covid, і буде близький до досягнення ще однієї мети щодо відновлення роботи шкіл. Він обходив лінію розлому між прогресистами і центристами і зберігав єдність своєї партії. Ці перші кілька місяців пройшли навіть більш гладко, ніж сподівалися демократи. Але найбільші проблеми попереду. Під час своєї кампанії Д. Байден і його команда взяли на себе зобов'язання протистояти чотирьом одночасним кризам: вірусу, економічному спаду, расовій несправедливості і зміні клімату.

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 22.04. – <https://www.bloomberg.com/news/features/2021-04-22/biden-tackled-covid-economy-in-first-100-days-now-comes-border-crisis-and-more?srnd=premium-europe>).

***

У своєму першому зверненні до Конгресу Д. Байден зазначив, що американська демократія «відроджується заново»

Президент США **Джо Байден** у своєму першому зверненні до Конгресу заявив, що «Америка знову відроджується». Він закликав до розширення федеральних програм, щоб допомогти економіці подолати пандемію і розширити мережу соціального захисту в масштабах, небачених десятиліттями. Вимагаючи масштабних структурних змін, президент відзначив перші 100 днів свого перебування на посаді, запропонувавши інвестувати 1,8 трлн дол. в дітей, сім'ю та освіту, щоб допомогти відновити зруйновану вірусом економіку. Його промова представляла як сміливе бачення, так і значну авантюру, адже Д. Байден має незначу більшість у Конгресі. Водночас в промові була підкреслена фундаментальна віра Д. Байдена в силу уряду як силу добра. Після виступу президент вирушить у поїздки для реалізації своїх планів, починаючи з Джорджії, а потім у Пенсильванію і Вірджинію.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 29.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/29/america-s-democracy-is-rising-anew-biden-declares-in-first-address-to-congress>).

Україна

В. Зеленський обіцяє подвоїти допомогу місцевої влади бізнесу в посиленій карантин

Президент України **Володимир Зеленський** пообіцяв доплати від центрального уряду в разі, якщо місцева влада виділятиме кошти на підтримку громадян та бізнесу в умовах посиленних карантинних заходів. Про це В. Зеленський

заявив у відеозверненні, оприлюдненому на сайті Президента України. «Логічно, що про різні форми підтримки, вводячи локдаун на місцях, повинна подумати і місцева влада. Разом із посиленням карантину вони повинні розробити комплекс заходів для підтримки категорій громадян і бізнесу саме свого регіону, які можуть постраждати через обмеження так званої “червоної” зони. Я чекаю від місцевої влади відповідних пропозицій, щоб уже наступного тижня розглянути і затвердити їх на Конгресі місцевих і регіональних влад при Президенті України», – заявив В. Зеленський. Президент додав, що «центральна влада додасть 100 % до запропонованих за рахунок місцевих бюджетів розмірів допомоги громадянам і бізнесу, постраждалим через локдаун, таким чином збільшивши суми підтримки вдвічі». За словами В. Зеленського, надавати виплати потрібно за допомогою порталу «Дія». «Це зробить надання допомоги максимально прозорим, а головне – швидким», – переконаний В. Зеленський.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 19.04. – <https://p.dw.com/p/3qtSZ>*).

Шрі-Ланка

Президент Шрі-Ланки запросив більше підприємств інвестувати в свою країну

Президент Шрі-Ланки **Готабая Раджапакса** запросив більше підприємств розглянути можливість інвестування в його країну, особливо в експортно орієнтовані галузі. У своєму відеовиступі на Азійському економічному форумі, що відбувся в місті Боао, провінція Хайнань на півдні Китаю, Г. Раджапакса зазначив, що «Шрі-Ланка підтримує чітку зовнішню політику, яка прагне посилити співпрацю з усіма дружніми країнами», зокрема з азійськими сусідами на рівних та позаблокових умовах. Президент зазначив, що Шрі-Ланка є мирною та політично стабільною країною, яка зробила кілька кроків для посилення внутрішнього управління. «Ми шукаємо внесків наших міжнародних партнерів для сприяння цьому процесу... Ми розробили привабливу політику для прямих іноземних інвестицій, включаючи сприятливу структуру оподаткування та інші стимули», – наголосив президент.

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 21.04. – http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-04/20/c_139894407.htm*).

ЗАКОНОДАВЧІ ЗАСАДИ ІНСТИТУТУ ПРЕЗИДЕНТСТВА

Білорусь

О. Лукашенко готує декрет про перехід влади у разі своєї смерті

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** має намір підписати декрет про те, що в разі надзвичайної ситуації, зокрема його смерті, президентські повноваження перейдуть до Ради безпеки країни. Про це він заявив під час поїздки в Наровлянський район Гомельської області. «Скажіть, якщо завтра не стане президента, ви гарантуєте, що все буде нормально? Президента застрелили – назавтра Рада безпеки буде наділена повноваженнями». За словами пезидента, він планує вже невдовзі підписати документ про те, як буде вибудована влада в країні, в разі «якщо раптом».

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.04. – <https://p.dw.com/p/3sWJd>*).

Киргизстан

Виборці Киргизстану підтримали нову конституцію, яка посилює владу президента

Національна виборча комісія Киргизстану заявила, що виборці переважною більшістю схвалили нову конституцію, яка істотно розширює повноваження президента. Згідно з результатами, на 90 % виборчих дільниць 79 % голосів виборці віддали за схвалення конституції. Референдум відбувся через три місяці після обрання **Садира Жапарова** президентом після повалення попереднього президента на тлі протестів. «Як ви знаєте, ми багато разів змінювали конституцію за останні 30 років, але кожен раз ми копіювали нашу конституцію з інших країн», – сказав С. Жапаров на пресконференції. «На сьогодні – це перша конституція, яку ми підготували самі», – наголосив президент.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 11.04. –

<https://www.euronews.com/2021/04/11/voters-in-kyrgyzstan-to-decide-whether-to-increase-president-s-power>).

***

На референдумі в Киргизстані підтримали суперечливі зміни до конституції

На референдумі у Киргизстані 11 квітня виборці підтримали зміни до конституції країни. Ініціатором виступив президент **Садир Жапаров**. За словами міжнародних експертів, нова конституція не лише фактично змінює політичний устрій держави, а й базові конституційні принципи. Поправки до конституції збільшують термін повноважень президента, а також суттєво розширюють їх. У проєкті конституції відсутній принцип верховенства права, замість чого в преамбулі йдеться про орієнтацію на традиції та досвід предків, а також акцентується на загальнолюдських моральних цінностях. Розкритикувала проєкт Венеціанська комісія та Бюро ОБСЄ з демократичних інститутів та прав людини. А представники міжнародної правозахисної організації Human Rights Watch заявили, що «поправки до конституції підривають норми про права людини та порушують баланс стримувань та противаг, необхідний, аби запобігти зловживанню владою».

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 11.04. –

<https://www.dw.com/uk/na-referendumi-v-kyrgyzstani-pidtrymaly-superechlyvi-zminy-do-konstytutsii/a-57162>).

Росія

В. Путін підписав закон, що дозволяє йому залишатися ще два терміни на посаді глави держави

Президент Росії **Володимир Путін** підписав закон, що дозволяє йому потенційно залишатися при владі до 2036 р. Цей крок формалізує конституційні зміни, схвалені голосуванням у 2020 р., яке включало положення, що обнуляє попередні обмеження терміну повноважень В. Путіна. 68-річний президент Росії, який перебуває при владі понад два десятиліття – довше, ніж будь-який інший кремлівський лідер – сказав, що вирішить пізніше, чи буде балотуватися знову у 2024 р., коли його нинішній шестирічний термін закінчиться. Опозиція розкритикувала конституційне голосування, заявивши, що

воно затьмарене широко поширеними повідомленнями про тиск на виборців та іншими порушеннями, а також відсутністю прозорості, що перешкоджає незалежному моніторингу.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 05.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/05/putin-signs-law-allowing-him-two-more-terms-as-russia-s-leader>).

Сомалі

Президент Сомалі підписав закон, що продовжує термін його президентства

Президент Сомалі Мохамед Абдуллагі Мохамед підписав спірний закон, який продовжує його мандат на два роки, поставивши країну Африканського Рогу на шлях зіткнення з донорами, які рішуче виступають проти цього кроку. Сомалі, де діє лише обмежений центральний уряд з 1991 р., намагається відновитися за допомогою міжнародної допомоги, але шляху до стабільності перешкоджає політична криза, спричинена неспроможністю провести вибори, які мали відбутися в лютому. Тоді закінчився чотирирічний термін президента М. А. Мохамеда, і його наступник мав бути обраний законодавцями. Невизначеність поглибилася після того, як опоненти звинуватили М. А. Мохамеда в тому, що він наповнив регіональні та національні виборчі комісії своїми прихильниками. 12 квітня нижня палата парламенту прийняла закон про продовження терміну перебування М. А. Мохамеда на посаді на два роки, а президент підписав цей законопроект наступного дня. Однак це рішення було швидко відхилене верхньою палатою парламенту, посіявши сум'яття, що може спровокувати подальші напади бойовиків ісламістських «Аль-Шабааб», які роками намагаються скинути уряд.

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 14.04. – <https://www.reuters.com/world/africa/somalias-president-signs-law-extending-his-mandate-two-years-state-news-agency-2021-04-14/>).

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Танзанія

Нова президентка Танзанії скасувала заборону ЗМІ

Нова президентка Танзанії Самія Сулуху Хассан заявила, що скасує заборону на всі засоби масової інформації в країні, що стане радикальним зсувом від репресій преси, здійснених її попередником Джоном Магуфулі. За правління Д. Магуфулі, який, за словами С. Сулуху Хассан, помер від серцево-судинної хвороби, правозахисні організації заявляли про гоніння щодо свободи преси. Експрезидент закривав газети та вебсайти, ув'язнював журналістів і попереджав, що свобода преси Танзанії обмежена. «Я чула, що є засоби масової інформації, які були заборонені. Відкрийте їх знову», – ідеться в розпорядженні новообраної президентки.

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BT1JO>).

ЗБРОЙНІ ПОВСТАННЯ І ПЕРЕВОРОТИ

Білорусь

Росія заявила про замах на вбивство білоруського лідера О. Лукашенка

ФСБ Росії заявила, що викрила запланований військовий переворот та замах на **Олександра Лукашенка**, авторитарного лідера Білорусі. Згідно із заявою ФСБ, російська влада затримала адвоката Ю. Зенковича, який має подвійне американсько-білоруське громадянство, та О. Федуту, відомого білоруського вченого-літературознавця і політичного оглядача. О. Федута був активним членом першої передвиборчої команди О. Лукашенка на президентських виборах 1994 р., а після перемоги на виборах став урядовцем, відповідальним за політику щодо ЗМІ. Однак незабаром він пішов з уряду і приєднався до опозиції. «Активісти обрали день параду Перемоги в Мінську 9 травня датою свого військового перевороту, – ідеться в повідомленні ФСБ. – Змовники були затримані російськими силовими структурами та передані своїм білоруським партнерам». Того ж дня О. Лукашенко звинуватив білоруську опозицію в нібито планах «викрадення» його дітей.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.04. –
<https://www.politico.eu/article/russia-alleges-assassination-plot-against-belarus-leader-lukashenko-putin-tkhanovskaya/>).

Чад

Президент Чаду загинув у бою. Події можуть розвиватися дуже швидко вже зараз

Президент Чаду **Ідріс Дебі** помер після поранень у результаті зіткнень із повстанцями. Усе своє життя І. Дебі був, насамперед, солдатом. Глава армії під керівництвом президента **Гіссен Хабре** прийшов до влади 1 грудня 1990 р. в результаті державного перевороту. Відтоді він правив залізним кулаком, вчинивши, зокрема, численні вбивства опонентів у 1990 рр. Але Франція завжди стояла на його боці, вважаючи, що альтернатива – захоплення влади в країні такими джихадистськими організаціями, як «Боко Харам» – набагато гірша. У 2008 р. французькі військові затримали повстанців буквально біля порогу президентського палацу в столиці Нджамені. У лютому 2019 р. вороги на півночі країни були розбиті завдяки авіаударам французьких винищувачів Dassault Mirage F1.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.04. –
<https://www.rp.pl/Polityka/304209942-Prezydent-Czadu-ginie-w-walce-Wydarzenia-moga-teraz-potoczyc-sie-bardzo-szybko.html>).

***

Президент Чаду І. Дебі помер після бою з повстанцями на передовій

Президент Чаду **Ідріс Дебі** помер від поранень, отриманих на передовій у бою проти повстанців. Про це заявив пресекретар армії Чаду генерал А. Б. Агуна в ефірі національного телебачення. «Президент республіки, глава держави, верховний головнокомандувач збройних сил І. Дебі загинув на полі бою, захищаючи територіальну цілісність країни. З глибоким сумом ми повідомляємо народу Чаду про смерть маршала Чаду», – заявив генерал А. Б. Агуна. Незалежна національна виборча комісія (CENI) оголосила І. Дебі переможцем президентських виборів з результатом у 79,32 % голосів на

шостий термін, згідно з попередніми результатами. У день голосування бойовики «Фронту змін та злагоди в Чаді» (ФАСТ), озброєної повстанської групи, що базується в сусідній Лівії, здійснили вторгнення в провінцію Тібесті на півночі Чаду.

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 20.04. – http://www.xinhuanet.com/english/africa/2021-04/20/c_139894125.htm).

***

Військові оголосили, що президент Чаду убитий після 30 років перебування при владі

Президент Чаду **Ідріс Дебі**, який правив центральноафриканською країною понад три десятиліття, був убитий на полі бою в боротьбі з повстанцями. Це оголошення було зроблене всього через кілька годин після того, як виборча комісія оголосила І. Дебі переможцем президентських виборів 11 квітня, що дало йому можливість залишитися при владі ще на шість років. 30 років І. Дебі на посаді були відзначені консолідацією влади зі скасуванням у 2018 р. посади прем'єр-міністра. Але військові були його найбільшим активом і допомогли йому пережити численні збройні повстання протягом багатьох років.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 20.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/20/chadian-president-idriss-deby-killed-after-30-years-in-power-military-announces>).

***

Президент Чаду загинув у бою з повстанцями

Президент Республіки Чад **Ідріс Дебі** загинув у боях із повстанцями. Повідомляється, що його було смертельно поранено 17–18 квітня 2021 р. в зоні бойових дій на півночі країни. Виборча комісія країни оголосила, що І. Дебі переміг на виборах, отримавши майже 80 % голосів виборців. Знаючи наперед про перемогу, І. Дебі відбув на північ, оскільки сили повстанської коаліції ФАСТ увійшли до Чаду з Лівії, ймовірно, з метою його повалення. За даними військових джерел, кілька сотень бійців були вбиті під час спроби наступу на столицю Чаду Нджамена.

(*Deutsche Welle.* – *Bonn,* 2021. – 20.04. – <https://p.dw.com/p/3sHVA>).

***

Повстанці Чаду погрожують скинути сина убитого президента

Повстанці в Чаді погрожують скинути сина вбитого президента країни після того, як він був призначений тимчасовим лідером країни, зумовивши жорстоку боротьбу за владу. Повстанська група, яку військові звинуватили у вбивстві президента **Ідріса Дебі**, заявила, що вони дають його сім'ї час до півночі, щоб поховати президента. Бійці не вказали своїх позицій після того, як напередодні заявили, що «саме в цей момент прямують до Нджамена». Група, відома як «Фронт змін і злагоди в Чаді», осудила сина І. Дебі за те, що зайняв посаду президента. «Ми закликаємо всіх правдолюбних чадців

приєднатися до нас у цій боротьбі проти монархізації нашої улюбленої республіки», – ідеться у заяві повстанців.

(*The Associated Press.* – *New York, 2021.* – *21.04.* – <https://apnews.com/article/ndjamena-chad-africa-united-nations-central-africa-131c4cfb0a7dfa77efd6619d25688f82>).

***

Смерть президента Чаду: суперники засуджують «династичний переворот»

Основні опозиційні партії Чаду заявили, що призначення армією сина загиблого президента **Ідріса Дебі** новим лідером країни є «інституційним переворотом». І. Дебі, який був при владі три десятиліття, загинув під час бою з повстанцями на передовій. Повстанці підтримали опозиціонерів, заявивши, що «Чад – це не монархія». Син І. Дебі **Магамет Дебі Ігно**, також відомий як «генерал Кака», відповідав за президентську охорону. А наразі буде керувати країною протягом 18 місяців до виборів. Уряд і парламент країни розпущені, але конституційні експерти заявляють, що призначеним в. о. президента має бути спікер парламенту до проведення виборів, якщо чинний президент помирає.

(*BBC.* – *London, 2021.* – *22.04.* – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56830510>).

ІНАВГУРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Нігер

Мохамед Базум з Нігера склав присягу президента після невдалого перевороту

Перший демократичний перехід влади в Нігері відбувся після того, як **Мохамед Базум** склав присягу президента. Це відбулося через кілька днів після того, як уряд заявив, що зірвав спробу перевороту військовими. Західноафриканська держава стикається з дедалі більшими нападами джихадистських груп та політичною напруженістю в країні після виборів у лютому. Інавгурація є першим випадком, коли один обраний лідер передав владу іншому з часу незалежності в 1960 р. Напередодні церемонії в столиці Ніамей була велика кількість охорони, після того, як солдати відкрили вогонь по президентському палацу під час спроби невдалого перевороту.

(*BBC.* – *London, 2021.* – *03.04.* – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56613931>).

Республіка Конго

Президент Республіки Конго Д. Сассу-Нгессу обіцяє покращити діловий клімат на початку нового терміну

Президент Республіки Конго **Дені Сассу-Нгессо** після того, як він склав присягу, пообіцяв реформувати та спростити ділове та податкове законодавство, щоб сприяти економічному зростанню. 77-річний Д. Сассу-Нгессо, відомий як «імператор», був переобраний, набравши понад 88 % голосів виборців на президентських виборах 21 березня. Під час церемонії присяги в столиці Браззавіль, у якій узяли участь глави держав регіону, Д. Сассу-Нгессо заявив, що має на меті зосередитися на відродженні та диверсифікації економіки Конго, яка страждає через зниження цін на нафту. Близько 90

% доходу в країні-члені ОПЕК надходить від нафти. Д. Сассу-Нгессо заявив, що він має на меті полегшити інвесторам ведення бізнесу в Конго, одночасно вирішуючи дефіцит платіжного балансу та борговий тягар.

(Reuters. – London, 2021. – 17.04. –
<https://www.reuters.com/world/africa/congo-republics-president-sassou-promises-improve-business-climate-he-starts-new-2021-04-17/>).

КОРУПЦІЯ

Малаві

Малаві: Кошти на боротьбу з COVID вкрадені. Міністра звільнено

Президент Малаві Лазарус Чаквера повідомив, що в країні заарештовано 14 осіб, включаючи вищих посадових осіб, через недоцільне використання коштів для боротьби з COVID-19. У телевізійному зверненні президент заявив, що доручив аудит використання коштів на суму 7,95 млн дол., які мали бути витрачені на програму боротьби з коронавірусом SARS-CoV-2 у країні. Аудит виявив, що частина коштів зникла, частина використовувалася не за призначенням. «На той момент, коли я це кажу, заарештовано близько десятка людей, підозрюваних у злочинах у зв'язку з результатами ревізії», – сказав президент. За його словами, серед заарештованих є люди, які працюють на нього, а також на уряд країни. «Святих корів немає», – підкреслив Л. Чаквера. «Якщо докази вказують на вас, ви сідаєте до в'язниці», – додав він. Звільнений міністр праці К. Кандодо оплатив свою поїздку за кордон коштами для боротьби з COVID-19. Міністр уже повернув гроші, проте втратив свою посаду.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 19.04. –
<https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210419479-Koronawirus-Malawi-Srodki-na-walke-z-COVID-defraudowane-Minister-odchodzi.html>).

***

Президент Малаві звільнив міністра праці через зловживання коштами, виділеними на боротьбу з COVID-19

Президент Малаві Лазарус Чаквера звільнив міністра праці К. Кандодо після звіту про аудит, у якому міністра звинуватили у незаконному використанні 613 тис. квачі на боротьбу з COVID-19 під час закордонної поїздки. Про це президент заявив у телевізійному зверненні після опублікування звіту про аудит зловживань у розмірі 7,87 млн дол., який уряд передав міністерствам та відомствам для допомоги у боротьбі з COVID-19. Після повідомлень місцевих ЗМІ про зловживання коштами для боротьби з COVID-19 Л. Чаквера відсторонив десятки працівників, включаючи окружних комісарів та виконавчих директорів до того, як наказав провести аудит. В опублікованому звіті про аудит було встановлено, що було розкрадено до 1,3 млн дол., виділених на боротьбу з COVID-19, зокрема через порушення правил закупівель.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 19.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/19/c_139890903.htm).

КУЛЬТУРА, ОСВІТА, НАУКА

Гана

Президент Гани ініціював активізацію кіноіндустрії

Президент Гани **Нана Аддо Данква Акуфо-Аддо** започаткував ініціативу щодо активізації кіноіндустрії країни. Президентська серія кінофільмів на 25 млн дол. покликана зробити кіноіндустрію Гани важливим фактором національного розвитку. «Послідовний та сприятливий рейтинг Гани, за результатами Глобального звіту про конкуренцію Світового економічного форуму, як політично стабільного із безпечним оточенням, унікальними та кращими туристичними активами та інфраструктурою повинен зробити країну туристичним центром, яким повинні користуватися кінорежисери», – сказав президент. Він також додав, що такі історичні, культурні, природні об'єкти як замки, національні парки, історичні палаци, дика природа по всій країні «можуть працювати в туристичних цілях».

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 29.04. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/29/c_139913829.htm).

США

Д. Байден запропонує програму на 200 мільярдів доларів, щоб зробити дошкільну освіту безкоштовною

Президент США **Джо Байден** представить програму вартістю 200 млрд дол. з надання безкоштовної дошкільної освіти в рамках пропозиції American Families Plan. Програма є одним з елементів масштабної пропозиції, яку Д. Байден повинен оголосити в промові перед обома палатами Конгресу, яка, як очікується, буде містити такі елементи, як оплачувана відпустка за сімейними обставинами та безкоштовне навчання в громадському коледжі. Згідно з попереднім документом, наданим представником адміністрації, план принесе користь приблизно 5 млн дітей у віці 3 і 4 років і може заощадити середній сім'ї 13 тис. дол., якщо програма буде повністю реалізована. Вартість пропозицій президента буде компенсована підвищенням податків для найбагатших американців, включаючи підвищення податків на приріст капіталу для тих, хто заробляє понад 1 млн дол. на рік.

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 27.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-28/biden-to-propose-200-billion-program-to-make-pre-school-free?srnd=premium-europe>).

Франція

Е. Макрон закрити елітарну школу в умовах реформаторського натиску

За 12 місяців до можливого переобрання **Емманюель Макрон** хоче показати, що він усе ще прагне реформувати французькі установи, включаючи свою альма-матер. Президент Франції оголосив про закриття високоселективної Національної школи адміністрації, яка навчає правлячий клас країни з 1945 р. За його словами, реформа найму та навчання найвищих державних службовців стала надзвичайно важливою внаслідок кризи COVID-19. «У 2021 році наша країна стикається з історичною пандемією ... Наш обов'язок – знати, як реагувати», – повідомив президент близько 600 державним службовцям за зачиненими дверима, додавши, що багато французів висловили

невдоволення адміністрації щодо її методів подолання кризи. «Буде прийнято кілька рішень: першим ... буде закриття Національної школи адміністрації, – наголосив Е. Макрон. – На її місці з'явиться новий Інститут державної служби, який почне діяти з січня 2022 р., і включатиме десяток інших вищих навчальних закладів для підготовки наступного покоління державних службовців».

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 08.04. – <https://www.politico.eu/article/macron-closes-elite-school-in-reformist-push/>).

***

Е. Макрон відвідав Нотр-Дам через два роки після руйнівної пожежі

Через два роки після того, як пожежа охопила найвідоміший собор Парижа і вразила світ, президент Франції **Емманюель Макрон** оглянув будівлю Собору Паризької Богоматері, щоб показати, що французька спадщина не забута, незважаючи на коронавірус. Разом з міністрами та архітекторами Е. Макрон перевіряв хід амбіційного проекту відбудови, щоб дати втомленій пандемією французькій громадськості надію на те, що відбудова завершиться вчасно. «Ми бачимо, що за два роки була виконана величезна робота», – сказав Е. Макрон, згадуючи «емоції» по всій Франції від вогню, що охопив Нотр-Дам де Парі 15 квітня 2019 р.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 15.04. – <https://apnews.com/article/2020-tokyo-olympics-paris-coronavirus-pandemic-emmanuel-macron-fires-fc1d709e59de5f0b5a7cf7e7e9d316b6>).

***

Нотр-Дам де Парі: Е. Макрон відвідав собор через два роки після пожежі

Президент Франції **Емманюель Макрон** відвідав Нотр-Дам де Парі у дворічну річницю руйнівної пожежі, яка знищила значну частину собору. Він говорив про «колективну гордість» країни і її зусилля з відновлення собору та наголосив на меті завершення реконструкції якнайшвидше, чому наразі заважає пандемія.

(BBC. – London, 2021. – 16.04. – <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-56761848>).

МІСЦЕВІ ВИБОРИ

Чилі

Covid-19 затримав вирішення політичної кризи в Чилі, яка захищає свої кордони

Палата депутатів Чилі, отримавши 126 голосів «за», 3 – «проти» та 11 – «утрималися», ухвалила рішення про зміну дати виборів мерів, радників та губернаторів регіонів, спочатку призначених на 10 та 11 квітня. Хоча поправка ще має бути схвалена сенатом, переважна підтримка нижньої палати робить її проходження через верхню палату суто бюрократичним процесом. «Найголовніше для нас було, щоб вибори були відкладені з тих причин, які ми вказали: насамперед, з причини охорони здоров'я та з причини підтримки нашої демократії, щоб вибори були якомога ширшими», – сказав

пресекретар президента **Себастьяна Піньєри** після затвердження закону в палаті депутатів. «Хоча, як і багато інших, це було дуже складним рішенням, але ми повинні прийняти його і ми повністю впевнені, що це найкраще для Чилі», – сказав глава держави, який прагне мати вищий відсоток вакцинованого населення перед великою мобілізацією людей для участі у місцевих виборах.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 01.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/01/6065fd0221efa0f9478b4637.html>).

***

Президент Чилі відклав проведення виборів через епідемію

Президент Чилі **Себастьян Піньєра** заявив, що Чилі відкладають місцеві, регіональні вибори та вибори до Конституційної асамблеї, яка має підготувати проєкт нової конституції, перенесені на п'ять тижнів на тлі зростання кількості заражень коронавірусом SARS-CoV-2 в країні. Президент Чилі обґрунтував рішення про перенесення виборів не лише зростанням кількості заражень коронавірусом, а й появою у світі «нових варіантів» коронавірусу. С. Піньєра посилався на думки лікарів та «більшості жителів країни». Також були відкладені вибори губернаторів та мерів.

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 07.04. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210409658-Koronawirus-Prezydent-Chile-przeklada-wybory-z-powodu-epidemii.html>).

НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА

Білорусь

О. Лукашенко стверджує, що на нього і його дітей готували замах

Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** стверджує, що на нього і його дітей готували замах. «У планах – захоплення дитини, однієї чи другої, як вийде. В Гомельській області і погріб підготували. Ми затримали групу. Вони нам показали, як це все планували», – сказав О. Лукашенко у відеофрагменті, який оприлюднив близький до пресслужби О. Лукашенка Telegram-канал «Пул першого». За твердженнями О. Лукашенка, виявили роботу «явно іноземних спецслужб, швидше за все Центрального розвідувального управління, ФБР, не знаю, хто там з американців працював». За словами О. Лукашенка, «вище політичне керівництво США схвалило» його усунення. «Поставити завдання усунути президента. (...) Не може ніхто дати завдання, крім вищого політичного керівництва. Тільки вони», – сказав О. Лукашенко, не наводячи жодних доказів. Того ж дня голова Комітету держбезпеки Білорусі І. Тертель заявив, що нібито організована група вже приступила до практичної реалізації задуму щодо усунення О. Лукашенка і організації збройного заколоту з метою захоплення влади. «Учасники цієї групи детально спланували і приступили до практичної реалізації задуму з фізичного усунення президента Білорусі, членів його сім'ї, організації збройного заколоту з метою захоплення влади насильницьким шляхом», – сказав І. Тертель. За його словами, до складу групи входять як громадяни Білорусі, так і іноземці.

(*Deutsche Welle*. – *Bonn*, 2021. – 17.04. – <https://p.dw.com/p/3sBIY>).

***

ФСБ заявила, що спроби повалення влади в Білорусі та вбивство білоруського президента неможливі

Російська Федеральна служба безпеки заявила, що затримала двох представників білоруської опозиції, які готували військовий переворот, включаючи вбивство білоруського президента **Олександра Лукашенка**. Громадянин США та Білорусі Ю. Зянкович та громадянин Білорусі О. Федута таємно зустрілися з так званими «білоруськими генералами» в московському ресторані, щоб обговорити деталі перевороту, запланованого на 9 травня, День Перемоги. За участю націоналістів радикали нібито запланували «кольорову революцію», включаючи вбивство О. Лукашенка, захоплення радіо-, телестанцій та відключення електроенергії, щоб перешкодити діям правоохоронців.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 18.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/18/c_139887769.htm).

Іран

Іран запустив центрифуги

Президент Ірану **Хассан Рухані** представив новітню передову ядерну центрифугу на церемонії, присвяченій Національному дню ядерних технологій. На церемонії на іранському заводі зі збагачення урану в Натанзі в провінції Ісфахан президент Х. Рухані сказав: «Будь ласка, почніть процес подачі урану в центрифуги нового покоління на збагачувальному комплексі в Натанзі». Іранський лідер представив три каскади з 164 центрифуг IR-6, 30 IR-5 і ще 30 пристроїв IR-6. Цей крок розглядається деякими країнами як відкрите порушення ядерної угоди.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 10.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/10/iran-starts-up-advanced-enrichment-centrifuges>).

***

Президент Ірану Х. Рухані назвав 60 % збагачення урану відповіддю на «зло»

Президент Ірану **Хассан Рухані** назвав рішення Тегерана про збагачення урану до 60 % «відповіддю на ваше зло» після того, як диверсанти атакували ядерний об'єкт у країні. Ескалація збагачення може привести до подальших заходів у відповідь, оскільки прем'єр-міністр Ізраїлю Б. Нетаньяху пообіцяв ніколи не дозволити Тегерану отримати ядерну зброю. Його країна двічі наносила превентивні бомбардування країнам Близького Сходу, щоб зупинити їхні атомні програми. Виступаючи перед своїм кабінетом, президент Х. Рухані сказав, що пошкоджені центрифуги IR-1 першого покоління в Натанзі будуть замінені на вдосконалені центрифуги IR-6, які збагачують уран набагато швидше. Іран оголосив, що у відповідь на атаку в Натанзі він буде збагачувати уран до найвищого рівня за всю його історію. Іран наполягає на тому, що його ядерна програма має мирний характер, хоча Захід і МАГАТЕ стверджують, що у Тегерана була організована військова ядерна програма до кінця 2003 р.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 14.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/14/rouhani-says-plans-for-60-per-cent-enrichment-will-answer-e-vilness>).

Мозамбик

Ф. Н'юсі обіцяє відновити мир у багатому газом Кабо-Дельгадо

Президент Мозамбіку **Філіпе Н'юсі** заявив, що уряд працюватиме над відновленням миру в країні після смертельної атаки бойовиків минулого місяця поблизу багатомільярдних газових проєктів, підтримуваних глобальними нафтовими компаніями. «Ми докладемо всіх зусиль для повернення миру в нашу країну, зокрема на півночі, в Кабо-Дельгадо, яке в останні роки стало об'єктом терактів», – сказав він. Бойовики напали на прибережне місто Пальма 24 березня в поблизу проєктів зрідженого природного газу. Армії вдалося відновити безпеку в місті майже через два тижні. Ф. Н'юсі сказав, що мир є «фундаментальною умовою» для розвитку проєктів і закликав усі зацікавлені сторони подолати цю кризу. Ф. Н'юсі заявив, що уряд передбачає «пряму вигоду» у понад 100 млрд дол. від газових проєктів, що дасть змогу диверсифікувати базу доходів держави та дозволить здійснити реінвестування в інші сектори.

(Reuters. – London, 2021. – 21.04. –
<https://www.reuters.com/world/africa/mozambiques-president-nyusi-vows-work-towards-peace-gas-rich-cabo-delgado-2021-04-21/>).

Україна

В Україні прийнято закон про військових резервістів на тлі напруженості з Росією

Президент України **Володимир Зеленський** підписав закон, який дозволяє призивати резервістів на військову службу без оголошення мобілізації. Цей крок відбувся на тлі масового накопичення російських військ поблизу українських кордонів та спалаху порушень режиму припинення вогню на Сході України. Новий закон дасть можливість країні «швидко оснастити військові частини держави резервістами, тим самим значно підвищивши їхню бойову ефективність під час військової агресії». Міністр закордонних справ України Д. Кулеба заявив, що нарощування Росією військ на кордоні триває і, як очікується, «приблизно за тиждень досягне понад 120 тис. військовослужбовців» і закликав Захід посилити санкції проти Росії.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.04. –
<https://apnews.com/article/world-news-russia-business-government-and-politics-ukraine-3c9917034ad3cbdab30c9914ff053cf1>).

***

Президент України Володимир Зеленський затвердив новий закон про військовий резерв

Президент України **Володимир Зеленський** підписав закон, що дозволяє закликати резервістів на військову службу без попереднього оголошення мобілізації. Це дасть змогу уряду швидко поповнити військові частини сил оборони, що значно

підвищить їхню боєздатність. Цей крок відбувається на тлі масштабного нарощування російської військової могутності поблизу її кордону з Україною і різкого збільшення кількості порушень режиму припинення вогню на Сході України. В. Зеленський сказав у відеозверненні, що Україна «ніколи не почне війну, але завжди буде стояти до кінця», і запропонував президенту Росії **Володимиру Путіну** зустрітися на Сході України, щоб розрядити напруженість.

(*Euronews.* – *Lyon,* *2021.* – *21.04.* –
<https://www.euronews.com/2021/04/21/ukraine-president-volodymyr-zelenskyy-approves-new-military-reservist-law>).

Чехія

Вибухи у Врбетіце: президент Чехії каже «лише про підозру» та «істерію»

Президент Чехії **Мілош Земан** застеріг від «будь-якої з форм істерії» у дипломатичному конфлікті його країни з Росією. Із відповідним закликком він виступив у телезверненні. За його словами, ідеться лише про «підозру» в причетності агентів спецслужб РФ до вибухів на військових складах у Врбетіце. Тому М. Земан вважає необхідним дочекатися результатів подальшого розслідування.

(*Deutsche Welle.* – *Bonn,* *2021.* – *25.04.* – <https://p.dw.com/p/3sXog>).

***

Президент Чехії закликав до терпіння в процесі розслідування причин вибуху у 2014 р.

На тлі дипломатичної напруженості між Чеською Республікою та Росією внаслідок вибуху на складі боєприпасів у 2014 р. президент Чехії **Мілош Земан** заявив, що потрібно почекати результатів розслідування. «Ми працюємо з двома версіями розслідування. Перша, оригінальна, говорить, що вибух стався через непрофесійну обробку вибухового матеріалу. Друга – це була дія іноземної спецслужби, – сказав М. Земан. – Я сприймаю обидві версії серйозно і бажаю, щоб вони були ретельно досліджені». Президент також процитував звіт, підготовлений чеською контррозвідкою, в якому зазначається, що немає доказів того, що російські агенти перебували на складі. «Але це не означає, що підозра не є серйозною», – сказав М. Земан. За його словами, якщо виявиться, що за вибухом стоять російські агенти, Росія повинна заплатити за нього – наприклад, можуть позбавити російську державну корпорацію «Росатом» права брати участь у проєкті з розширення АЕС «Дуковани». «В іншому випадку це розвідувальна гра, яка може мати серйозні наслідки для внутрішньополітичного життя Чехії. Зачекаємо без істерики та спекуляцій на результати розслідування і лише тоді приймемо рішення», – додав він. Це перший випадок, коли М. Земан публічно висловився про цю справу після тижня дипломатичного розбрату з Росією.

(*Xinhua.* – *Beijing,* *2021.* – *25.04.* –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/25/c_139905331.htm).

НАЦІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА

США

Д. Байден дозволив припинити термін дії заборони на в'їзд тимчасових іноземних працівників

Президент США Джо Байден дозволив припинити дію директиви свого попередника Дональда Трампа, згідно з якою був заблокований тимчасовий в'їзд іноземних робітників до США. Д. Трамп уперше видав свою директиву про тимчасових зарубіжних робітників у червні 2020 р. і поновив її до 31 березня перед відходом з посади, назвавши її необхідною для захисту американських робітників на тлі високого рівня безробіття під час пандемії коронавірусу.

(Reuters. – London, 2021. – 02.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BO6VG>).

ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

Аргентина

У президента Аргентини позитивний тест на COVID-19

Президент Аргентини Альберто Фернандес отримав позитивний результат тесту на COVID-19. А. Фернандес, якому виповнилося 62 роки, вже ізольований, дотримується поточного протоколу і слідує інструкціям свого особистого лікаря. Президент Аргентини сказав, що він «фізично здоровий, але треба бути дуже пильними». Міністерство охорони здоров'я країни повідомило, що 2 квітня в Аргентині було зареєстровано 9902 нових випадків захворювання COVID-19, у результаті чого загальнонаціональний показник становив 2373153 особи. Загальна кількість загиблих по всій країні досягла 56 023 особи.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 03.04. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/03/c_139856398.htm).

***

Аргентина встановила нові обмеження через рекорд випадків захворювання на Covid-19

Президент Аргентини Альберто Фернандес оголосив про нові обмеження на різні види діяльності та переміщення людей через другу хвилю Covid-19 у країні, де випадки зараження коронавірусом рекордно високі. «Ми збираємося подвоїти свою підтримку», – сказав А. Фернандес у повідомленні, записаному з його президентської резиденції, де він був ізольований після діагнозу Covid-19. Нові обмеження будуть діяти з 9 до 30 квітня, також комендантська година з 00:00 до 06:00. Крім того, в районах з найбільшим епідеміологічним та санітарним ризиком забороняються зібрання у відкритих громадських приміщеннях із понад 20-ма людьми та заняття будь-якими видами спорту в закритих місцях із більш ніж 10-ма людьми. Так само діяльність казино, залів для бінго, дискотек припинена, тоді як бари та ресторани повинні закритися о 23 год.

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 08.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/08/606e35e021efa030318b45e6.html>).

Бразилія

Уряд Ріо-де-Жанейро визнав помилку у своїй антиковідній кампанії

Кампанія, яка заохочує бразильців вакцинуватися проти COVID-19, стала об'єктом насмішок в Інтернеті. Під заголовком «Ріо приймає вакцину» державна реклама штату показує медичного працівника у білому лабораторному халаті, який, здається, посміхається під маскою FFP2, металевий затиск якої, призначений для прилягання до носа, видно під його підборіддям. «Маска в цій рекламі, здається, ... з ніг на голову???? Це серйозно», – написала в Твіттері Д. Фегалі, конгресменка і лікарка, одна з перших, хто прокоментував промах. «Ріо-де-Жанейро так і не зумів контролювати пандемію, і ця перевернута маска показує, що її безрозсудність є постійною», – сказав інший коментатор. Скандал змусив державні органи визнати помилку. «Міністерство охорони здоров'я штату Ріо-де-Жанейро та Управління з питань зв'язків із громадськістю вибачаються за те, що не помітили цієї помилки у використанні маски в кампанії популяризації», – заявили представники Міністерства охорони здоров'я. Пандемія Covid-19 забрала понад 39 тис. життів у штаті Ріо, одному з найбільш постраждалих у Бразилії. В. о. губернатора К. Кастро зазнав критики за відмову виконувати заходи щодо стримування поширення коронавірусу, як і його союзник, ультраправий президент країни Жаїр Болсонару.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 11.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/11/6073612721efa0c1168b461e.html>).

***

Перспективи Бразилії щодо вірусу тмяніють, оскільки пандемія охопила країну через затримки з вакцинацією

Експерти в галузі охорони здоров'я Бразилії звинувачують президента Жаїра Болсонару у відмові вживати заходи щодо боротьби з коронавірусом. Міністерство охорони здоров'я зробило велику ставку на одну вакцину, AstraZeneca, а потім закупило тільки одну резервну вакцину CoronaVac китайського виробництва після того, як виникли проблеми з поставками. Влада ігнорувала інших виробників і упускала можливості, поки не стало надто пізно отримувати великі партії вакцини. Протягом декількох місяців адміністрація Ж. Болсонару ігнорувала заклики підписати більше одного контракту на вакцини. Президент публічно поставив під сумнів надійність інших щеплень. Він наполягав на тому, що нікого не буде примушувати до вакцинації і тільки недавно сказав, що сам «може буде вакцинуватися».

(*Euronews*. – *Lyon*, 2021. – 11.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/11/brazil-s-virus-outlook-darkens-as-contagious-variant-sweeps-country-amid-vaccine-delays>).

Казахстан

Президент Казахстану вакцинувався російською вакциною проти COVID-19

Президент Казахстану Касим-Жомарт Токаєв вакцинувався російською вакциною «Спутник V» проти COVID-19. К.-Ж. Токаєв не повідомляв про побічні ефекти від вакцини, яка вироблялася на місцевому рівні за угодою з Російським фондом прямих інвестицій. Казахстан використовує одну й ту саму вакцину, як імпорту, так і

вітчизняного виробництва, у своїй масовій кампанії вакцинації.

(Reuters. – London, 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSL1N2LZ0R0>).

Мексика

Президент Мексики не буде вакцинований проти COVID-19. Чому?

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що не буде вакцинований проти COVID-19, оскільки його лікарі підкреслюють, що рівень антитіл до коронавірусу в його організмі все ще високий після зараження в січні. «У мене достатній рівень антитіл, і зараз мені не потрібно вакцинуватися (проти COVID-19)», – сказав президент Мексики. А. М. Лопес Обрадор оголосив, що зробить щеплення у червні, коли більшість людей похилого віку в Мексиці вже отримують дві дози вакцини проти коронавірусу.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 05.04. – <https://www.rp.pl/Koronawirus-SARS-CoV-2/210409783-Koronawirus-Prezydent-Meksyku-nie-zaszczepi-sie-na-COVID-19-Dlaczego.html>).

***

Президент Мексики вакцинувався вакциною AstraZeneca від COVID-19

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** заявив, що буде вакцинований вакциною Oxford/AstraZeneca від COVID-19. За його словами, такий крок допоможе надати людям упевненості. Президент також зазначив, що навколо вакцини AstraZeneca розгорнулася кампанія, яка доводить, що вона несе більше користі, ніж шкоди. 67-річний А. М. Лопес Обрадор вважає, що ризики вакцини мінімальні порівняно з перевагами, після попереджень міжнародних регуляторів охорони здоров'я щодо можливих тромбів.

(Reuters. – London, 2021. – 08.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSE6N2FN01K>).

Німеччина

Президент Німеччини попередив про пандемію «кризи довіри»

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** використав телевізійне пасхальне звернення, щоб застерегти від «кризи довіри» між громадянами та державою, яку, на його думку, спричинила пандемія коронавірусу. «Хвороба породила відчуття безсилля і розчарування», – сказав Ф.-В. Штайнмаєр за попередньо опублікованим сценарієм, про який повідомляється в німецькій пресі. «До турбот про здоров'я, школу, роботу, економіку додається ще один вимір: криза довіри», – додав він. Президент, який нещодавно сам зробив щеплення проти COVID-19, сказав громадянам Німеччини, що вони «самі беруть участь у цій історичній кризі».

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 03.04. – <https://www.politico.eu/article/germany-coronavirus-vaccination-frank-walter-steinmeier-president-warns-crisis-of-trust/>).

***

Президент Німеччини закликав до єдності на тлі «кризи довіри» в період поширення COVID-19

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** закликав своїх співгромадян «згуртуватися», зазначивши, що країна переживає «кризу довіри» на тлі пандемічних обмежень і невдоволення реакцією уряду. У зверненні Ф. В. Штайнмаєр визнав, що «були помилки» щодо тестування, цифрових рішень і вакцинації. Президент сказав, що країна перейшла від самозадоволення через зниження кількості інфікованих на ранній стадії пандемії до надмірного песимізму. Президент зазначив, що поставки вакцин різко збільшаться в найближчі тижні. Європа нарощує свої виробничі потужності, й до зусиль щодо вакцинації приєднуються лікарі. Німеччина, як і Європейський Союз у цілому, відстає від США і Великобританії за темпами вакцинації.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 03.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/03/german-president-calls-for-unity-amid-covid-19-crisis-of-trust>).

Сербія

Президент Сербії Александр Вучич отримав щеплення від COVID-19 вакциною китайського виробництва

Президент Сербії **Александр Вучич** вирішив вакцинуватися Sinopharm, оскільки деякі експерти припустили, що може знадобитися третя ін'єкція китайської вакцини, тому що дві дози, схоже, не забезпечують достатнього захисту. Президент Сербії місяцями обіцяв зробити щеплення, але знаходив різні причини, щоб відкласти захід. Критики президента заявили, що це його явне небажання допомогло посилити дедалі сильніший рух проти вакцинації в Сербії, де один із найвищих показників вакцинації від COVID-19 у Європі, в основному завдяки великим закупівлям вакцини Sinopharm державою. Приблизно 1,5 млн із 7 млн чоловік у Сербії отримали принаймні одну дозу вакцини, але в країні останнім часом спостерігається зниження кількості жителів, які підписалися на щеплення. Тисячі претендентів на вакцинацію із сусідніх країн кинулися в Белград у минулому місяці після того, як влада запропонувала безкоштовну вакцинацію всім прибулим іноземцям.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 06.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/06/serbian-president-aleksandar-vucic-gets-chinese-made-covid-19-jab>).

США

Д. Байден надає всьому дорослому населенню право на вакцинацію до 19 квітня

Президент США **Джо Байден** заявив, що на два тижні скорочує термін для того, щоб Штати забезпечили всіх дорослих у США правом на отримання вакцини проти коронавірусу. Але навіть висловивши оптимізм щодо темпів щеплень, він попередив американців, що нація ще не вийшла зі складної ситуації щодо пандемії. «Дозвольте мені бути з вами щирим: ми не на фініші. У нас ще багато роботи. Ми все ще переживаємо змагання за життя та смерть проти цього вірусу», – сказав Д. Байден, виступаючи в Білому домі.

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 07.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-ap-top-news-coronavirus-pandemic-a3eb61ce97a12d8cd0852affae79dd79>).

***

За словами Д. Байдена, кожен американець отримає право на вакцинацію від COVID-19 до 19 квітня

Президент США **Джо Байден** оголосив, що з моменту його інавгурації 20 січня було випущено 150 млн доз вакцини проти COVID-19. Це дає можливість президенту успішно виконати свою нову мету – 200 млн щеплень до 100-го дня його перебування на посаді. Але висловивши оптимізм з приводу темпів вакцинації, він попередив, що «поширюються нові варіанти вірусу, кількість госпіталізацій не знижується». Він додав, що «пандемія залишається небезпечною», визнавши, що нові штами більш вірулентніші і небезпечні, але «вакцини діють на всіх із них». Д. Байден зазначив, що його адміністрація не досягла своєї мети – вакцинувати кожного вчителя, працівника із догляду за дітьми протягом березня, щоб спробувати прискорити відкриття шкіл.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 07.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/07/every-american-eligible-for-covid-19-vaccine-on-april-19-biden-says#vuukle-comments-1458730>).

***

Д. Байден і Б. Обама з'являться в спеціальній програмі NBC про щеплення

Президент США **Джо Байден** та експрезидент **Барак Обама** стануть частиною програми NBC «Закачай рукава», програми інформування про вакцинацію від COVID-19. Спеціальна програма, створена медіакомпанією АТТН, вийде в ефір 18 квітня і має на меті заохотити американців робити щеплення проти COVID-19. Раніше АТТН заявляла, що в програмі також з'явиться колишня перша леді М. Обама та оscarоносний актор М. Макконахі, який буде брати інтерв'ю у провідного експерта з інфекційних хвороб у країні. Шоу, яке міститиме низку комедійних моментів, інформаційні пакети та історії з реального життя, проводиться у партнерстві з аптечною мережею Walgreens Boots Alliance.

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 13.04. – <https://www.reuters.com/business/healthcare-pharmaceuticals/president-biden-obama-appear-nbcs-vaccination-special-2021-04-13/>).

***

Дійшовши до останнього етапу вакцинації, Д. Байден наполягає на щепленні всіх

США збираються досягти останньої мети президента **Джо Байдена** щодо 200 млн щеплень від коронавірусу протягом перших 100 днів перебування на посаді, оскільки Білий дім активізує свої зусилля щодо щеплення решти громадян. Наразі понад 50 % дорослих, принаймні частково, вже щеплені, Д. Байден обміркує свої зусилля щодо

розширення розподілу та доступу до вакцин протягом перших трьох місяців перебування в Білому домі. Але, маючи на увазі, що населення віком 16 років і старші зараз мають право на щеплення, президент, як очікується, окреслить плани своєї адміністрації ще більше підвищити рівень вакцинації. Щотижня доставляється приблизно 28 млн доз вакцин, але попит затьмарив пропозицію і став стримуючим фактором для щеплень у більшій частині країни. Хоча опитування показали, що вагання щодо вакцинації зменшилося, представники адміністрації вважають, що слід зробити щеплення «простішим та привабливішим».

(*The Associated Press.* – *New York*, 2021. – 21.04. – <https://apnews.com/article/health-coronavirus-government-and-politics-joe-biden-coronavirus-pandemic-72f81e42d17e7aa9549e36213c9b42a8>).

***

США відправлять до Індії сировину для вакцин і збільшать фінансову допомогу

США відправлять до Індії сировину для вакцин і збільшать фінансову допомогу для виробництва щеплень від Covid-19, приєднавшись до європейських країн в обіцянці допомогти зупинити найбільший у світі сплеск випадків захворювання. «Так само, як Індія направила допомогу Сполученим Штатам, оскільки наші лікарні були перевантажені на початку пандемії, ми сповнені рішучості допомогти Індії в скрутну хвилину», – сказав президент **Джо Байден**. В Індії зафіксований найвищий у світі одноденний сплеск захворюваності Covid. Президент Д. Байден до березня 2021 р. замовив достатньо вакцини проти Covid-19, щоб повністю прищепити кожного дорослого американця двічі.

(*Bloomberg.* – *New York*, 2021. – 25.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-25/u-s-to-consider-sending-india-unused-vaccine-doses-fauci-says?srnd=premium-europe>).

Танзанія

Новий президент Танзанії надає пріоритет боротьбі з COVID-19

Нова президентка Танзанії **Самія Сулуху Хассан** заявила про різницю зі своїм попередником у підходах до COVID-19, зокрема її уряд сформує комітет з наукових досліджень COVID-19. Її попередник **Джон Магуфулі**, який нещодавно помер, відкидав загрозу пандемії коронавірусу, наголошуючи, що засоби захисту не потрібні, і Бог захистить танзанійців.

(*Reuters.* – *London*, 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSL4N2LZ26W>).

Туніс

У Тунісі нічна комендантська година скасована в Рамадан на прохання президента

Туніс скоротив нічну комендантську годину на наступний день після того, як президент країни **Каїс Саїд** зажадав перегляду заходів, щоб уникнути втрати тисяч робочих місць протягом місяця Рамадан. «Комендантська година буде починатися з 22:00

і триватиме до 5 години ранку», – сказав прем'єр-міністр країни Х. Машиши, скоротивши таким чином час комендантської години, адже спочатку комендантська година починалася о 19:00. До цього уряд Х. Машиши оголосив про більш жорсткі обмеження комендантської години для боротьби зі сплеском нових випадків коронавірусу.

(Reuters. – London, 2021. – 10.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BX0D3>).

Україна

В. Зеленський просить предстоятелів церков розповісти про важливість вакцинації

Президент України **Володимир Зеленський** на зустрічі з предстоятелями Православної церкви України, Української православної церкви та Української греко-католицької церкви щодо відзначення Великодня в умовах карантину звернувся до них із проханням розповісти вірянам про важливість вакцинації від COVID-19. «Для нас важливо, щоб люди, які приходять до ваших церков за допомогою, чули про важливість вакцинації. Адже це – єдиний шлях до подолання пандемії», – наводить слова В. Зеленського його пресслужба. Предстоятелі церков, у свою чергу, запевнили, що «питання святкування Великодня в умовах пандемії коронавірусу перебуває в центрі уваги всіх церковних спільнот». Їхні очільники намагаються максимально зробити все, щоб богослужіння були доступні онлайн, як це було минулого року, щоб люди зберігали дистанцію та надягали захисні маски. Крім того, вони повідомили В. Зеленському, що «Всеукраїнська рада церков і релігійних організацій дійшла спільної позиції щодо вакцинації, яка полягає в тому, що немає релігійних причин не проводити щеплення, а вакцинація має бути безпечною, доступною й добровільною».

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 28.04. – <https://p.dw.com/p/3shC3>).

Франція

«Ватерлоо» Е. Макрона? Президента Франції атакували через блокування

Рішення президента Франції **Емманюеля Макрона** про третій локдаун через COVID-19, коли він тижнями наполягав на тому, щоб країна залишалася відкритою, незважаючи на поради вчених, піддали критиці його політичні опоненти на майбутніх президентських виборах. «Блокування було потрібне для боротьби з третьою хвилею смертельної інфекції, яка ризикувала вийти з-під контролю, поки Франція нарощувала кампанію вакцинації», – зазначив Е. Макрон у телезверненні. Ультраправа лідерка М. Ле Пен назвала цей крок президента «Ватерлоо» – вираз, який французи використовують для остаточної поразки. «На жаль, саме французи страждають від наслідків цих затримок, від його гордості та від непослідовного прийняття рішень», – написала у своєму Твіттері М. Ле Пен, яка, як очікується, стане головним суперником Е. Макрона на президентських перегонах у 2022 р.

(Reuters. – London, 2021. – 01.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BO5WF>).

***

Емманюель Макрон вибрав «третій шлях» для боротьби з COVID

Президент Франції **Емманюель Макрон** дуже пишався тим, що вибрав т. зв. «третій спосіб» протидіяти відновленню пандемії COVID-19, але його стратегію дедалі частіше засуджують опоненти. Е. Макрон оголосив, що часткова ізоляція, що діяла в 19 з 96 департаментів країни, буде поширена на всю країну. Рівень зараження по всій країні за останні три тижні збільшився вдвічі. М. Ле Пен, лідерка ультраправої партії «Національне об'єднання» і одна з імовірних суперників Е. Макрона на майбутніх президентських виборах, вважає, що виступ президента «викликав більше запитань, ніж відповідей». Громадська думка теж не дуже сприятлива, зокрема опитування, проведене агентством IFOP, показало, що 61 % французів не схвалюють дії Е. Макрона. Реакція вчителів теж була неоднозначною, тому що школи закриваються на термін від трьох до чотирьох тижнів, включаючи двотижневі весняні канікули.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 01.04. –

<https://www.euronews.com/2021/04/01/emmanuel-macron-chose-a-third-way-to-fight-covid-france-is-not-convinced>).

Чилі

Система охорони здоров'я Чилі на межі можливостей

Президент Чилі **Себастьян Пінєра** заявив, що система охорони здоров'я країни працює на межі можливостей через COVID-19 на тлі нової хвилі інфекцій. «Ми сильно постраждали від цього нового натиску, який поставив нашу систему охорони здоров'я на граничні можливості», – сказав С. Пінєра. За його словами, щоб протистояти цій «серйозній загрозі», країна зміцнила державну і приватну систему охорони здоров'я, подвоїла кількість критично важливих ліжок, ввела карантин та інші обмеження. Через нову хвилю інфекцій COVID-19 експерти попереджають про втому медичного персоналу і близьку до колапсу систему охорони здоров'я. З цієї причини 97 % жителів південноамериканської країни перебувають на карантині, а комендантська година діє по всій країні.

(*Xinhua.* – *Beijing,* 2021. – 06.04. –

http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/06/c_139860364.htm).

ПОЛІТИЧНА БОРотьБА

Білорусь

Чи розколов О. Лукашенко білоруський «опозиційний рух»?

В останні місяці в Білорусі з'явилися нові опозиційні рухи. В. Бабарика оголосив про створення власної політичної партії «Разом». Колишній дипломат П. Латушко оприлюднив плани створення власної партії. «Президент Білорусі **Олександр Лукашенко** поки не прокоментував створення нових опозиційних партій, але вони грають йому на руку», – вважає вчений Московського центру Карнегі з Мінська А. Шрайбман. «Набагато легше знищити кожного з них по одному, ніж придушити монолітний фронт опозиції, який говорить в один голос. О. Лукашенко виступив з ініціативою реорганізації всіх політичних партій у Білорусі – усі вони повинні будуть пройти перереєстрацію до кінця року. Я впевнений, що жодна з існуючих опозиційних партій не подолає перешкоду», – додав він. Білоруський політолог О. Класковський

зазначає, що за останні 20 років не було зареєстровано жодної опозиційної політичної партії. В. Думбляускас, доцент Університету Миколаса Ромеріса у Вільнюсі, вважає, що «Мінськ під наглядом і з благословення Кремля створить кілька власних партій, і якщо відбудуться нові президентські вибори, кандидат Москви, пропущений через таку нову партію, матиме найкращі шанси».

(Euronews. – Lyon, 2021. – 28.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/28/has-lukashenko-fatally-fractured-belarus-opposition-movement>).

Росія

Президент Росії Володимир Путін застеріг іноземних суперників, щоб вони не переходили «червону лінію»

Під час свого щорічного звернення до нації президент Росії **Володимир Путін** закликав своїх іноземних конкурентів не переходити «червону лінію» у відносинах із Росією. Західні країни попередили Росію, що вона несе відповідальність за здоров'я ув'язненого опозиціонера О. Навального, і пригрозили подальшими санкціями в разі погіршення його здоров'я. Промова В. Путіна прозвучала всього за кілька годин до того, як акції протесту на підтримку О. Навального повинні були пройти в 77 містах по всій країні. Російська поліція затримала найближчих союзників О. Навального напередодні масових акцій протесту і звернення В. Путіна.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 21.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/21/russian-president-vladimir-putin-warns-foreign-rivals-not-to-cross-a-red-line>).

Туреччина

Туреччина засудила десятки людей до довічних термінів ув'язнення через невдалий переворот 2016 року

Турецький суд засудив десятки людей, у тому числі колишніх солдатів, прикріплених до полку президентської гвардії, до довічного ув'язнення через їхню участь у невдалий спробі державного перевороту проти уряду президента **Реджепа Тайїпа Ердогана** у 2016 р. Загалом 497 обвинувачених судили з 2017 р. за спробу захоплення військового штабу в Анкарі, зайняття штаб-квартири державного мовника ТРТ, а також за змушення телевізійного мовника зачитати заяву від імені учасників перевороту. Судовий розгляд став одним із сотень судових процесів проти підозрюваних членів мережі під проводом американського священнослужителя Ф. Гюлена, якого Анкара звинувачує в організації невдалої спроби перевороту. Ф. Гюлен, колишній союзник Р. Т. Ердогана, заперечує звинувачення.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 07.04. – <https://apnews.com/article/turkey-television-trials-recep-tayyip-erdogan-ankara-7a2b2f3429ba30daf2b7a8a017be6569>).

ПРЕЗИДЕНТ І ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Австрія

Новий міністр охорони здоров'я Австрії склав присягу

Президент Австрії **Александр Ван дер Беллен** призначив нового міністра охорони здоров'я. Ним став лікар загальної практики **В. Мюкштайн**, який є одним з директорів Центру первинної медико-санітарної допомоги у Відні і виступає як консультант щодо нових організаційних форм Віденської медичної асоціації. Президент наголосив, що новий міністр «повинен продовжувати тримати пандемію під контролем та уникати розколу в суспільстві». **В. Мюкштайн** змінив **Р. Аншобера**, який пішов у відставку.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 19.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/19/austria-s-new-health-minister-wears-trainers-at-swearing-in-ceremony>).

Болгарія

У Болгарії ймовірні нові вибори, оскільки опозиція не змогла сформувати уряд

Болгарія, схоже, готова до нових парламентських виборів. Партія **Б. Борисова** «Громадяни за європейський розвиток Болгарії» не змогла сформувати уряд після проведення коаліційних переговорів, а опозиційна партія **С. Тріфонова** «Є такий народ» заявила, що не може сформувати уряд. Нездатність сформувати уряд означає, що президент Болгарії **Румен Радев** – частий критик прем'єр-міністра **Б. Борисова** – повинен доручити третій стороні за своїм вибором сформувати уряд. Аналітики прогнозують, що **Р. Радев** призначить тимчасовий уряд і нові вибори протягом двох місяців.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 26.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/26/fresh-elections-likely-in-bulgaria-as-opposition-fails-to-form-government>).

Демократична Республіка Конго

У Конго визначено склад нового кабінету міністрів

Прем'єр-міністр Демократичної Республіки Конго оголосив про створення нового кабінету міністрів, завершивши реформатування уряду за поданням президента **Фелікса Чісекеді**, який зміцнює свою владу. Новий уряд є подальшим ударом по попереднику **Ф. Чісекеді** і колишньому партнеру по коаліції **Жозефу Кабілі**, який подав у відставку в січні 2019 р., але зберіг контроль над ключовими міністерствами, законодавчим органом, судовою системою та службою безпеки. З моменту оголошення про закінчення їхнього союзу у грудні минулого року **Ф. Чісекеді** вдалося замінити соратників **Ж. Кабілі** на чолі парламенту та сенату, а також прем'єр-міністра.

(Reuters. – London, 2021. – 13.04. – <https://www.reuters.com/world/africa/congo-names-new-cabinet-cementing-presidents-power-over-predecessor-2021-04-12/>).

Ізраїль

Президент Ізраїлю провів переговори про наступного прем'єр-міністра після безрезультатних виборів

Президент Ізраїлю **Реуєн Рівлін** провів переговори з усіма обраними партіями, щоб допомогти сформувати новий уряд на тлі ще одного раунду безрезультатних виборів у країні. На зустрічах партії рекомендували, якому кандидату президент повинен доручити формування наступного уряду. Р. Рівлін почав одноденні переговори із зустрічі з депутатами партії Б. Нетаньяху «Лікуд». Консультації є офіційною процедурою в Ізраїлі після виборів, під час якої 120 новообраних членів парламенту або кнесету надають свої рекомендації про те, який лідер повинен сформувати уряд. Потім президент вибирає кандидата з найбільшими шансами на формування уряду. Це вже четверті вибори в Ізраїлі за останні два роки.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 05.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/05/c_139860178.htm).

***

Президент Ізраїлю призначив Б. Нетаньяху сформувати наступний уряд

Президент Ізраїлю **Реуєн Рівлін** заявив, що він вибрав прем'єр-міністра Б. Нетаньяху, щоб спробувати сформувати уряд. Р. Рівлін оголосив про своє рішення в телевізійній заяві після недавніх виборів, які закінчилися без явного переможця. Президент зазначив, що навіть незважаючи на те, що Б. Нетаньяху, який найдовше перебував на посаді лідера країни і якому зараз пред'явлені звинувачення в корупції, має найбільшу підтримку і, отже, має «трохи більше шансів сформувати уряд». Однак президент також визнав, що «в жодного кандидата немає реальних шансів сформувати уряд, який би користувався довірою кнесету». Рішення означає, що у Б. Нетаньяху тепер є 28 днів, щоб сформувати коаліційний уряд з можливістю продовження на два тижні, перш ніж Р. Рівлін призначить іншого кандидата.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 06.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/06/c_139862452.htm).

Кот-д'Івуар

Президент Кот-д'Івуару А. Уаттара призначив свого брата на посаду міністра оборони

Президент Кот-д'Івуару **Алассан Уаттара** призначив свого молодшого брата Т. Б. Уаттара на посаду міністра оборони, що є частиною списку нових призначень. Новому міністру оборони доведеться боротися з насильством ісламістів і продовжувати реформи, які заспокоїли низку армійських заколотів, що загрожували стабільності держави. Т. Б. Уаттара був призначений тимчасовим міністром оборони в березні цього року після смерті А. Бакайоко, який обіймав цю посаду разом з посадою прем'єр-міністра. А. Бакайоко став другим прем'єр-міністром, який помер за вісім місяців.

(Reuters. – London, 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BT20B>).

Ліван

Президент Лівану наголосив, що нові морські вимоги потребують затвердження урядом

Президент Лівану **Мішель Аун** заявив, що проєкт указу про розширення морських вимог у суперечці з Ізраїлем повинен бути схвалений тимчасовим урядом. Указ, затверджений тимчасовим прем'єр-міністром Лівану, міністром оборони та міністром громадської роботи, додасть близько 1400 кв. км до ексклюзивної економічної зони у східному Середземномор'ї, на яку претендує Ліван. Офіс тимчасового прем'єр-міністра заявив, що указ повинен затвердити президент М. Аун, щоб нові морські координати, що визначають претензії Лівану, могли бути подані в ООН. Але президент заявив, що його має затвердити повноважений кабінет прем'єр-міністра, хоча уряд подав у відставку вісім місяців тому після руйнівного вибуху в Бейруті.

(Reuters. – London, 2021. – 13.04. – <https://www.reuters.com/world/middle-east/lebanons-president-says-new-maritime-claim-needs-government-approval-2021-04-13/>).

Нігер

Президент Нігеру М. Базум призначив колишнього міністра У. Махамату прем'єр-міністром

Згідно з указом, новообраний президент Нігеру **Мохамед Базум** призначив У. Махамату міністром фінансів країни. У. Махамату нещодавно був керівником апарату попереднього президента **Махамату Іссуфу**. У. Махамату вперше обійняв міністерську посаду в 1991 р. як міністр гірничодобувної промисловості та енергетики. Він був міністром фінансів Нігеру між 2011 і 2012 рр., а керівником апарату був призначений у 2015 р.

(Reuters. – London, 2021. – 04.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2B000I>).

Південний Судан

Президент Південного Судану призначив нового керівника армії

Президент Південного Судану **Салва Киїр** призначив генерала С. Ден Вола новим главою армії в рамках більш широких кадрових перестановок уряду. С. Киїр та колишній лідер повстанців Р. Мачара сформували уряд національної єдності в лютому минулого року після мирної угоди 2018 р., яка закінчила криваву громадянську війну, але багата нафтою країна все ще зазнає насильства. Генеральний директор служби безпеки та заступник міністра оборони також були замінені під час перестановок. «Це були звичайні кадрові перестановки», – сказав речник президента.

(Reuters. – London, 2021. – 11.04. – <https://www.reuters.com/world/south-sudans-president-appoints-new-army-chief-2021-04-11/>).

Словаччина

У Словаччині сформовано новий уряд

Президентка Словаччини **Зузана Чапутова** офіційно призначила членів нового уряду, поклавши край політичній кризі, що розпочалася після того, як прем'єр-міністр країни І. Матович в односторонньому порядку придбав російську вакцину проти коронавірусу. Очолювати новий уряд буде Е. Хегер, колишній міністр фінансів країни. Більшість міністрів попереднього уряду зберегли свої посади. Названо лише одного

новачка в уряді – міністра охорони здоров'я В. Ленгварського. Крім того, новий міністр праці ще не призначений після того, як З. Чапутова відхилила кандидатуру коаліції. Призначаючи новий уряд, президентка закликала нових міністрів покласти край внутрішнім чварам.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 01.04. –
<https://www.politico.eu/article/slovakia-gets-new-government-ending-russian-coronavirus-vaccine-crisis/>).

Чехія

У чехів з'явився четвертий міністр охорони здоров'я за рік

Новим очільником Міністерства охорони здоров'я Чехії став П. Аренбергер, керівник однієї з провідних празьких лікарень. Він був приведений до присяги президентом Мілошем Земаном як четвертий міністр охорони здоров'я країни за рік. Президент Чехії М. Земан таки домогся звільнення з посади ексміністра охорони здоров'я країни Я. Блатні, який відкидав вимоги глави держави негайно почати застосовувати не схвалену у Європейському Союзі вакцину від COVID-19 із Росії «Спутник V». Але й новий міністр, якого вважали більш схильним до російської вакцини, підтвердив, що без схвалення в ЄС її в Чехії все одно не застосують. М. Земан сказав, що він звернувся до своїх російських, китайських та ізраїльських колег із проханням про допомогу з вакцинацією і отримав позитивні відповіді.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 07.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/07/czechs-have-fourth-new-health-minister-in-a-year-amid-covid-19-fallout>).

***

Чи був звільнений чеський міністр закордонних справ через його прозахідні погляди?

За словами Т. Петрічека, який був недавно звільнений з поста міністра закордонних справ Чеської Республіки, його прозахідні погляди суперечили проросійським і прокитайським симпатіям президента Мілоша Земана. Т. Петрічек висловив свою незгоду з дозволом участі російської компанії в тендері на будівництво АЕС «Дуковани» вартістю 6 млрд євро, найдорожчого в історії інфраструктурного проекту в Чеській Республіці. М. Земан був провідним прихильником російських тендерів, а також придбання російської вакцини «Спутник V», проти чого виступав Т. Петрічек. Уряд також звільнив міністра охорони здоров'я Я. Блатні, ще одного скептика використання вакцин російського чи китайського виробництва. «Т. Петрічек довгий час дотримувався зовнішньополітичного підходу, який поставив його в суперечності з М. Земаном», – сказав Р. К. Турчанов, директор Центральноєвропейського інституту азійських досліджень в Університеті Палацького. У свою чергу М. Земану тепер, імовірно, дадуть більше свободи у формуванні зовнішньої політики Чехії.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 14.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/14/was-the-czech-foreign-minister-fired-due-to-his-pro-western-views>).

ПРЕЗИДЕНТ І ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Грузія

Опозиційні партії в Грузії підписали угоду про припинення політичної кризи

Грузія наближається до завершення багатомісячної політичної кризи після того, як кілька опозиційних партій підписали угоду, яка дасть можливість опозиційним партіям увійти в парламент. «Грузинська мрія» була оголошена переможцем, але провідна опозиційна партія «Єдиний національний рух» заявила, що голосування було сфальсифіковано і відмовилася визнати поразку. «Це дуже важливий день, це початок нової мирної політичної історії Грузії, великий крок до деполяризації», – заявила президентка Грузії **Саломе Зурабішвілі**. Голова Європейської ради Ш. Мішель охарактеризував угоду як «істинно європейський спосіб вирішення кризи». «Ця угода є відправною точкою для консолідації грузинської демократії і євроатлантичного майбутнього Грузії», – додав він. США також вітали угоду, «спрямовану на припинення політичної кризи в Грузії».

(Euronews. – Lyon, 2021. – 20.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/20/opposition-parties-in-georgia-sign-deal-to-end-political-crisis>)

Мексика

Мексиканські сенатори голосують за продовження терміну повноважень голови Верховного суду

Сенат Мексики проголосував за продовження терміну повноважень голови Верховного суду на додаткові два роки – цей крок розкритикували опозиційні депутати, які назвали прагненням правлячої партії зміцнити свій вплив на інститути країни. А. С. Лелу де Ларреа, який публічно підтримував президента **Андреса Мануеля Лопеса Обрадора**, був призначений у січні 2019 р., термін його перебування на посаді повинен закінчитися 31 грудня 2022 р. Якщо модифікація для продовження терміну його повноважень пройде в нижній палаті Конгресу, він перебуватиме на посаді до 30 листопада 2024 р. Сенатор Д. Сепеда Відалес виступив проти спроби продовжити термін дії очільника Верховного суду і попередив, що це «може відкрити двері для подальших заявок на подовження обмежень термінів, у тому числі для президента Мексики».

(Reuters. – London, 2021. – 16.04. –
<https://www.reuters.com/world/americas/mexican-senators-vote-extend-term-supreme-court-president-2021-04-16/>).

Молдова

Президентка Молдови розпустила парламент та призначила нові вибори

Президентка Молдови **Майя Санду** підписала указ про розпуск парламенту та призначила дату дострокових парламентських виборів. «Кілька хвилин тому я підписала указ про розпуск парламенту. Дострокові парламентські вибори призначені на 11 липня 2021 р. Ми повинні якомога швидше позбутися цього корумпованого парламенту, депутати якого відстоюють сірі схеми та крадуть у громадян», – заявила М. Санду. Вона зазначила, що уряд має виділити кошти для фінансування

виборчої кампанії, а Центральній виборчій комісії треба забезпечити умови для проведення коректних та вільних виборів. Підписання указу про розпуск парламенту стало можливим після того, як Конституційний суд Молдови того ж дня скасував запроваджений парламентом через пандемію коронавірусу режим надзвичайного стану.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 28.04. – <https://p.dw.com/p/3shZe>*).

США

Д. Байден стимулює зміни правил, оскільки республіканці блокують програму інфраструктури

Закликаючи мислити масштабно, президент США **Джо Байден** просуває свій план розбудови інфраструктури на 2,3 трлн дол. безпосередньо американцям, щоб протистояти республіканцям, які виступають проти. Республіканці в Конгресі роблять ставку на те, що вигідніше виступити проти дорогого американського плану створення робочих місць, покладаючи на демократів відповідальність за цю масштабну пропозицію і підвищення корпоративних податків, що, за словами Д. Байдена, необхідно для оплати цього плану. Він хоче, щоб до літа були схвалені інвестиції в дороги, школи, ширококутний зв'язок і чисту енергію. Д. Байден отримав підтримку з несподіваного джерела. Парламентарії Сенату дали зелене світло стратегії, яка дозволить демократам покладатися на поріг у 51 голос для висунення деяких законопроектів, а не на 60, як було раніше. Так звані правила узгодження бюджету тепер можуть використовуватися частіше, ніж очікувалося, що дає демократам новий шлях обійти блокаду Республіканської партії.

(*The Associated Press. – New York, 2021. – 06.04. – <https://apnews.com/article/biden-boosted-senate-budget-reconciliation-rules-ad7e57c5ed9151469a2f579765de4f1a>*).

Туніс

Президент Тунісу чинить опір прагненню парламенту створити Конституційний суд

Президент Тунісу заявив, що виступає проти спроби парламенту створити Конституційний суд, який, на його думку, є лише спробою звести рахунки. Плавний перехід від самодержавного правління до демократії у 2011 р. призвів до нової конституції у 2014 р., яка передбачала створення суду протягом року для вирішення конституційних суперечок. Однак відтоді політики не можуть погодити обрання 12 суддів. «Після понад п'яти років глибокого сну вони згадали про Конституційний суд ... Я не прийму суд, сформований для зведення рахунків», – сказав К. Саїд.

(*Reuters. – London, 2021. – 06.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BT1PF>*).

ПРЕЗИДЕНТ І СУДОВА ВЛАДА

Мексика

Президент Мексики захищає продовження строку повноважень голови Верховного суду

Президент Мексики **Андрес Мануель Лопес Обрадор** підтримав голосування

Конгресу Мексики за продовження терміну дії верховного судді Верховного суду, заявивши, що йому потрібно більше часу для проведення реформи скомпрометованої судової системи. Президент заявив, що судова реформа забезпечить, щоб «судді не були, як зараз, на службі могутніх», і що суддя А. Залдівар є «правильною людиною, яка це проконтролює». «Ми вважаємо, що суддя Артуро Залдівар є добросовісною людиною, яка може провести цю реформу за два роки», – сказав А. М. Лопес Обрадор на черговій пресконференції. «Це не перевибори», – додав він. Критики уряду заявляють, що А. Залдівар підтримує А. М. Лопеса Обрадора і побоюються, що цей крок може створити прецедент для продовження повноважень інших чиновників. Конституція передбачає, що голова суду виконує обов'язки лише чотири роки.

(Reuters. – London, 2021. – 27.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2CD2NS>).

ПРЕЗИДЕНТСЬКІ ВИБОРИ

Албанія

Президент Албанії розчарував посла США у телешоу

Президент Албанії Ілір Мета звинуватив посла США Ю. Кіма у втручанні у внутрішні справи маленької європейської країни, підтримуючи прем'єр-міністра країни Е. Раму на майбутніх парламентських виборах. Ю. Кім надіслав текстове повідомлення І. Меті, а також написав твіт про вибори, відповідаючи на попередження, яке дав І. Мета, що албанці візьмуть вила та інші інструменти, якщо прем'єр-міністр намагатиметься маніпулювати голосуванням або результатами. «Неприпустимо, щоб хтось погрожував, що громадяни візьмуть вила, якщо їм не сподобається результат виборів», – написав посол. «Ці загрози заслуговують на осуд. Ті, хто підбурює до насильства, нестимуть відповідальність за результати своїх слів та вчинків», – підкреслив Ю. Кім.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 24.04. – <https://apnews.com/article/world-news-entertainment-government-and-politics-talk-shows-albania-5b3ce93f3e4942815a8ea570559a8828>).

Джибуті

Президент Джибуті, найімовірніше, переможе на виборах

9 квітня в крихітній, але стратегічно важливій країні Африканського Рогу – Джибуті, проходять президентські вибори. Як очікується, чинний президент Ісмаїл Омар Гелле переможе і продовжить своє правління, яке триває 21 рік поспіль. І. О. Гелле стикається на виборах лише з одним суперником – З. І. Фарахом, тоді як решта слабкої та розділеної опозиції бойкотує виборчі дільниці. І. О. Гелле також узяв участь у голосуванні. За відомостями ЗМІ, він зі своєю дружиною прийшов на одну з виборчих дільниць столиці. «Я спокійний. Я думаю, що голосування пройде в повному порядку», – зазначив глава держави.

(Reuters. – London, 2021. – 09.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSL8N2M11LJ>).

***

Президент Джибуті І. О. Гелле переміг на виборах, набравши 97 % голосів

Президент Джибуті **Ісмаїл Омар Гелле** виграв п'ятий п'ятирічний термін на президентських виборах, незважаючи на бойкот виборів більшістю представників опозиції. За даними Міністерства внутрішніх справ, він отримав понад 97 % голосів виборців. У голосуванні лише один претендент протистояв проти чинного президента – З. І. Фарах. Дані МВС показали, що він посів друге місце з 2,48 %, тобто 177 391 голосами. Близько 5447 бюлетенів було визнано недійсними. З. І. Фарах заявив, що результати «не відповідають реальності».

(Reuters. – London, 2021. – 11.04. –

<https://www.reuters.com/world/djiboutis-president-guelleh-wins-fifth-term-with-97-votes-2021-04-10/>).

Еквадор

Еквадор та Перу перевіряють свій політичний клас на виборчих дільницях

Еквадор і Перу обирають своїх президентів у період пандемії, економічної та соціальної кризи. Еквадор знову відкрив свої виборчі дільниці, щоб вирішити, чи хоче він, щоб «Корреїзм» повернувся до палацу Каронделе, чи він готовий до політичних та економічних змін після 18 років лівоцентричних урядів та в розпал глибокої кризи, спричиненої пандемією. Перуанці обиратимуть із 18 кандидатів тих, хто пройде на другий тур виборів президента у червні. «Ми маємо можливість відновити своє майбутнє на тому шляху прогресу, безпеки та гідності, який зробив нас ягуаром Латинської Америки», – наголосив колишній президент Еквадору **Рафаель Корреа** з Бельгії, де він є біженцем. Його обранцем для відновлення влади є А. Араус, який став фаворитом після перемоги в першому турі з перевагою в 13 %.

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 11.04. –

<https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/11/60734d0521efa06c1f8be946.html>).

***

Еквадор обирає президента під тінню Covid-19

Поки Еквадор бореться із соціальними та економічними наслідками пандемії, у країні відбулися президентські вибори. Вибори вдруге проходять на тлі одного з найгірших економічних спадів в історії андської нації, спричиненого все ще бурхливою пандемією коронавірусу, яка забрала понад 17 тис. життів. Наразі громадяни Еквадору вирішують: хочуть вони соціалістичну політику колишнього міністра А. Арауса, який є політичним протеже колишнього ультралівого президента **Рафаеля Корреа**, чи проринкові стратегії 65-річного ексбанкіра Г. Лассо, тричі кандидата у президенти.

(BBC. – London, 2021. – 11.04. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-56674200>).

***

Еквадор: банкір став президентом

Банкір **Гільєрмо Лассо** переміг у другому турі президентських виборів в Еквадорі ультралівого економіста А. Арауса, який визнав свою невдачу після підрахунку 97 % голосів виборців. Він програв Г. Лассо у співвідношенні 47,5 % до 52,5 % голосів, на що

вказують дані, опубліковані державною виборчою комісією. «Це той день, коли еквадорці вирішили своє майбутнє, за допомогою своїх голосів висловили необхідність змін і бажання, щоб наступили кращі дні», – сказав Г. Ласо на мітингу, де його прихильники скандували: «Президент Ласо!» Перемога Г. Ласо зустріла позитивну реакцію з боку іноземних інвесторів, які були стурбовані заявами А. Арауза щодо розширення соціальних витрат, незважаючи на поганий стан державних фінансів Еквадору та слабку економіку.

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.04. –
<https://www.rp.pl/Polityka/210419951-Ekwador-Bankowiec-zostal-prezydentem.html>).*

***

Консервативний ексбанкір обраний президентом Еквадору

Колишній консерватор-банкір **Гільєрмо Ласо** переміг на президентських виборах в Еквадорі після другого туру голосування. Його опонент, ультралівий економіст А. Араус, визнав поразку через кілька годин після закриття виборчих дільниць. За результатами підрахунку бюлетенів, Г. Ласо набрав 52,4 % голосів виборців, а А. Араус – 47,6 %. Г. Ласо, триразовий кандидат у президенти, заявив прихильникам, що визнає «виклик зміни долі нашої країни». «Це день, коли всі еквадорці вирішили своє майбутнє, – сказав він. – Вони використали свій голос, щоб висловити необхідність змін і бажання кращого життя».

(BBC. – London, 2021. – 13.04. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-56713570>).

Косово

Парламент Косово обрав президентом реформаторку Вйосу Османі

Адвокатка-реформаторка **Вйоса Османі** обрана президентом Косово на п'ятирічний термін. 38-річна юристка, яка отримала освіту у США, В. Османі, вже виконувала обов'язки тимчасового президента після відставки **Хашима Тачі** минулого року через звинувачення у злочинах проти людства. «Ми будемо вічно вдячні тим, хто підтримує створення держави Косово і її свободу та незалежність. Сьогодні ми просимо їх стати на наш бік у наших спільних цілях швидкої інтеграції в євроатлантичні структури», – сказала В. Османі під час своєї переможної промови. В. Османі набрала 71 голос з 82 присутніх членів парламенту. Представники сербської етнічної меншини та члени партії Х. Тачі бойкотували вибори.

*(POLITICO. – Brussels, 2021. – 05.04. –
<https://www.politico.eu/article/kosovos-parliament-picks-reformist-vjosa-osmani-as-president/>).*

Перу

Перу обирає між ультралівим учителем або популістом

Президентські вибори пройшли в Перу 11 квітня, незважаючи на дію обмежень, введених через пандемію коронавірусної інфекції. Перуанці обирали президента з 18 зареєстрованих кандидатів. Повноваження чинного глави держави **Франциско Сагасті** закінчуються 28 липня. У першому турі найбільше голосів отримав П. Кастільо – 19,08 %, обійшовши популістку К. Фухіморі майже на 800 тис. голосів.

Дочка диктатора **Альберто Фухіморі**, який перебуває у в'язниці, збільшила свою перевагу над суперниками під час перерахунку голосів.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 14.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/14/607735b5fc6c830c4c8b45ee.html>).

Польща

Невиразність кампанії президента Анджея Дуди

Компанія, що організувала вибори президента в Інтернеті, отримала мільйон злотих від організації, яка виграла грант від державної установи. Таким чином, за успіхом на виборах президента Польщі **Анджея Дуди**, який переміг Р. Тшасковського з різницею у 422 385 голосів, стоїть невідома у світі політики компанія з Нового Сонча – HyperCrew. Нею керують два партнери: П. Бобик та А. Рабштин, які пишуть про себе: «Ми є стратегічним та креативним агентством, що спеціалізується на нових медіа. Понад 10 років ми реалізуємо інтерактивні проєкти для відомих польських та світових брендів». Несподівано співробітники А. Дуди звертаються до її послуг у травні 2020 р. На думку аналітиків, саме ця онлайн-кампанія «допомогла президенту перемогти».

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 18.04. – <https://www.rp.pl/Polityka/304189929-Niejasnosci-w-kampanii-prezydenta-Andrzeja-Dudy.html>).

Сирія

Президент Сирії Б. аль-Асад балотується на перевибори в травні

Президент Сирії **Башар аль-Асад** подав документи для участі у президентських виборах на четвертий термін. Парламент 18 квітня оголосив про проведення виборів 26 травня. Вашингтон та сирійська опозиція засудили це як фарс, покликаний закріпити авторитарне правління Б. аль-Асада. Сім'я президента та його партія правили Сирією протягом п'яти десятиліть за допомогою сил безпеки та армії. Цього року – 10-та річниця громадянської війни, яка залишила більшу частину Сирії в руїнах.

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 21.04. – <https://www.reuters.com/world/middle-east/syrian-president-assad-run-re-election-may-state-media-2021-04-21/>).

Філіппіни

Донька Р. Дутерте очолює опитування щодо кандидатів у президенти Філіппін

Донька філіппінського лідера **Родріго Дутерте** очолила останнє опитування громадської думки щодо бажаних кандидатів у президенти на вибори наступного року. Опитування незалежного Pulse Asia, проведене в період з 22 лютого по 3 березня, показало, що 27 % з 2400 респондентів проголосували б за мера міста Давао С. Дутерте з-понад 13 інших кандидатів. Нещодавно вона заявила Reuters, що не має намірів у майбутньому балотуватися. Її батько також публічно заявив, що вона не повинна брати участі в перегонах. До виборів ще більше року, і політологи вважають, що багато чого може змінитися до виборів 9 травня 2022 р.

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 23.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2CA0F1>).

Франція

Хто претендує на пост президента Франції за рік до голосування?

За рік до того, як французи прийдуть на виборчі дільниці для обрання нового президента, ті, хто сподівається змінити **Емманюеля Макрона**, виходять з тіні. 43-річний Е. Макрон прийшов до влади у 2017 р., створив свою власну партію *La République En Marche* і поклявся змінити французьку політику. Його правління досі визначалося внутрішніми проблемами. Експерти повідомили Euronews, що Е. Макрон знову братиме участь у гонці, але офіційно ще не приєднався до неї. Усього за 12 місяців до першого туру голосування тільки 45 % французів позитивно ставляться до Е. Макрона, згідно з двома опитуваннями IFOP. Тим часом, якби вибори відбулися зараз, у першому турі він би зайняв друге місце після М. Ле Пен. І хоча прогнози другого туру роблять Е. Макрона переможцем, різниця між ними набагато менша, ніж чотири роки тому. За словами А. Леклерка, професора політичних наук Нантського університету, М. Ле Пен, швидше за все, зосередить свою кампанію на критиці президента, який нехтує жителями сільських районів і найбільш вразливими верствами населення, щоб принести користь «переможцям глобалізації».

(Euronews. – Lyon, 2021. – 13.04. –

<https://www.euronews.com/2021/04/13/a-year-before-the-vote-who-is-bidding-to-be-france-s-next-president>).

***

Трансформація Марін Ле Пен хвилює союзників Е. Макрона

Союзники президента Франції **Емманюеля Макрона** вже починають хвилюватися. Уряд Е. Макрона представив М. Ле Пен своїм головним суперником на президентських виборах 2022 р. Вона вивчила уроки своєї поразки на останніх президентських виборах. Попрацювавши над пом'якшенням свого іміджу, М. Ле Пен отримала підтримку серед жінок, молоді та серед гомосексуалістів і євреїв. Останні опитування показують, що перевага Е. Макрона звужується. Ставка Е. Макрона на те, щоб зберегти країну якомога більш відкритою під час пандемії для захисту економіки, може окупитися. Е. Макрон може отримати підтримку від прискорення програми вакцинації. Сьогодні, коли Франція робить майже 400 тис. щеплень у день, президент готовий намічати курс виходу з режиму ізоляції. М. Ле Пен ще належить довести, що вона може керувати другою за величиною економікою ЄС, а наступний глава Франції успадкує країну, де компанії і сім'ї постраждали від пандемії коронавірусу, а державний борг наближається до 120 % ВВП.

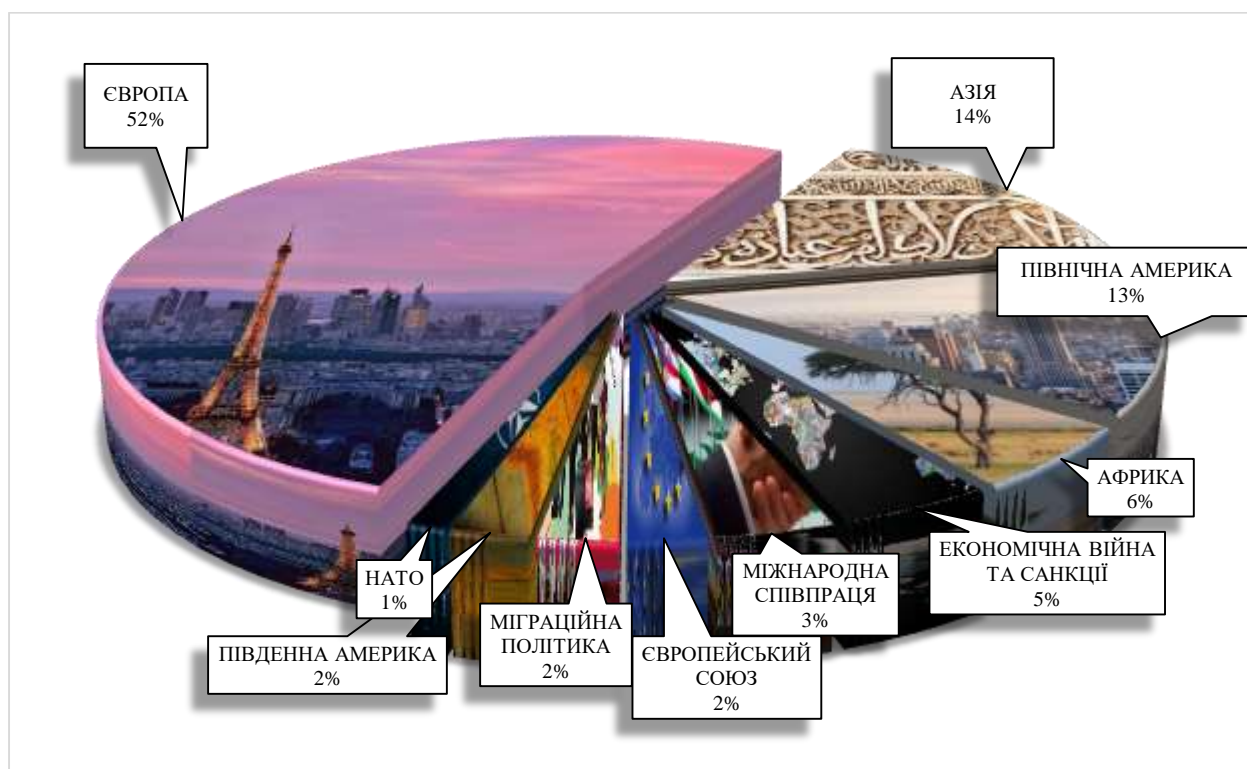
(Bloomberg. – New York, 2021. – 28.04. –

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-29/marine-le-pen-s-becoming-more-mainstream-but-is-it-working?srnd=premium-europe>).

МІЖНАРОДНА ПОЛІТИКА ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед матеріалів щодо діяльності президентів на міжнародній політичній арені за період, що досліджується в цьому огляді, превалювали матеріали, які висвітлювали політику президентів світу на європейському континенті (52 %). Разом з питаннями міжнародної політики в межах Європейського Союзу, які склали 2 % усіх публікацій, доля висвітлення європейської політики президентів складає таким чином рекордні 54 %. Міжнародна політика президентів країн в Азії аналізувалася у 14 % публікацій, в Північній Америці – у 13 %. Увагу оглядачі провідних медіа світу приділяли також ролі президентів в політиці економічних протистоянь і санкцій (5 %).

Діаграма 9. Питання зовнішньої політики у висвітленні президентів світу в іноземних ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Більшість матеріалів, що потрапили до рубрики «Європа», стосувались відносин лідерів ЄС та президента США з дедалі агресивнішою Росією. Найбільший резонанс викликали в світових медіа стосунки між президентом США Д. Байденом та керівником РФ В. Путіним. Найбільший накал ситуація отримала після значної концентрації російських військ на кордоні з Україною.

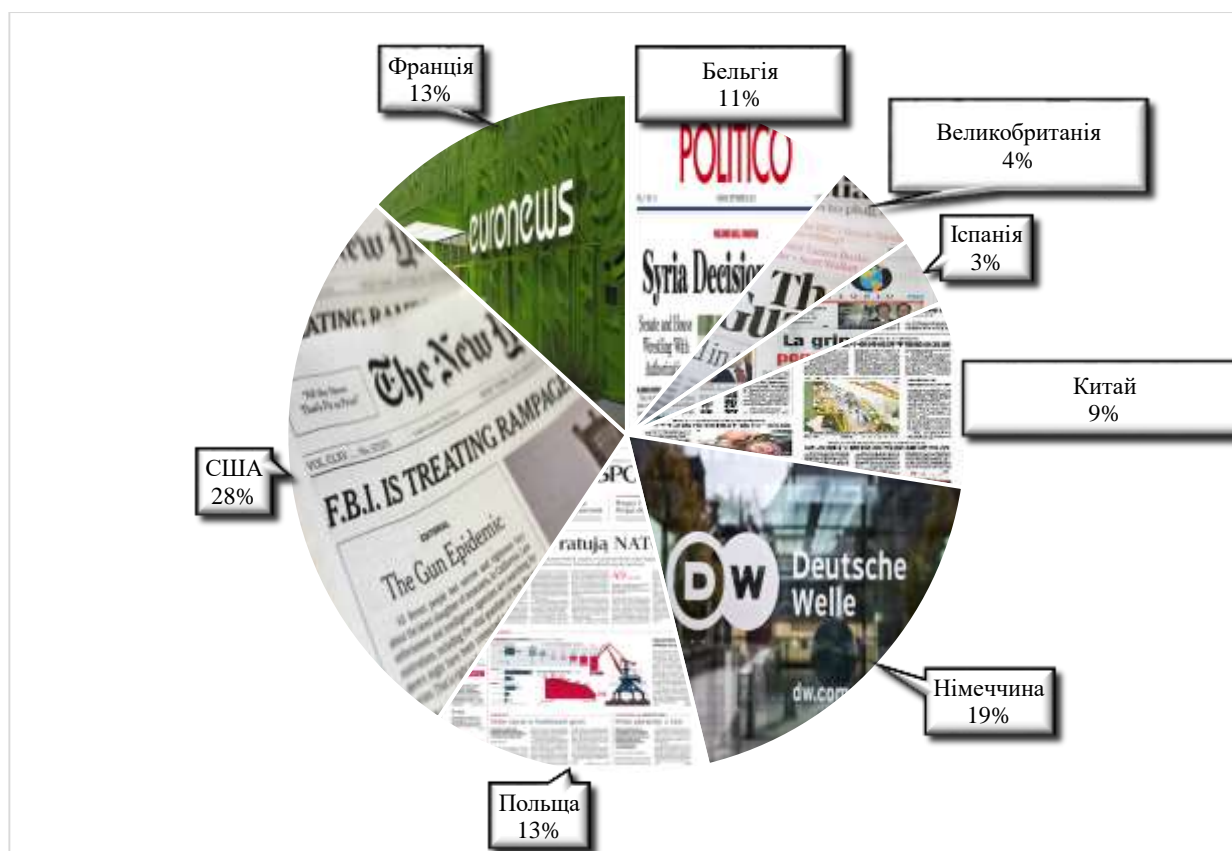
Президент США Джо Байден оголосив, що вирушить у свою першу закордонну поїзду до Європи, маючи на меті продемонструвати прихильність своєї адміністрації трансатлантичному Альянсу та відновлення взаємодії з ключовими союзниками. Адміністрація президента Д. Байдена оголосила, що США висилають 10 російських дипломатів і вводять санкції проти кількох десятків людей і компаній, покладаючи на Росію відповідальність за втручання в торішні президентські вибори і хакерський «злом» федеральних агентств. Але Д. Байден одночасно припустив, що хоче «стабільних, передбачуваних» відносин з Володимиром Путіним, запропонувавши проведення спільного саміту. В свою чергу президент Франції Емманюель Макрон заявив, що слід провести з Росією «чіткі червоні лінії» щодо України, що передбачають можливі санкції, хоча діалог з Росією є надзвичайно важливим.

Президент Франції Емманюель Макрон прийняв свого українського колегу Володимира Зеленського у Парижі, після чого відбулася відеоконференція з канцлером Німеччини Ангелою Меркель. Вони поділилися занепокоєнням щодо збільшення російських військ на кордоні з Україною та незаконно анексованому Криму та закликали припинити ці перекидання військ для деескалації ситуації. Незабаром Президент України В. Зеленський заявив, що «українська армія спроможна дати відсіч будь-кому» та запросив президента Росії В. Путіна на зустріч на Донбасі для проведення переговорів щодо припинення конфлікту. Пізніше Президент України заявив, що його зустріч з президентом Росії «обов'язково відбудеться» і запропонував провести її у Ватикані.

Значну увагу за аналізуємий період медіа світу приділили Туреччині та президенту цієї країни Реджепу Тайїпу Ердогану. Президент України та президент Туреччини співголювали на дев'ятому засіданні Стратегічної ради високого рівня між Україною та Турецькою Республікою. За підсумками засідання сторони ухвалили спільну декларацію, в якій, зокрема йдеться про активізацію зусиль з поглиблення співпраці у сфері економіки, торгівлі, туризму, безпеки, оборонної промисловості, науки, освіти. Президент США Д. Байден попередив президента Туреччини Р. Т. Ердогана, що має намір визнати різанину вірмен 1915 р. геноцидом, що, ймовірно, загострить і без того напружені американсько-турецькі відносини. Президент етнічно розділеної острівної держави Кіпр Нікос Анастасіадіс зустрівся з прем'єр-міністром Греції К. Міцотакісом перед

неофіційними переговорами, які відбудуться у Швейцарії. У переговорах у Женеві візьмуть участь представники турецьких та грецьких кіпріотів, трьох держав-гарантів – Греції, Туреччини, Великобританії та ООН.

Президент Росії В. Путін, можливо, втратив одного зі своїх найближчих союзників у Європі, оскільки політики в Чеській Республіці нарешті об'єднуються проти Росії і закликають своїх партнерів зробити те ж саме. Звинувативши Росію в смертельному вибуху і виславши 18 співробітників посольства, Чехія підкреслила зростаючу стурбованість Заходу діями В. Путіна.

Діаграма 10. Міжнародна політика в публікаціях про президентів в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Також з даного випуску бюлетеню можна дізнатися: чому президент США Д. Байден не планує вирішувати ізраїльсько-палестинський конфлікт, висловив підтримку королю Йорданії Абдаллі II ібн Хуссейну та на яку суму США представили пакет економічної допомоги палестинцям; коли Д. Байден обіцяє вивести американські війська з «вічної війни» в Афганістані та чому першим лідером з яким зустрінеться президент

США стане прем'єр-міністр Японії Й. Суга. Крім того є можливість дізнатися: чому президент Ботсвани Мокгвітсі Масісі пропустить регіональну зустріч на півдні Африки щодо обговорення нещодавніх нападів у Мозамбіку та яке важливе повідомлення президент Єгипту Абдель Фаттах Ас-Сісі направив своєму південноафриканському колезі Матамелі Сирілу Рамафосі; навіщо президент Нігерії Мухаммаду Бухарі закликав США розглянути можливість передислокації Африканського командування США з Німеччини до Африки і чому Е. Макрон підтримав військових правителів Чаду після смерті президента цієї країни Ідрісса Дебі. Як показало проведене дослідження, міжнародна діяльність президентів країн світу стала об'єктом найактивнішого аналізу зарубіжними ЗМІ таких країн, як: США (Associated Press, Bloomberg – 28 %), Німеччина (Deutsche Welle – 19 %), Франція та Польща (по 13 %), Бельгія (POLITICO – 11 %) тощо.

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АЗІЯ

Іран

Президент Ірану впевнений, що економічна війна США проти Ірану провалилася

Президент Ірану **Хассан Рухані** заявив, що економічна війна, яку США ведуть проти Ірану, зазнала невдачі. «Сьогодні, внаслідок опору нації та відповідно до керівних принципів верховного лідера Ірану та докладених зусиль, увесь світ та самі Сполучені Штати визнають поразку в економічній війні», – сказав Х. Рухані групі економічних агентів та бізнесменів. «Віденські переговори демонструють високий рівень могутності Ірану, і сьогодні світ визнав, що немає іншого шляху, як досягти згоди з Іраном і скасувати санкції», – додав він, маючи на увазі попередні ядерні зустрічі, спрямовані на відродження ядерної угоди 2015 р., відомої як Спільний комплексний план дій.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/27/c_139908216.htm).

Китай

Сі Цзіньпін висловив співчуття президентові Пакистану

Президент Китаю **Сі Цзіньпін** направив президенту Пакистану **Аріфу Алві** послання співчуття у зв'язку із зараженням останнього COVID-19 і побажав йому якнайшвидшого одужання. У посланні Ц. Сі підкреслив, що Китай і Пакистан є стратегічними партнерами, і «китайський уряд та народ завжди будуть разом зі своїми пакистанськими колегами, щоб пліч-о-пліч перемогти пандемію». Президент Китаю сказав, що надає великого значення розвитку китайсько-пакистанських відносин і готовий працювати з президентом А. Алві, щоб просувати побудову більш тісної китайсько-пакистанської спільноти зі спільним майбутнім на благо обох країн і їхніх народів.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 02.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/asiapacific/2021-04/02/c_139854824.htm).

Росія

Лідери Росії і Китаю зближуються

У політичній реальності потужні повноваження **Сі Цзіньпіна** в Китаї та російського президента **Володимира Путіна** залишаться ще надовго в умовах, коли дві наддержави набирають з кожним роком більше сили. До того ж, оскільки вони закріплюють політичний контроль удома, іноді жорсткими заходами, вони співпрацюють більш суттєво, ніж будь-коли, у зростаючому виклику Заходу та США. Зі зростанням тиску США Росія рухалася до розширення військових зв'язків із Китаєм. Їхні збройні сили провели низку спільних навчань, і В. Путін зазначив, що Росія забезпечила Китай передовими військовими технологіями. Повноцінний військовий союз здається менш абстрактним, якщо взяти до уваги дедалі тісніші стосунки між двома довгостроковими

лідерами. «Нам це не потрібно, – сказав В. Путін, – Але теоретично це цілком можливо уявити».

(*The Associated Press.* – *New York, 2021.* – *07.04.* – <https://apnews.com/article/technology-world-news-xi-jinping-moscow-coronavirus-pandemic-9b38a8258305a016e7fd819b532f9c77>).

США

Прем'єр-міністр Японії Й. Суга стане першим іноземним лідером, який зустрінеться з Д. Байденом

Новий прем'єр-міністр Японії Й. Суга стане першим іноземним лідером, який проведе особисту зустріч із президентом США **Джо Байденом** на саміті, запланованому на 16 квітня, де питання Китаю буде одним з головних пунктів порядку денного. Генеральний секретар Кабінету міністрів Японії К. Като заявив, що «зустріч у Вашингтоні демонструє важливість, яку США надають відносинам з Японією». «США і Японія поділяють основні цінності свободи, прав людини і верховенства закону», – додав він. Вибір часу для саміту з наймогутнішим союзником США в Азії підкреслює прагнення адміністрації Д. Байдена зміцнювати зв'язки з партнерами в регіоні, яка намагається чинити тиск на Китай з усіх питань – від прав людини до торгівлі і вакцини від коронавірусу. Японія йде вузькою стежкою, прагнучи підтримувати тісні зв'язки зі своїм єдиним військовим союзником США, уникаючи при цьому шкоди економічним зв'язкам зі своїм найбільшим торговим партнером Китаєм.

(*Bloomberg.* – *New York, 2021.* – *02.04.* – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-02/japan-s-suga-to-be-the-first-foreign-leader-to-meet-with-biden?srnd=premium-europe>).

***

Джо Байден не планує вирішувати ізраїльсько-палестинський конфлікт

На відміну від колишніх президентів США **Барака Обами** та **Дональда Трампа**, **Джо Байден** не призначив спеціального посланника, який би зосередився на ізраїльсько-палестинському портфелі. На відміну від **Білла Клінтона**, Д. Байден не планує найближчим часом проводити мирні конференції чи навіть мирний процес. Схожим попередником Д. Байдена щодо цього конфлікту може вважатися **Джордж Герберт Вокер Буш**, який спочатку чинив опір вирішенню проблеми, але врешті-решт зрозумів, що не може її ігнорувати.

(*POLITICO.* – *Brussels, 2021.* – *06.04.* – <https://www.politico.com/news/2021/04/06/joe-biden-israel-palestine-conflict-479405>).

***

Д. Байден висловив підтримку королю Йорданії

Президент США **Джо Байден** поговорив з королем Йорданії Абдаллою II ібн Хуссейном. Д. Байден висловив «рішучу підтримку Йорданії з боку США і підкреслив важливість лідерства короля для Сполучених Штатів і регіону». Лідери двох країн також

обговорили двосторонні зв'язки, важливу роль Йорданії в регіоні та зміцнення співробітництва з політичних, економічних питань та питань безпеки. Адміністрація Д. Байдена в той же день оголосила про плани відновити допомогу США палестинському народу. Державний секретар Е. Блінкен у своїй заяві представив пакет економічної допомоги палестинцям на суму 235 млн дол.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 08.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/08/c_139865381.htm).

***

Д. Байден виведе війська США з Афганістану, закінчивши «вічну війну»

Президент США Джо Байден заявив, що виведе американські війська, які залишилися, з «вічної війни» в Афганістані, зазначивши, що теракти 11 вересня 20 років тому не можуть виправдати смерть американських солдат, які все ще гинуть в найтривалішій війні. Д. Байден наголосив, що його план полягає у виведенні всіх американських Збройних сил – їх нараховується нині 2500 – до 11 вересня цього року, в річницю терактів, які координувалися з Афганістану. «США не можуть продовжувати вливати ресурси у нерозв'язну війну й очікувати інших результатів», – підкреслив президент США. Незабаром після заяви Д. Байдена глава НАТО Є. Столтенберг у Брюсселі заявив, що Альянс погодився вивести приблизно 7 тис. своїх військовослужбовців з Афганістану, що відповідає рішення Д. Байдена розпочати остаточний вивід військових до 1 травня.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 14.04. –
<https://apnews.com/article/joe-biden-troop-withdrawal-afghanistan-september-11-d2c7426736f9f530e0e62f2295a44d28>).

***

«Пора покласти край війні назавжди»: війська США будуть виведені з Афганістану

Президент США Джо Байден оголосив, що 11 вересня виведе війська США з Афганістану. «Пора покласти край вічній війні», – сказав Д. Байден. Його план полягає в тому, щоб вивести всі американські війська – їх нині 2500 осіб – до 20-ї річниці терористичної атаки 2001 р., яка координувалася з Афганістану. Це рішення знаменує, мабуть, найважливіше зовнішньополітичне рішення для Д. Байдена за весь час його президентства. Його план твердо поклав край двадцятирічній війні, в якій загинуло понад 2200 американських солдатів, було поранено 20 тис. чоловік і яка обійшлася в 1 трлн дол. Рішення президента ризикує призвести до ескалації 20-річного конфлікту. Це також викличе нові політичні розбіжності з приводу участі США в тому, що багато хто називає «нескінченною війною».

(Euronews. – Lyon, 2021. – 14.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/14/biden-to-withdraw-troops-from-afghanistan-by-september-11>).

***

Зустріч Д. Байдена і Й. Суґи на тлі напруженості на Тайвані: вся справа в Китаї

Зусилля президента США **Джо Байдена** з використання альянсів США в Азії для протидії Китаю будуть випробувані під час його зустрічі на вищому рівні з прем'єр-міністром Японії **Й. Суґою**. Тінь Китаю буде нависати над майже кожною темою під час візиту **Й. Суґи**. «Обидві країни визнають, що найбільша проблема в регіоні – це стратегічна конкуренція з Китаєм», – сказав **Н. Сечені**, старший науковий співробітник Центру стратегічних і міжнародних досліджень. Візуалізація зустрічі з лідером Японії всього через кілька днів після того, як **Д. Байден** оголосив про виведення військ з Афганістану, є найбільш очевидною ознакою того, що американський президент сповнений рішучості змістити центр ваги зовнішньої політики США в Індо-Тихоокеанський регіон. А для Японії перебування в Білому домі першими дає **Й. Суґі** відмінний шанс задати тон відносин з Вашингтоном з безлічі питань на довгі роки.

(Bloomberg. – New York, 2021. – 16.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-16/it-s-all-about-china-as-biden-suga-meet-amid-taiwan-tensions?srnd=premium-europe>).

***

Японія і США демонструють альянс, рішучість у відносинах із Китаєм

Президент США **Джо Байден** і прем'єр-міністр Японії **Й. Суґа** продемонстрували альянс між двома країнами, коли вони зустрілися в Білому домі на перших особистих переговорах **Д. Байдена** як президента з іноземним лідером. Адміністрація **Д. Байдена** називає політику США відносно Китаю та Індо-Тихоокеанського регіону головним завданням. Обидві країни, проте, заявили, що планують працювати з Китаєм «у сферах, що становлять спільний інтерес». Японія вже давно обережно робить кроки, які можуть погіршити відносини з Китаєм. Судна США регулярно проводять операції так званої свободи судноплавства, заходячи в міжнародні води, які Китай вважає своїми. **Д. Байден** на посаді президента застосував інший підхід до напористості Китаю, що дедалі зростає, і вирішення інших глобальних проблем, звертаючись до союзників.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 16.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/17/japan-us-showcase-alliance-resolve-in-dealing-with-china>).

***

Китай заявив, що американсько-японські дії стимулюють розкол

Китай відповів на американсько-японську демонстрацію союзу під час переговорів президента США **Джо Байдена** та прем'єр-міністра Японії **Й. Суґи**, назвавши це «іронічною спробою розпалити розкол». Китай заявив, що пресконференція **Й. Суґи** та **Д. Байдена**, на якій вони виступили із заявою про спільні цінності в демократії та правах людини і висловили занепокоєння щодо діяльності Китаю в Індо-Тихоокеанському регіоні, вийшли «далеко за рамки нормального розвитку двосторонніх відносин». «Не може бути більш іронічним, ніж така спроба підпалити поділ та побудову блоків проти інших країн під прапором свободи і відкритості», – заявив пресекретар посольства

Китаю у США.

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 17.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-race-and-ethnicity-beijing-yoshihide-suga-asia-a3845edb7a6abef7643de6295b77c29a>).

***

США і Китай погодилися співпрацювати в боротьбі з кліматичною кризою

Китай і США є головними забруднювачами вуглецем у світі, викачуючи майже половину викопного палива, що нагріває атмосферу планети. Їхня співпраця є ключем до успіху глобальних зусиль щодо стримання зміни клімату. Президент США **Джо Байден** запросив 40 світових лідерів, серед них президента **Китаю Сі Цзіньпіна**, на саміт. Очікується, що США й інші країни оголосять більш амбітні національні цілі щодо скорочення викидів вуглецю перед зустрічю або під час зустрічі, а також пообіцяють фінансову допомогу в боротьбі зі зміною клімату менш багатим країнам. Д. Байден, який заявив, що боротьба з глобальним потеплінням є одним із головних його пріоритетів у перші години свого президентства, знову приєднав США до Паризької кліматичної угоди. Д. Байден пообіцяв, що США перейдуть на енергетичний сектор без викидів протягом 14 років, а до 2050 р. у них буде економіка «повністю вільна від викидів».

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 18.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/18/us-and-china-agree-to-cooperate-on-climate-crisis-with-urgency>).

АФРИКА

Ботсвана

Президент Ботсвани перебуває на самоізоляції і пропустить зустріч щодо нападів у Мозамбіку

Президент Ботсвани **Мокгвітсі Масісі** пропустить регіональну зустріч на півдні Африки щодо обговорення нещодавніх нападів у Мозамбіку, на якій він повинен був головувати. Ботсвана, Південно-Африканська Республіка, Зімбабве та Мозамбік візьмуть участь у саміті підрозділу Південноафриканського співтовариства розвитку, де вони обговорять те, як вони можуть допомогти провінції Кабо-Дельгадо в Мозамбіку після нападів «Ісламської Держави». Головою цього підрозділу є Ботсвана, якій доручено сприяти миру та безпеці в регіоні. У повідомленні пресекретаря президента М. Масісі йдеться, що віцепрезидент країни очолить делегацію Ботсвани на саміті замість президента, який перебуває на самоізоляції.

(*Reuters.* – *London,* 2021. – 28.04. – <https://www.reuters.com/world/africa/botswana-president-self-quarantine-miss-meeting-mozambique-attacks-2021-04-27/>).

Єгипет

Президент Єгипту направив послання південноафриканському колезі з приводу Греблі Великого Ефіопського Ренесансу

Президент Єгипту **Абдель Фаттах Ас-Сісі** направив повідомлення своєму південноафриканському колезі **Матамелі Сирілу Рамафосі** щодо останніх подій на Греблі Великого Ефіопського Ренесансу. «Єгипет прагне розпочати серйозні переговори для досягнення юридично обов'язкової угоди, яка відповідає інтересам трьох країн», – ідеться в повідомленні. Міністр закордонних справ Єгипту С. Шукрі виголосив це послання на зустрічі з президентом Південно-Африканської Республіки, під час якої висвітлив останні події стосовно Греблі Великого Ефіопського Ренесансу, включаючи результати останнього раунду невдалих переговорів між Єгиптом, Суданом та Ефіопією в Кіншасі. Південно-Африканська Республіка стала третьою зупинкою після Кенії та Коморських островів в африканському турі С. Шукрі, щоб ознайомити африканських лідерів з останніми оновленнями щодо проблеми Греблі Великого Ефіопського Ренесансу.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 20.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/20/c_139894334.htm).

Нігерія

Президент Нігерії закликав США перенести AFRICOM в Африку

Президент Нігерії **Мухаммаду Бухарі** закликав США розглянути можливість передислокації Африканського командування США (AFRICOM) з Німеччини в Африку з метою посилення постійних зусиль з перевірки ситуації з безпекою на континенті. М. Бухарі зробив цю пропозицію на віртуальній зустрічі з державним секретарем США Е. Блінкеном. «Беручи до уваги зростаючі виклики безпеці в Західній і Центральній Африці, Гвінейській затоці, регіоні озера Чад і Сахелі, що негативно впливає на Африку, підкреслюємо необхідність для США розглянути питання про перенесення штаб-квартири AFRICOM зі Штутгарта (Німеччина) в Африку, ближче до театру бойових дій», – сказав М. Бухарі.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 28.04. –
http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/28/c_139910791.htm).

Південно-Африканська Республіка

Африка повинна розширити виробництво вакцин, вважають лідери

Континентальні лідери та міжнародні представники охорони здоров'я вважають, що Африка повинна розширити виробництво вакцин для боротьби з пандемією COVID-19 та майбутніми надзвичайними ситуаціями в галузі охорони здоров'я, зокрема шляхом створення партнерських відносин для збільшення досвіду та інвестицій. В основному бідні країни відстають у світовій гонці вакцинації від коронавірусу. Президент Південно-Африканської Республіки **Матамела Сиріл Рамафоса**, чемпіон Африканського Союзу за реагуванням на COVID-19 і лідер африканської країни, яка найбільше постраждала від коронавірусу з точки зору інфекцій та смертності, заявив, що середньостроковою стратегією має бути розширення існуючих виробничих потужностей в регіональних центрах. «Нам також потрібно налагодити стійкі партнерські відносини із суб'єктами як розвинутого світу, так і країн, що розвиваються», – сказав М. С. Рамафоса.

(Reuters. – London, 2021. – 12.04. –
<https://www.reuters.com/world/africa/africa-must-expand-medical-manufacturing-capacity-south-afr>

[icas-president-2021-04-12/](#).

Франція

Е. Макрон підтримав військових правителів Чаду після смерті Ідріса Дебі

«Франція ніколи не дозволить нікому ні сьогодні, ні завтра загрозувати стабільності і цілісності Чаду», – сказав президент Франції **Емманюель Макрон** на похоронах президента Чаду **Ідріса Дебі**. За його словами, військова рада покликана зіграти роль у сприянні «стабільності, діалогу і переходу до демократії». Чад – ключовий союзник Франції в боротьбі із сахельськими джихадистами. Колишня колоніальна держава надала близько 5100 військовослужбовців для контртерористичних сил, які борються з «Ісламською Державою» і бойовиками, пов'язаними з «Аль-Каїдою», в західноафриканському регіоні Сахель. І. Дебі позиціонував себе і свою загартовану в боях армію як ключових гравців у підтриманні миру і безпеки в цьому районі.

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 23.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-23/macron-signals-backing-for-chad-military-rule-after-deby-death?srnd=premium-europe>).

ЕКОНОМІЧНА ВІЙНА ТА САНКЦІЇ

США

Через кілька місяців після хакерської атаки США готові оголосити санкції щодо Росії

Адміністрація президента **Джо Байдена** оголосила, що США висилають 10 російських дипломатів і вводять санкції проти кількох десятків людей і компаній, покладаючи на Росію відповідальність за втручання в торішні президентські вибори і хакерський «злом» федеральних агентств. Ці радикальні заходи покликані покарати Росію за дії, які, за словами офіційних осіб США, зачіпають суть американської демократії, і стримати майбутні дії. Санкції, напевно, погіршать відносини з Росією, яка обіцяла відповідь, навіть незважаючи на слова Д. Байдена, що адміністрація могла б прийняти ще більш каральні заходи, але вважала за краще не робити цього в інтересах підтримки стабільності. «Ми не можемо дозволити іноземній державі безкарно втручатися в наш демократичний процес», – сказав Д. Байден у Білому домі.

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 15.04. – <https://apnews.com/article/donald-trump-us-news-elections-campaigns-vladimir-putin-6a8a54c7932e8cbe51b0ce505121995>).

***

У зовнішньополітичних рішеннях Д. Байден проявляє прагматизм

Президент США **Джо Байден** у пошуках золотої середини: між різким розворотом від чотирирічного трампізму та обережним ставленням до світу таким, який він є. Д. Байден ввів нові санкції проти Росії, оголосивши, що виведе всі американські війська з Афганістану менш ніж за п'ять місяців, і відступився від передвиборчої обіцянки різко підняти ліміти на допуск біженців. «Ви знаєте, ми будемо набагато грізнішими для наших

супротивників і конкурентів у довгостроковій перспективі, якщо будемо битися протягом наступних 20 років, а не останніх 20», – сказав Д. Байден, пояснюючи рішення вивести війська з Афганістану, що також підсумувало його найвищі зовнішньополітичні надії. Проте Д. Байден зазначає, що коли справа доходить до кропіткого процесу державного мистецтва, тяга до прагматизму може сповільнити спринт до великих прагнень. Президент ввів нові санкції проти Росії за кібератаки та втручання у вибори 2020 р., виславши 10 російських дипломатів і націлившись на можливість Росії позичати гроші, забороняючи американським фінансовим установам купувати російські облигації. Але Д. Байден одночасно припустив, що хоче «стабільних, передбачуваних» відносин з **Володимиром Путіним**, запропонувавши проведення спільного саміту.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 17.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-afghanistan-foreign-policy-russia-d13c28bce07bb48d7c1b40fa40ac14dd>).

Франція

Е. Макрон вважає, що країни повинні визначити «червоні лінії» з Росією

Президент Франції **Емманюель Макрон** вважає, що слід провести з Росією чіткі «червоні лінії» щодо України, які передбачають можливі санкції, хоча діалог із Росією є «надзвичайно важливим». «Ми ніколи не приймемо нових військових операцій на українській землі. І я думаю, що після неприпустимої поведінки насправді ми повинні ввести санкції. Я думаю, що санкцій самих по собі недостатньо, але вони є частиною пакету», – сказав Е. Макрон після зустрічі в Парижі з Президентом України **Володимиром Зеленським** і канцлеркою Німеччини А. Меркель.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 18.04. – <https://apnews.com/article/ukraine-paris-moscow-russia-emmanuel-macron-e97aaa36664b5f3586c6d9eef4994cd8>).

ЄВРОПА

Кіпр

Перед переговорами в Женеві президент Кіпру відвідав Афіни

Президент етнічно розділеної острівної держави Кіпр **Нікос Анастасіадіс** зустрівся з прем'єр-міністром Греції К. Міцотакісом перед неофіційними переговорами, які відбудуться у Швейцарії. У переговорах, спрямованих на вирішення багатовікового поділу острова, у Женеві візьмуть участь представники турецьких та грецьких кіпріотів, трьох держав-гарантів – Греції, Туреччини, Великобританії та ООН. Зустріч відбудеться після перерви, що тривала понад три роки. Президент Кіпру Н. Анастасіадіс назвав зустріч у Женеві «важливим ... новим зусиллям», яке дало б можливість Генеральному секретарю ООН А. Гутеррішу визначити, чи є достатньо спільних поглядів для відновлення офіційних мирних переговорів. «Ми намагаємося не узурпувати чийсь права. Наші зусилля полягають у тому, щоб знайти спосіб для безпеки обох громад, а також гарантувати права людям обох громад і всього кіпрського народу», – сказав Н. Анастасіадіс на початку зустрічі з прем'єр-міністром Греції.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 21.04. –

<https://apnews.com/article/turkey-nicos-anastasiades-geneva-athens-antonio-guterres-627cbdc43245572250b28b8bb0e6894d>.

Німеччина

Президент Німеччини в Бухенвальді

Президент Німеччини **Франк-Вальтер Штайнмаєр** вшанував 76-ту річницю звільнення концтабору Бухенвальд, нагадуючи своїм співвітчизникам про немислимі жорстокості, вчинені там нацистами. «У Бухенвальді ув'язнили комуністів і демократів, гомосексуалістів та так званих асоціалів. Тут були вбиті євреї, синті та роми», – сказав Ф.-В. Штайнмаєр у своїй промові в сусідньому німецькому місті Веймар, через 76 років після визволення табору американськими військами. «Бухенвальд представляє варварство нацистів, їхній агресивний нацизм зовні, їхню внутрішню диктатуру та расистське мислення, – сказав Ф. В. Штайнмаєр. – Бухенвальд означає расовий фанатизм, катування та вбивства».

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.04. –

<https://www.rp.pl/Historia/210419965-Prezydent-Niemiec-w-Buchenwaldzie-to-ludzie-Niemcy-zrobili-to-innym-ludziom.html>).

Польща

Керівник БНБ: Ми не погодимося з агресією проти України

«Ми маємо справу з посиленням напруженості, що вже тягне за собою збільшення кількості жертв, і суть полягає в тому, що цей процес слід зупинити, щоб не відбулася нова агресія проти України, на яку ми ніколи не погодимося» – сказав керівник Бюро національної безпеки Польщі П. Солох. Президент Польщі **Анджей Дуда** скликав брифінг за участю військових командирів, керівників служб та представників Міністерства національної оборони з метою обговорення російської діяльності на кордоні з Україною. «Ішлося про оцінку поточної ситуації в Україні, насамперед у контексті концентрації російських військ та наслідків, які це може принести, – сказав П. Солох. – Сьогоднішня зустріч є частиною підготовки нашої позиції щодо контактів із нашими союзниками в НАТО, з нашими партнерами в ЄС.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 21.04. –

<https://www.rp.pl/Polityka/210429808-Szef-BBN-Nie-wyrazamy-zgody-na-agresje-przeciw-Ukrainie.html>).

Росія

А. Меркель апелює до В. Путіна з приводу російських військових на кордоні з Україною

Канцлерка Німеччини та президент Росії поговорили щодо ситуації на кордоні між Росією та Україною. Пресслужба німецького федерального уряду повідомила, що під час телефонної розмови з **Володимиром Путіним** А. Меркель підняла тему посилення військової присутності Росії на кордоні з Україною. Канцлерка закликала російську сторону зменшити цю присутність, щоб розрядити ситуацію. А. Меркель і В. Путін також обговорили ситуацію в Сирії, Лівії та Боснії і Герцеговині. Також було порушено проблему опозиційного активіста О. Навального, ув'язненого в Росії. За повідомленням

пресслужби Кремля, в розмові з А. Меркель В. Путін звинуватив українську сторону в провокаційних акціях на Сході України, які, на його думку, «загострюють ситуацію».

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *08.04.* –
<https://www.rp.pl/Dyplomacia/210409512-Merkel-apeluje-do-Putina-ws-wojsk-przy-granicy-z-Ukraina.html>).

***

Коло друзів Росії у Східній Європі стало ще менше

Президент Росії **Володимир Путін**, можливо, втратив одного зі своїх найближчих союзників у Європі, оскільки політики в Чеській Республіці нарешті об'єднуються проти Росії і закликають своїх партнерів зробити те ж саме. Звинувативши Росію в смертельному вибуху у Врбетице у 2014 р. і виславши 18 співробітників посольства, Чехія підкреслила стурбованість Заходу діями В. Путіна. Росія відкинула звинувачення і вислала з Москви 20 чеських дипломатів. Президент Чехії **Мілош Земан** з моменту приходу до влади у 2013 р. був одним із найактивніших прихильників більш тісних зв'язків Європи з Москвою і Пекіном. Він грав церемоніальну роль, щоб протистояти санкціям США або ЄС. Але сьогодні М. Земан став на бік свого уряду проти В. Путіна. Прем'єр-міністр Чехії А. Бабіш наголосив, що уряд користується «абсолютною» підтримкою президента.

(*Bloomberg.* – *New York,* *2021.* – *19.04.* –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-19/russia-s-circle-of-friends-just-got-smaller-in-ea-stern-europe>).

***

В. Путін прийняв запрошення Д. Байдена виступити на кліматичному саміті

Президент Росії **Володимир Путін** виступить на ініційованому президентом США **Джо Байденом** саміті лідерів з питань клімату, який відбудеться у форматі відеоконференції. «В. Путін викладе підходи Росії в контексті налагодження широкого міжнародного співробітництва, спрямованого на подолання негативних наслідків глобальної зміни клімату», – вказується в заяві. Напередодні в Кремлі повідомили, що рішення про участь В. Путіна в саміті буде ухвалене після того, як стануть відомі всі деталі цієї зустрічі. «На жаль, відповіді на ці питання ми почали отримувати тільки в останні дні, і нам потрібно їх ретельно проаналізувати перед тим, як буде ухвалено рішення про участь президента», – заявив пресекретар президента Росії Д. Песков.

(*Deutsche Welle.* – *Bonn,* *2021.* – *19.04.* – <https://p.dw.com/p/3sFMo>).

***

В. Путін застеріг інші країни від перетину «червоних ліній» щодо РФ

Президент Росії **Володимир Путін** під час виступу зі щорічним посланням до Федеральних зборів вирішив застерегти Захід від перетину «червоних ліній» у відносинах з Росією. Він також нагадав, що РФ є світовим лідером у створенні бойових ракетних систем нового покоління. При цьому В. Путін стверджує, що

Росія хотіла б мати «добрі відносини з усіма учасниками міжнародного спілкування, зокрема і з тим, із ким відносини в нас останнім часом, м'яко кажучи, не складаються».

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 21.04. – <https://p.dw.com/p/3sKHp>*).

***

В. Путін відповів на пропозицію В. Зеленського про зустріч

Президент РФ **Володимир Путін** заявив про готовність зустрітися з Президентом України **Володимиром Зеленським**. «Якщо йдеться про розвиток двосторонніх відносин, то будь ласка. Ми прийнемо Президента України в Москві у будь-який зручний для нього час», – сказав В. Путін під час російсько-білоруських переговорів на вищому рівні. При цьому він додав, що якщо йдеться про обговорення проблем Донбасу, то тоді насамперед керівництво України має зустрічатися з керівниками самопроголошених республік ЛНР і ДНР, а вже потім обговорювати ці проблеми з представниками третіх країн, якою в цьому випадку є Росія. Також В. Путін стверджує, що було «дуже багато кроків, спрямованих на руйнування наших відносин, про що ми, безумовно, можемо тільки шкодувати». «Це стосується низки проблем у двосторонніх відносинах, ставлення до російської православної церкви, спроб її руйнування, до російської мови і до російськомовних громадян України і російських громадян, які проживають в Україні», – стверджує він. При цьому В. Путін запевнив, що «якщо В. Зеленський хоче почати відновлення цих відносин, ми будемо це тільки вітати».

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 22.04. – <https://p.dw.com/p/3sRbJ>*).

***

К. Волкер: В. Путін не хоче успіху демократії в Україні

На думку колишнього спеціального представника Державного департаменту США з питань України К. Волкера, «посилення російської військової присутності на кордоні з Україною повинно було підкреслити, що Росія має серйозну військову міць і політичну волю діяти, якщо вона того захоче, а з іншого боку, Росія хотіла показати, що Захід не бажає використовувати силу, змагаючись із ним, тому Україні слід бути напоготові». На думку дипломата, президент РФ **Володимир Путін** хоче запобігти перетворенню України в успішну демократичну країну. «Думаю, це найважливіше. Оскільки якщо Україна стане успішною, процвітаючою країною, можна буде поставити запитання: а чому такою не є Росія? Частина цієї стратегії – закрити Україні шлях до Євросоюзу», – заявив американський дипломат.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 23.04. – <https://p.dw.com/p/3sS5I>*).

***

У Кремлі кажуть, що зустріч Д. Байдена і В. Путіна може відбутися у червні

Зустріч президента США **Джо Байдена** та президента Росії **Володимира Путіна** може відбутися у червні 2021 р. Про це заявив помічник президента РФ Ю. Ушаков. Відповідаючи на запитання, чи може така зустріч відбутися або ж її складно передбачити,

Ю. Ушаков зазначив: «Називають червень, навіть є конкретні дати». Ю. Ушаков при цьому не конкретизував дати, зауваживши лише, що «поки не буду про них говорити, але це червень».

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 25.04. – <https://p.dw.com/p/3sXpc>*).

***

В. Путін не обговорюватиме з В. Зеленським проблеми Донбасу

У Кремлі схвалюють ініціативу Президента України **Володимира Зеленського** про проведення зустрічі з президентом РФ **Володимиром Путіним**, але наголошують, що цей діалог має зачіпати винятково питання двосторонніх відносин. «Бажання розмовляти завжди можна тільки схвалювати», – сказав пресекретар президента Росії Д. Песков. За його словами, заступник керівника адміністрації президента Д. Козак «перебуває у постійному контакті з Офісом Президента України». Д. Песков стверджує, що «абсолютно чітко було викладено президентом РФ його ставлення до ініціативи поговорити, до можливого наповнення такого діалогу». «Такий діалог може стосуватися лише проблематики двосторонніх відносин. Тобто цей діалог не може здійснюватися, виходячи з цілей пошуків урегулювання ситуації на Південному Сході України», – заявив пресекретар президента.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 27.04. – <https://p.dw.com/p/3sdAs>*).

Сербія

Президент Сербії відвідав ЄС для прискорення процесу вступу

Президент Сербії **Александр Вучич** розпочав візит до Європейського Союзу, і однією з ключових цілей візиту є обговорення можливості прискорення процесу вступу балканських країн до блоку. Його переговори з Ж. Боррелем, вищим представником ЄС у закордонних справах та політиці безпеки, були «зосереджені на переговорах про вступ Сербії та можливостях для збільшення швидкості цього процесу». «Що стосується переговорів про вступ, нам потрібно бути більш динамічними. Але це може статися лише за умови більшого прогресу в реформах та їхній реалізації», – додав Ж. Боррелль. А. Вучич заявив після зустрічі: «Я здійснив візит, сподіваючись, що ми продовжимо працювати над цим процесом, щоб досягти більш істотного рішення в найближчий період. Ми також обговорили верховенство права, яке є частиною наших переговорів про вступ до ЄС».

(*Xinhua. – Beijing, 2021. – 27.04. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/27/c_139908310.htm*).

США

В. Зеленський провів розмову з Д. Байденом. Президент США хоче відвідати Україну

Президент України **Володимир Зеленський** поспілкувався з президентом США **Джо Байденом** у телефонному режимі. Розмова тривала близько 50 хв. Президент США запевнив українського лідера, що він повністю знає ситуацію, яка склалася на Сході України і заявив, що хоче відвідати Київ. Д. Байден також

запевнив про «непохитну підтримку США суверенітету та територіальної цілісності України в умовах тривалої російської агресії». У відповідь Президент України запевнив, що його країна цінує підтримку США, що надається на різних рівнях.

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *02.04.* –
<https://www.rp.pl/Prezydent--USA/210409871-Zelenski-rozmawial-z-Bidenem-Prezydent-USA-chce-odwiedzic-Ukraine.html>).

***

Чеська Республіка хоче провести саміт Байдена – Путіна

Міністр внутрішніх справ Чехії Я. Хамачек повідомив, що Чеська Республіка пропонує Росії та США організувати першу зустріч між президентом Росії **Володимиром Путіним** та президентом США **Джо Байденом** у Празі. «Я доручив нашим послам у Вашингтоні та Москві запропонувати Прагу як потенційне місце зустрічі», – зазначив Я. Хамачек. Політик додав, що, на його думку, Прага буде гарним місцем для саміту, оскільки в минулому вона вже проводила аналогічні заходи – 8 квітня 2010 р. відбулася зустріч тодішніх президентів Росії та США **Дмитра Медведєва** та **Барака Обами** у Празі.

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *14.04.* –
<https://www.rp.pl/Polityka/210419723-Czechy-chca-goscic-szczyt-Biden---Putin.html>).

***

Д. Байден закликав В. Путіна «знизити напруженість» у відносинах з Україною

Білий дім заявив, що президент США **Джо Байден** закликав свого російського колегу **Володимира Путіна** «знизити напруженість» на кордоні з Україною під час телефонної бесіди. Згідно із записом бесіди в Білому домі, Д. Байден тиснув на В. Путіна з приводу нарощування російської військової потужності на Сході України, підкресливши непохитну прихильність США суверенітету і територіальній цілісності України. Росія заявила, що «вивчить» пропозицію про саміт, зроблену президентом США Д. Байденом. Прессекретар президента Росії Д. Песков охарактеризував бесіду двох президентів як «професійну» і тривалу «досить довго». Відносини між Москвою і Вашингтоном різко погіршилися відтоді, як Д. Байден став президентом.

(*Euronews.* – *Lyon,* *2021.* – *14.04.* –
<https://www.euronews.com/2021/04/14/biden-calls-on-putin-to-de-escalate-tensions-with-ukraine-in-phone-conversation>).

***

Санкції Д. Байдена щодо Росії залишають місце для маневру дипломатії

Президент США **Джо Байден** виступив з офіційною заявою, яка стосується ситуації навколо Росії. Коментуючи рішення про санкції, Д. Байден заявив, що вони не такі сильні, як могли бути, тому що США хоче стабільних відносин з Росією і не хоче ескалації. Реакція у Вашингтоні варіювалася від стриманого

схвалення до відкритого скептицизму: демократи і республіканці стверджували, що це тільки перший крок, і США повинні зробити більше, наголошуючи: щодо Росії мало причин для компромісів і занадто багато сфер, в яких необхідно протистояти Росії, зокрема таких, як «Північний потік-2» і побоювання з приводу нарощування російської військової потужності уздовж кордону з Україною.

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 16.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-15/biden-s-russia-sanctions-leave-some-wiggle-room-for-diplomacy?srnd=premium-europe>).

***

Президент США Джо Байден назвав «взаємне визнання» ключем до переговорів щодо Косово і Сербії

Президент США Джо Байден заявив, що взаємне визнання між Сербією і Косово буде в центрі майбутньої мирної угоди між двома країнами і що нормалізація відносин з Белградом матиме важливе значення для припинення міжнародної ізоляції Приштини. У листі новому президентові Косово **Вйосі Османі** Д. Байден написав, що США працюватимуть з її адміністрацією з питань корупції та зміцнення верховенства закону, а також щодо розвитку економіки країни і боротьби з пандемією COVID-19. Але «не менш важливі зусилля щодо забезпечення тривалого миру за допомогою продуктивного діалогу між Косово і Сербією і, в кінцевому рахунку, всеосяжної угоди про нормалізацію». Сербія, разом з Росією і Китаєм, відмовляється визнати Косово як незалежну державу і активно лобіює, щоб інші країни припинили свою підтримку.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 20.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/20/president-joe-biden-says-mutual-recognition-key-to-kosovo-serbia-talks>).

***

Д. Байден поговорив з Р. Т. Ердоганом напередодні рішення щодо Вірменії

Президент США Джо Байден розмовляв із президентом Туреччини **Реджепом Тайїпом Ердоганом**, оскільки готувався офіційно визнати, що звірства, скоєні проти вірменського народу Османською імперією понад століття тому, були геноцидом. Міністр закордонних справ Туреччини М. Чавушоглу попередив адміністрацію Д. Байдена, що визнання «зашкодить» американсько-турецьким відносинам. Білий дім заявив, що Д. Байден сказав Р. Т. Ердогану, що він хоче поліпшити відносини між двома країнами і знайти «ефективне рішення розбіжностей». Президенти також домовилися провести двосторонню зустріч на саміті НАТО в Брюсселі у червні. Розмова між двома лідерами відбулася вперше відтоді, як Д. Байден вступив на посаду. Затримка стала тривожним знаком в Анкарі. У Р. Т. Ердогана були хороші відносини з колишнім президентом **Дональдом Трампом**, і він сподівався на перезавантаження, незважаючи на минулі непорозуміння з Д. Байденом.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 21.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/24/president-biden-speaks-to-erdogan-ahead-of-armenia-decision>).

***

Д. Байден здійснить першу закордонну поїздку до Великобританії та ЄС

Президент США **Джо Байден** вирушить у свою першу закордонну поїздку, повідомляє Білий дім, маючи на меті продемонструвати прихильність своєї адміністрації трансатлантичному Альянсу та відновлення взаємодії з ключовими союзниками. Д. Байден візьме участь у саміті Великої сімки в Корнуолі (Англія), який відбудеться 11–13 червня, після чого президент відвідає Брюссель, де він проведе зустрічі з керівництвом Європейського Союзу та відвідає саміт лідерів Північноатлантичного договору 14 червня.

(*The Associated Press.* – *New York, 2021.* – 23.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-europe-north-america-summits-148d5b4aaf534ae09ff01c38611ba48>).

***

Д. Байден має намір визнати різанину вірменів геноцидом

Президент США **Джо Байден** сказав президенту Туреччини **Реджепу Тайїпу Ердогану**, що має намір визнати різанину вірмен 1915 р. геноцидом, що, ймовірно, загострить і без того напружені американсько-турецькі відносини. Очікується, що Д. Байден буде використовувати слово «геноцид», виконуючи обіцянку, дану під час своєї президентської кампанії. Він стане першим президентом США за 40 років, який публічно заявить, що масові вбивства в останні роки існування Османської імперії були геноцидом. Вірменська діаспора давно лобює уряд США, щоб він офіційно визнав геноцидом серію звірств, що сталася понад 100 років тому. У 2019 р. обидві палати Конгресу прийняли резолюцію про визнання геноциду. Це голосування відбулося після того, як Туреччина почала сирійську військову операцію після рішення **Дональда Трампа** раптово вивести війська США з контрольованого курдами регіону.

(*Bloomberg.* – *New York, 2021.* – 23.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-23/biden-tells-erdogan-he-will-call-armenian-massacre-a-genocide?srnd=premium-europe>).

***

Суперечка щодо російського трубопроводу випробовує план Д. Байдена про наближення Європи

Зростає тиск на президента США **Джо Байдена** з метою запобігти добудові російського газопроводу до Європи, який дасть Росії значні важелі впливу на американських партнерів та союзників. Однак такі дії можуть спровокувати величезний розрив у трансатлантичних відносинах, зокрема з Німеччиною, водночас коли Д. Байден визначив відновлення добрих зв'язків із Європою своїм пріоритетом. Із закінченням будівництва газопроводу «Північний потік-2» американські депутати від обох партій посилили вимоги до Білого дому запровадити нові санкції проти російських та європейських компаній, щоб зупинити проєкт. Але можливість цього здається невеликою: Німеччина продовжує підтримувати проєкт, збільшуючи споживання

природного газу, а трубопровід закінчений приблизно на 95 %. Д. Байден заявив, що виступає проти газопроводу, який належить російській державній компанії «Газпром», з інвестиціями кількох європейських компаній.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 24.04. – <https://apnews.com/article/europe-russia-business-government-and-politics-21962232ded66fd2d5e53b7ba1d5825a>).

Туреччина

Зустріч Р. Т. Ердогана та В. Зеленського: підтримка України і посилення співпраці

Президент України **Володимир Зеленський** та президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** співголювали на дев'ятому засіданні Стратегічної ради високого рівня між Україною та Турецькою Республікою. За підсумками засідання сторони ухвалили спільну декларацію, в якій, зокрема, йдеться про активізацію зусиль з поглиблення співпраці у сфері економіки, торгівлі, туризму, безпеки, оборонної промисловості, науки, освіти. Окремим пунктом у декларації вказана координація кроків, «спрямованих на відновлення територіальної цілісності України в її міжнародно визнаних кордонах, зокрема на деокупацію Автономної Республіки Крим та міста Севастополь, а також територій у Донецькій та Луганській областях». Також сторони задекларували підтримку створення «Кримської платформи» як нового формату для врегулювання питання незаконної та нелегітимної анексії Криму Російською Федерацією, а також пообіцяли посилити зусилля для покращення умов проживання кримських татар, які були змушені покинути свою батьківщину. Серед інших пунктів декларації – підтримка мирного врегулювання на Донбасі та перспективи членства України в НАТО, посилення співпраці у боротьбі з тероризмом та міжнародною злочинністю тощо.

(Deutsche Well. – Bonn, 2021. – 10.04. – <https://www.dw.com/uk/zustrich-erdohana-ta-zelenskoho-pidtrymka-ukrainy-i-posylenia-spivpratsi/a-57158416>).

***

Президент Туреччини закликав до мирного дипломатичного врегулювання напруженості на Сході України

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** закликав до мирного і дипломатичного врегулювання «тривожних подій» на Сході України. «Ми вважаємо, що нинішня криза має бути врегульована мирним шляхом дипломатичними засобами, згідно з вимогами територіальної цілісності України та міжнародними законами», – сказав Р. Т. Ердоган на спільній пресконференції зі своїм українським колегою **Володимиром Зеленським** у Стамбулі. Зі свого боку В. Зеленський заявив, що підтримка Туреччиною відновлення суверенітету і територіальної цілісності України «надзвичайно важлива». Візит Президента України відбувся в рамках Дев'ятого засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною та Турецькою Республікою. Дві країни вивчали можливості співпраці, зокрема в оборонній промисловості, вільній торгівлі та туризмі.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 11.04. –

http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/11/c_139871827.htm).

Україна

Український лідер вважає, що Росія створює загрозову атмосферу та тиск на переговорах щодо припинення вогню

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що ескалація напруженості у східних регіонах України показала, що Росія прагне створити загрозову атмосферу для переговорів про припинення вогню. «Гра м'язами у вигляді військових тренувань і можливих провокацій уздовж кордону – це традиційна російська справа, – сказав В. Зеленський. – Таким чином вона (Росія) прагне створити атмосферу загрози і, водночас, тиску під час переговорів про припинення вогню і для миру як нашої цінності».

(Reuters. – London, 2021. – 01.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BO5VH>).

***

В. Зеленський: ЗСУ здатні дати відсіч будь-кому, і це допомагає в дипломатії

Президент України **Володимир Зеленський** заявив, що «українська армія спроможна дати відсіч будь-кому». «Щодо ситуації на Сході України. Збереження режиму повного припинення вогню є запорукою продовження важких, але дуже необхідних переговорів у «мінському» та «нормандському форматах». Укотре наголошую: наша армія здатна дати відсіч будь-кому. І це посилює наші позиції для врегулювання ситуації дипломатичним шляхом. Саме дипломатичним, який обрала Україна для реінтеграції тимчасово окупованих територій і повернення наших людей», – наголосив В. Зеленський. Український лідер також зазначив, що на цьому шляху Україна має повну та незмінну підтримку міжнародних партнерів, зокрема Європи та США.

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 02.04. – <https://www.dw.com/uk/zelenskyi-zsu-zdatni-daty-vidsich-bud-komu-i-tse-dopomahaie-u-dyplomatii/a-57088897>).

***

Р. Т. Ердоган закликав Україну та Росію до переговорів

Президент Туреччини **Реджеп Тайїп Ердоган** заявив, що Туреччина працює над мирним вирішенням конфлікту між Україною та Росією. Р. Т. Ердоган зустрівся в Стамбулі з Президентом України **Володимиром Зеленським** та запевнив, що Туреччина готова надати необхідну підтримку. Президент Туреччини закликав припинити ескалацію напруженості в регіоні Донбасу. «Для мирного і безпечного майбутнього нашого регіону ми хочемо, щоб обидві країни якомога швидше врегулювали суперечку шляхом переговорів, і ми працюємо над цим», – наголосив Р. Т. Ердоган.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 11.04. – <https://www.rp.pl/Dyplomacja/210419964-Erdogan-wzywa-Ukraine-i-Rosje-do-negocjacji.html>).

***

Україна: 40 тис. російських солдат біля нашого кордону

Речниця Президента України **Володимира Зеленського Ю. Мендель** повідомила, що лідер України не зміг домовитися з президентом Росії **Володимиром Путіним** про переговори щодо ситуації на Сході України. «Офіс Президента (В. Зеленського) попросив про розмову з **Володимиром Путіним**, але поки що ми не отримали відповіді. Ми сподіваємося, це не означає заперечення можливості діалогу», – підкреслила Ю. Мендель. Тим часом пресекретар президента Росії Д. Песков заявив, що за останні дні не чув про такий запит і не знає, чи справді українська сторона просила про таку розмову. На запитання, чи має В. Путін щось сказати В. Зеленському, Д. Песков відповів, що сподівається на «політичну мудрість» України для уникнення потенційної війни.

*(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 12.04. –
<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/210419910-Ukraina-40-tys-rosyjskich-zolnierzy-przy-naszej-graniczy.html>).*

***

Лідери України, Франції та Німеччини ведуть переговори про безпеку

Президент України **Володимир Зеленський** прибув до Парижа для переговорів з президентом Франції **Емманюелем Макроном** на тлі загострення відносин із сусідньою Росією, яка розмістила війська біля кордону з Україною. Глави двох держав планують поспілкуватися з канцлеркою Німеччини А. Меркель в режимі відеоконференції. Згідно із заявою В. Зеленського, на порядку денному зустрічі будуть питання безпеки. «Безпека Європи залежить від безпеки України», – сказав Президент України, додавши, що його країна шукає підтримки в Європейському Союзі та НАТО. «Пора припинити розмови і приймати рішення», – наголосив В. Зеленський.

*(The Associated Press. – New York, 2021. – 16.04. –
<https://apnews.com/article/ukraine-europe-paris-france-angela-merkel-756dcfbdcdb711ea1e3b7dcc66bd446a>).*

***

«Ми повинні діяти швидко, щоб послабити напруження на Сході України», – заявив В. Зеленський Euronews

Президент України **Володимир Зеленський** перебував у Парижі на переговорах із французьким колегою **Емманюелем Макроном** на тлі стурбованості з приводу нарощування російської військової присутності на кордоні з Україною і сплеску бойових дій. У зустрічі також узяла участь канцлерка Німеччини А. Меркель в режимі відеоконференції. У спільній заяві, опублікованій після переговорів, три лідери заявили, що «поділяють стурбованість з приводу нарощування російських військ на кордоні з Україною, а також у незаконно анексованому Криму». Е. Макрон і А. Меркель підтвердили свою незмінну підтримку незалежності, суверенітету і територіальної цілісності України, а також заявили, що вони, як і раніше, прихильні до «повного виконання Мінських угод», але в заяві не згадувалося про можливі дії ЄС.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 16.04. –

<https://www.euronews.com/2021/04/16/ukraine-s-zelenskiy-appeals-for-european-support-in-stand-of-f-with-russia>).

***

В. Зеленський пропонує В. Путіну зустріч на Донбасі

Президент України **Володимир Зеленський** запросив президента Росії **Володимира Путіна** провести зустріч на Донбасі. «Я готовий зробити ще більше і запросити вас зустрітися де завгодно на українському Донбасі, де триває війна», – сказав український лідер В. Путіну у відео, розміщеному на вебсайті Президента. У телезверненні В. Зеленський повідомив, що під час зустрічі радників країн «нормандської четвірки» (Україна, Росія, Франція та Німеччина), де йшлося про повне припинення вогню на Донбасі, Росія відмовилася підтримати спільну заяву. В. Зеленський заявив, що біля українських кордонів «сконцентровано чималу кількість російських військ».

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 20.04. –

<https://www.rp.pl/Konflikt-na-Ukrainie/210429896-Ukraina-Zelenski-proponuje-Putinowi-spotkanie-w-Donbasie.html>).

***

В. Зеленський запропонував В. Путіну зустрітися у «будь-якій точці Донбасу, де йде війна»

Президент України **Володимир Зеленський** запропонував своєму російському колезі **Володимирі Путіну** зустрітися на Донбасі. Відповідну пропозицію він озвучив у відеозверненні. В. Зеленський повідомив, що на засіданнях радників «нормандської четвірки» і підгрупи з безпеки в Тристоронній контактній групі з мирного врегулювання ситуації на Сході України обговорювалося відновлення режиму повного припинення вогню, але, незважаючи на підтримку всіх сторін, Росія відмовилася підтримати спільну заяву. «При цьому прозвучала пропозиція зустрітися на лінії розмежування, щоб максимально точно побачити і зрозуміти ситуацію. А що мені розуміти? Я щомісяця там буваю. Пане В. Путін! Я готовий піти ще далі і запропонувати вам зустрітися в будь-якій точці українського Донбасу, де йде війна», – звернувся В. Зеленський до В. Путіна російською мовою. Також він зазначив, що Україні потрібно бути пильною, але не треба боятися, «бо Україна-2021 дуже відрізняється від України-2014». «Ми не боїмося, бо Україна-21 не має ілюзій. Розуміє, хто справжній друг і брат. Хто готовий підставити плече, а хто може вдарити в спину. А тому Україна-21 розуміє всі можливі сценарії та знає, що буде робити у відповідь за будь-якого розвитку ситуації. Ми не боїмося, бо в нас є неймовірна армія та неймовірні захисники», – зазначив В. Зеленський.

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 20.04. – <https://p.dw.com/p/3sIg6>).

***

Олексій Арестович: Поки що росіяни практикують лише війну з Україною

«Ми готові до всього: і до війни, і до миру», – сказав О. Арестович, військовий експерт та радник в Офісі Президента України в інтерв'ю Rzeczpospolita. «**Володимир**

Путін відштовхнув Україну, ніби нас там узагалі не було. Він просто демонструє, що вживатиметься з великими цього світу, у т. ч. з **Джо Байденом**. Він хоче нової Ялти, хоче поділити світ на зони впливу і вважає країни колишнього Радянського Союзу своїми. Ми сприймаємо це спокійно, з почуттям гумору, – говорить О. Арестович, – Президент України **Володимир Зеленський** цілком серйозно попередив Росію про велику війну і навіть запропонував В. Путіну зустріч на Донбасі». «В. Путін не поїде, але В. Зеленський зробив би це, не вагаючись. Я знаю Президента, він мчить вперед і виходить на передову, відвідує солдатів в окопах. Служба безпеки сперечається з ним, ми також говоримо, що цього робити не можна. Але все даремно. Він дуже сильна людина...», – додав О. Арестович.

(*Rzeczpospolita.* – *Warsaw,* *2021.* – *21.04.* –
<https://www.rp.pl/Wywiady-i-rozмовy/304219915-Oleksij-Arestowycz-Na-razie-Rosjanie-jedynie-cwicza-wojne-z-Ukraina.html>).

***

Президент України пропонує зустрітися з В. Путіним для переговорів у зоні конфлікту

Президент України **Володимир Зеленський** запропонував зустрітися з президентом Росії **Володимиром Путіним** у зоні конфлікту на кордоні двох країн, оскільки стурбованість з приводу нарощування військової потужності Росії в регіоні залишається підвищеною. Напруженість у відносинах між Києвом і Москвою різко зросла в останні тижні після того, як Росія почала військові навчання, а порушення режиму припинення вогню різко посилюються. «Україна і Росія, незважаючи на їхнє спільне минуле, по-різному дивляться в майбутнє», – сказав В. Зеленський у відеозверненні. В. Зеленський звинуватив Росію у відмові від нового перемир'я в конфлікті і підписав закон, що дозволяє закликати резервістів на військову службу без ширшої мобілізації.

(*Bloomberg.* – *New York,* *2021.* – *21.04.* –
<https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-21/ukraine-s-leader-offers-to-meet-putin-for-talks-in-conflict-zone?srnd=premium-europe>).

***

Президент України запросив В. Путіна на переговори в зоні конфлікту

Президент України **Володимир Зеленський** запросив свого російського колегу **Володимира Путіна** зустрітися з ним в охопленому війною регіоні Східного Донбасу для мирних переговорів на тлі зростаючого міжнародного занепокоєння з приводу масового накопичення російських військ на кордоні. У промові В. Зеленський звернувся до своїх співгромадян українською мовою з поясненнями поточної кризи, запевнивши їх, що, хоча ескалація не є неминучою і Україна не вдарить першою, її не слід боятися, бо Україна 2021 р. підготовлена до війни. Потім В. Зеленський перейшов на російську мову і звернувся безпосередньо до В. Путіна. «Містере В. Путін, – сказав В. Зеленський. – Я пропоную зустрітися де завгодно на українському Донбасі, де йде війна».

(*POLITICO.* – *Brussels,* *2021.* – *21.04.* –

<https://www.politico.eu/article/ukrainian-president-invites-putin-for-talks-in-conflict-zone/>).

***

В. Путін: «Я запрошую В. Зеленського до Москви в будь-який час»

Президент Росії **Володимир Путін** заявив, що готовий провести переговори про двосторонні відносини з Президентом України у зручний для **Володимира Зеленського** час. Напередодні Президент України В. Зеленський запросив В. Путіна зустрітися «де завгодно на українському Донбасі, де йде війна», щоб провести переговори про припинення конфлікту. За словами В. Путіна, «останнім часом Київ зробив багато кроків для руйнування російсько-українських відносин». «Але якщо В. Зеленський захоче почати відновлювати ці відносини, ми будемо лише задоволені цим», – заявив президент Росії під час зустрічі з білоруським президентом **Олександром Лукашенком**. «Виникає питання, що ми хочемо обговорити на цій зустрічі? Якщо йдеться про розмову щодо проблем Донбасу, українська влада повинна зустрітися з керівниками Луганської та Донецької республік, а вже потім обговорювати ці проблеми з представниками третіх країн, в цьому випадку Росії», – додав він.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 22.04. –
<https://www.rp.pl/Dyplomacja/210429721-Putin-Zapraszam-Zelenskiego-do-Moskwy-w-dowolnym-terminie.html>*).*

***

Росія відводить свої війська від українського кордону, а В. Путін відхилив пропозицію В. Зеленського про зустріч

Міністр оборони Росії С. Шойгу під час виступу в анексованому Криму оголосив, що прийняв рішення завершити військові навчання в Південному та Західному військових округах. Він наказав забезпечити з 23 квітня повернення всіх військ у місця постійної дислокації. Президент України **Володимир Зеленський** на тлі недавньої ескалації напруженості на Донбасі запропонував своєму російському колезі зустрітися в зоні конфлікту на Сході України, де перебувають озброєні сепаратисти, яких фінансує Росія. **Володимир Путін** відповів на пропозицію, заявивши, що спочатку В. Зеленський сам повинен поговорити з главами самопроголошених республік, а потім вони зможуть зустрітися в Москві.

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 22.04. –
<https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/22/60818368fdddff5ba48b4608.html>*).*

***

В. Зеленський пропонує розширити склад «нормандського формату»

Президент України **Володимир Зеленський** виступив за розширення складу учасників «нормандського формату» щодо врегулювання ситуації на Донбасі за рахунок залучення США, Канади та Великобританії. Український лідер також закликав до перегляду мінських угод, «щоб покласти край війні на Донбасі». «Наразі я беру участь у процесі, який був розроблений до мене. Мінський процес у цій ситуації має бути

гнучкішим. Він має служити цілям сьогоднішнього дня, а не минулого», – заявив В. Зеленський. На його думку, існує два варіанти: або зміна «мінського формату», або використання якогось іншого формату. «Швидкість має значення. Швидкість цього процесу має значення, тому що ми втрачаємо людей щодня», – додав Президент України.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 26.04. – <https://p.dw.com/p/3sZtx>*).

***

В.Зеленський кличе В. Путіна на зустріч у Ватикан

Президент України **Володимир Зеленський** вважає, що його зустріч із президентом Росії **Володимиром Путіним** «обов'язково відбудеться» і може пройти у Ватикані. «Зустріч потрібна для того, щоб припинити війну на Донбасі та пройти увесь шлях до чесного й тривалого миру», – сказав В. Зеленський. Він нагадав, що вже віддав усі відповідні розпорядження керівникові ОПУ А. Єрмаку щодо організації консультацій з адміністрацією президента РФ про майбутню зустріч двох президентів.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 28.04. – <https://p.dw.com/p/3sfgt>*).

Франція

А. Меркель і Е. Макрон нагадали про обов'язок обох сторін втілити «Мінськ»

Під час відеоконференції за участі канцлерки Німеччини А. Меркель та президентів України і Франції **Володимира Зеленського** та **Емманюеля Макрона** обговорювалася, насамперед, безпекова ситуація на Донбасі та українсько-російському кордоні. Про це йдеться у повідомленні речника німецького уряду Ш. Зайберта за підсумками відеоконференції, опублікованому на сайті канцлера. «Учасники переговорів поділяли стурбованість через нарощування російських військ на кордоні з Україною та у незаконно анексованому Криму», – ідеться в повідомленні. А. Меркель, Е. Макрон та В. Зеленський вимагають від Росії припинити посилювати війська біля України, щоб досягти деескалації ситуації. А. Меркель та Е. Макрон наголосили на необхідності повного втілення мінських домовленостей сторонами протистояння на Донбасі, а також заявили, що Німеччина і Франція й надалі докладатимуть зусиль для вирішення проблем у «нормандському форматі».

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 16.04. – <https://p.dw.com/p/3s8iA>*).

***

Німеччина, Франція та Україна закликають Росію скоротити чисельність своїх військ на кордоні з Україною

Президент Франції **Емманюель Макрон** прийняв свого українського колегу **Володимира Зеленського** в Парижі, після чого відбулася відеоконференція з канцлеркою Німеччини А. Меркель. «Вони поділилися занепокоєнням щодо збільшення російських військ на кордоні з Україною та незаконно анексованому Криму. Вони закликали припинити перекидання російських військ для деескалації ситуації», – заявив пресекретар уряду Німеччини Ш. Зайберт за результатами зустрічі. За словами В. Зеленського, мають відбутися зустрічі дипломатичних радників Франції, Німеччини,

України та Росії, які продовжать регулярні переговори щодо імплементації мінських домовленостей. «Ми прагнемо повернути Росію до переговорів», – сказав радник Е. Макрона групі репортерів після зустрічі. «Франція та Німеччина разом запевнили В. Зеленського в нашій підтримці та бажанні продовжувати працювати в дипломатичних та мирних рамках», – наголосив радник президента Франції.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 16.04. – <https://www.politico.eu/article/germany-france-and-ukraine-call-for-russia-to-dismantle-troop-reinforcement/>).

***

Е. Макрон після зустрічі з В. Зеленським має намір поговорити з В. Путіним

У Єлисейському палаці відбулися переговори президента Франції Емманюеля Макрона з Президентом України Володимиром Зеленським, а також відеоконференція за участі в переговорах канцлерки Німеччини А. Меркель. Під час зустрічі із В. Зеленським Е. Макрон вказав на підтримку Францією єдності та суверенітету України і важливість розвитку двосторонніх відносин між країнами у всіх сферах. «З огляду на складність досягнення згоди щодо Донбасу та ризик військової ескалації Е. Макрон заявив про твердий намір домагатися повного дотримання Мінських домовленостей та пошуку довгострокового політичного вирішення конфлікту», – наголосили в Єлисейському палаці. У повідомленні також ідеться, що під час відеоконференції з канцлеркою Німеччини лідери держав дійшли висновку, що рішення, ухвалені на саміті в Парижі у грудні 2019 р., все ще залишаються актуальними, а Росія повинна взаємодіяти з Україною, аби уможливити їхнє втілення. Саме ці питання Е. Макрон має намір обговорити з Володимиром Путіним.

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.04. – <https://p.dw.com/p/3sB6Q>).

***

Європейські політики нарікають на план відокремленої футбольної «суперліги»

Президент Франції Емманюель Макрон та прем'єр-міністр Великобританії Б. Джонсон заявили, що їхні уряди підтримають спроби припинити створення суперечливої європейської футбольної «суперліги», яка, за їхніми словами, загрожує підірвати принцип меритократії в цьому виді спорту. Оскільки провідні футбольні клуби Європи оголосили про свій вихід з УЄФА, щоб організувати прибутковий самоврядний турнір, Е. Макрон сказав, що Франція підтримає всі кроки, зроблені для захисту існуючої ліги. Пізніше Б. Джонсон додав, що створення «суперліги» буде «дуже шкідливим для футболу». Запропонований струс європейського футболу обмежить вступ до «суперліги» та матиме значні наслідки для менших команд, порушуючи принцип, згідно з яким вступ до головних турнірів спорту повинен базуватися на змаганні. Натомість це дало б змогу 15 клубам-засновникам гарантувати свої місця в закритій лізі, незалежно від їхнього виступу на полі.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 18.04. –

<https://www.politico.eu/article/emmanuel-macron-european-super-league-football/>).

***

Президент Франції Е. Макрон тисне на В. Путіна щодо О. Навального та України

Президент Франції Емманюель Макрон закликав президента Росії Володимира Путіна охолодити напруженість з Україною та висловив «серйозну стурбованість» станом здоров'я російського опозиційного лідера О. Навального. Президент Франції закликав В. Путіна «добросовісно і стійким чином виконувати зобов'язання щодо зменшення напруженості з Україною», зокрема шляхом виведення військ та важкої зброї з українського кордону. Нарощування російських військ за останні тижні розпалило побоювання відновлення бойових дій та занепокоїло Україну і Захід.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 26.04. – <https://apnews.com/article/ukraine-russia-emmanuel-macron-france-vladimir-putin-5f9773e7d51129ea3b3ea8fa80a9cecf>).

Чехія

Чехія вислала 18 співробітників посольства Росії за «шпигунство» у справі про вибух у 2014 році

Чеська Республіка вислала 18 російських дипломатів, які, за твердженням влади, «явно» ідентифіковані як шпигуни у справі, пов'язаній з величезним вибухом на складі боєприпасів у 2014 р. Прем'єр-міністр країни А. Бабіш заявив, що цей крок заснований на «недвозначних доказах», наданих чеською розвідкою і службами безпеки про причетність російських військових агентів до інциденту. А. Бабіш додав, що президент країни Мілош Земан, відомий своїми проросійськими поглядами, був поінформований про розвиток подій і «висловив нам повну підтримку». Міністр внутрішніх справ Я. Хамачек, який також є міністром закордонних справ країни, заявив, що ця справа може «завдати значної шкоди чесько-російським відносинам».

(Euronews. – Lyon, 2021. – 17.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/17/czech-republic-expels-18-russian-embassy-staff-for-spying-in-2014-explosion-case>).

***

Президент Чехії «ставить під сумнів» причетність Росії до смертельного вибуху

Президент Чехії Мілош Земан у телезверненні висловив сумнів у причетності Росії до вибуху на складі зброї у 2014 р. Президент припустив, що смертельний вибух міг бути викликаний випадково через неправильне поводження з вибуховими речовинами і наголосив на відсутності переконливих доказів, щоб звинуватити Росію в передбачуваному саботажі. Глава держави також застеріг від «будь-якої форми істерії» і закликав Чехію дочекатися результатів офіційного розслідування. Наразі прем'єр-міністр Чехії А. Бабіш заявив, що існують «неспростовні докази» для пред'явлення звинувачень

російським громадянам після розслідувань, проведених чеською контррозвідкою.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 26.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/26/czech-president-casts-doubt-over-russian-involvement-in-deadly-blast>).

США

Польща та Іспанія демонструють дві стадії енергетичного переходу на кліматичному саміті Д. Байдена

Прагнення до декарбонізації має величезні політичні та економічні витрати – те, що показали лідери Іспанії та Польщі, виступаючи на заключній сесії кліматичного саміту президента США **Джо Байдена**. Два кінці континенту перебувають на дуже різних стадіях декарбонізації. Іспанія майже закінчила, і тепер вона може отримати користь, поки Польща лише починає. «У Польщі протягом наступних двох десятиліть ми прагнемо побудувати нову енергетичну систему з нульовими викидами, завдяки якій рівень викидів упаде з нинішніх 70 % до 11 % до 2040 р.», – сказав він. На відміну від А. Дуди, прем'єр-міністр Іспанії П. Санчес на тому самому засіданні саміту підкреслив, наскільки глибоко Мадрид відданий своєму «зеленому переходу». «Інвестування в кліматичні амбіції та справедлива політика переходу сьогодні має кращий економічний та соціальний сенс», – сказав П. Санчес, додавши, що Іспанія розраховує створити до 350 тис. робочих місць завдяки схемам декарбонізації.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 23.04. –
<https://www.politico.eu/article/poland-spain-energy-transition-joe-biden-climate-summit/>).

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

Туреччина

ЄС – Туреччина: що стоятиме на порядку денному, коли глави країн ЄС відвідають Анкару 6 квітня?

Минуло вже 22 роки відтоді, як Туреччина стала країною-кандидатом у члени Європейського Союзу. Це був важкий і в кінцевому підсумку безплідний шлях. У 2018 р. переговори були заморожені з приводу того, що ЄС назвав відходом Туреччини від демократії, верховенства закону і основних прав. Що стосується верховенства закону, **Реджеп Тайїп Ердоган** не продемонстрував готовності уповільнити хвилю авторитаризму в Туреччині, що, на думку критиків, стало відмінною рисою його 18-річного правління. ЄС хоче, щоб Анкара погодилася на возз'єднання розділеного острова Кіпр. Туреччина відмовилася розглядати що-небудь, крім дводержавного рішення для острова. Туреччина є батьківщиною для чотирьох мільйонів сирійських біженців і багатьох біженців з інших країн, які хочуть потрапити в Європу через її морський кордон із Грецією і Болгарією. Р. Т. Ердоган погрожує припинити запобігати відправці біженців до Європи. ЄС потребує нової угоди з питань біженців, щоб запобігти повторенню кризи з мігрантами 2015 р., і велика частина дебатів, імовірно, буде присвячена тому, скільки це буде їм коштувати.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 06.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/06/eu-turkey-what-s-on-the-agenda-as-eu-leaders-visit-ankara>).

***

ЄС критикує Туреччину через вихід із договору про домашнє насильство

Європейський Союз запропонував президенту Туреччини **Реджепу Тайїпу Ердогану** перезавантаження відносин, водночас виступив із критикою внутрішньополітичної ситуації в країні. Було відзначено інтерес Туреччини до конструктивних переговорів з ЄС, а також готовність Брюсселя працювати над наданням «нової динаміки» відносин з Анкарою. Як підкреслив під час візиту в Анкару очільник Європейської ради Ш. Мішель, Р. Т. Ердогану була висловлена «глибока стурбованість з приводу останніх подій» у Туреччині. Ішлося про обмеження свободи слова і дії проти опозиційних політичних сил. Одним із ключових питань зустрічі, які необхідно було розглянути ЄС, була нова угода про підтримку Туреччини в розміщенні чотирьох мільйонів сирійських біженців, яку Р. Т. Ердоган використовував у минулому як важіль впливу на Європу.

(Euronews. – Lyon, 2021. – 06.04. –
<https://www.euronews.com/2021/04/06/eu-calls-out-turkey-over-istanbul-convention-after-constructive-meeting>).

МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА

США

Родини біженців закликають Д. Байдена дотримуватися обіцянок

Сім'ї біженців та їхні прихильники, серед них 124 обрані посадовці, надіслали президенту США **Джо Байдену** лист із закликом виконати обіцянку щодо збільшення кількості прийнятих біженців до США протягом поточного бюджетного року, змінивши рекордно низьку кількість, встановлену його попередником. Два місяці тому Д. Байден представив Конгресу план підвищити граничний рівень прийому біженців до 62 500 осіб та усунути обмеження, введені колишнім президентом **Дональдом Трампом**, які дискваліфікували значну кількість біженців, зокрема тих, хто тікає від війни. Але Д. Байден не опублікував своє рішення, оскільки його адміністрація повідомила Конгрес, як того вимагає закон. Ця акція не вимагає схвалення Конгресу, і попередні президенти приймали такі рішення, які встановлюють обмеження на допуск біженців незабаром після повідомлення Конгресу.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 06.04. –
<https://apnews.com/article/donald-trump-joe-biden-world-news-united-states-1e0186aef8b4e4cb4d268fa0f4ccd0eb>).

***

Після протестів Д. Байден планує зняти обмеження для біженців у травні

Президент США **Джо Байден** планує зняти історично низький рівень лімітів для біженців свого попередника в наступному місяці, після того, як спочатку лише перейшов до розширення критеріїв прийнятності для переселення. У підписаному рішенні про надзвичайну ситуацію Д. Байден заявив, що ліміт допуску до 15 тис. біженців,

визначений президентом **Дональдом Трампом** цього року, «залишається виправданим гуманітарними проблемами і відповідає національним інтересам». Це призвело до потоку критики з боку союзників на Капітолійському пагорбі, таких як демократ Сенату Д. Дурбін з Іллінойсу, який назвав цей ліміт «неприйнятним». Пізніше пресекретарка Білого дому Д. Псакі сказала, що Д. Байден, як очікується, збільшить ліміт біженців до 15 травня, хоча вона не сказала, на скільки.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 18.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-migration-immigration-2b53026a3910e9d840a55cfc1a443042>).

МІЖНАРОДНА СПІВПРАЦЯ

США

Індійський виробник вакцини просить США пом'якшити обмеження експорту

Виконавчий директор Інституту сироватки крові в Індії, найбільшого у світі виробника вакцин і важливого постачальника COVAX, що підтримується ООН, попросив президента США **Джо Байдена** у Twitter скасувати ембарго США на експорт сировини, необхідної для виготовлення джебів. Виробники вакцин та експерти в Індії стурбовані тим, що використання Закону США про оборонне виробництво для збільшення власного виробництва вакцин призвело до зупинки експорту критично важливої сировини. Це стримує виробництво вакцин в інших частинах світу. С. Бансель, виконавчий директор Moderna, заявив, що ембарго на експорт також заважає американським виробникам вакцин експортувати вакцини та призводить до їхньої нестачі у всьому світі.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 16.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-global-trade-india-coronavirus-pandemic-coronavirus-vaccine-50f18d8be1711d11744db710cfbb4c92>).

***

Сенатори Д. Байдену: Відмовтеся від прав інтелектуальної власності щодо вакцин

Десять ліберальних сенаторів закликають президента США **Джо Байдена** підтримати заклик Індії та Південної Африки до Світової організації торгівлі тимчасово послабити правила інтелектуальної власності, щоб вакцини проти коронавірусу могли виробляти країни, які намагаються прищепити своє населення. Законодавці в листі, переданому Білому дому, написали, що Д. Байден повинен «надати пріоритет людям над прибутками фармацевтичних компаній» і підтримати тимчасову відмову від правил. Відмова може прокласти шлях для виробників загальних препаратів або інших виробників виробляти більше вакцин. Понад 100 країн підтримують тимчасову відмову, яка може допомогти збільшити виробництво вакцин у бідніших країнах, які намагаються зробити вакцинні запаси. Адміністрація Д. Байдена заявила, що «вивчить це питання». Противники, зокрема фармацевтичні компанії, побоюються, що це створить небезпечний прецедент, що дозволить ученим по всьому світу копіювати дослідження американських та європейських компаній – деякі з яких фінансуються урядом США – задовго до

закінчення терміну дії патентів.

(*The Associated Press.* – *New York,* 2021. – 16.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-global-trade-tammy-baldwin-coronavirus-pandemic-sherrod-brown-d7ab31199060b1ebc13a3b825410d8bf>).

***

Перша закордонна поїздка Д. Байдена буде до Великобританії та Бельгії

Президент США **Джо Байден** візьме участь у саміті G7 у Великобританії та засіданні НАТО в Брюсселі у червні 2021 р. Це буде його перша іноземна поїздка на посаді президента США. «Ця поїздка висвітлить його прагнення активізувати трансатлантичні відносини та працювати в тісній співпраці з багатосторонніми партнерами для вирішення глобальних викликів та кращого захисту інтересів Америки», – зазначила пресекретарка Білого дому Д. Псакі. Д. Байден стане другим президентом, який відмовився від президентської традиції робити Канаду об'єктом першого іноземного візиту. Але Д. Байден прийняв канадського прем'єр-міністра Д. Трюдо на своєму першому віртуальному саміті. Під час переговорів G-7 основна увага буде присвячена охороні здоров'я населення, економічному відродженню та зміні клімату. У Брюсселі Д. Байден також візьме участь у саміті США – ЄС, де обговорюватимуть питання охорони здоров'я, економіки, зміни клімату та зовнішньої політики.

(*Bloomberg.* – *New York,* 2021. – 23.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-23/biden-will-travel-to-u-k-and-belgium-for-first-foreign-trip?srnd=premium-europe>).

НАТО

Україна

Україна хоче прискорити вступ до НАТО, щоб послати «реальний сигнал Росії»

Президент України **Володимир Зеленський** хоче прискорити шлях країни до членства в НАТО, щоб послати «реальний сигнал Росії». В. Зеленський закликав країни-члени НАТО посилити військову присутність у Чорноморському регіоні. «Така постійна присутність має стати потужним стримуючим фактором для Росії, яка продовжує широкомасштабну мілітаризацію регіону і перешкоджає торговим перевезенням», – сказав В. Зеленський. «Ми віддані реформуванню нашої армії і оборонного сектора, але одні реформи не можуть зупинити Росію. НАТО – єдиний спосіб покласти край війні на Донбасі», – зауважив глава держави.

(*Euronews.* – *Lyon,* 2021. – 06.04. – <https://www.euronews.com/2021/04/06/ukraine-wants-to-speed-up-joining-nato-to-send-real-signal-to-russia>).

ПІВДЕННА АМЕРИКА

Венесуела

Ліга авторитарних країн для утримання Ніколаса Мадуро при владі

Президент Росії **Володимир Путін** став великим прихильником президента Венесуели **Ніколаса Мадуро**. Туреччина, Китай та Іран також є частиною альянсу, який надає Н. Мадуро значного континентального впливу. «Скажіть президенту Путіну продовжувати бути наполегливим лідером людства. З Венесуели ми обіймаємо цього великого лідера миру», – наголосив Н. Мадуро.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 03.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/03/60688a8afdddf36638b45d8.html>).

***

США надають Венесуелі п'ять умов для зняття санкцій

Президент Венесуели **Ніколас Мадуро** вже знає, на яких умовах США можуть зняти санкції. Заступниця секретаря державного департаменту у справах Західної півкулі Д. Д. Чунг детально описала вимоги Вашингтона до Каракасу: вільні та чесні вибори, повага до прав людини та свобода преси, звільнення 323 політичних в'язнів, припинення переслідування опозиції. З часу інавгурації **Джо Байдена** венесуельські «чавісти» сподівалися, що США відмовляться від тиску на Каракас, щоб відрізнити себе від **Дональда Трампа**, чого не сталося, незважаючи на прогнози свого міжнародного лобі, очолюваного, зокрема, колишнім прем'єр-міністром Іспанії Х. Л. Родрігесом Сапатеро.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 22.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/22/6081bad2fc6c83ed298b462b.html>).

ПІВНІЧНА АМЕРИКА

Гватемала

Президент Гватемали заявив, що, ймовірно, досягне домовленостей на зустрічі з К. Гарріс

Президент Гватемали **Александро Джамматтеї** заявив, що його уряд, імовірно, досягне домовленостей про міграцію з віцепрезиденткою США К. Гарріс під час її запланованого візиту в країну, але додав, що ніяких угод ще не було підписано. К. Гарріс планує незабаром відвідати Гватемалу і Мексику в рамках свого плану дипломатичних зусиль щодо уповільнення міграції на американсько-мексиканському кордоні.

(*Reuters*. – *London*, 2021. – 15.04. – <https://www.reuters.com/world/americas/guatemala-president-says-likely-reach-deals-meeting-with-uss-harris-2021-04-14/>).

Іран

Президент Ірану говорить, що його країна вестиме переговори про ядерну угоду «відповідно до своєї власної логіки»

Іран веде переговори про повернення до ядерної угоди 2015 р., але буде робити це «відповідно до своєї власної логіки». Про це заявив президент Ірану **Хасан Рухані** на засіданні кабінету міністрів. За його словами, США повинні виконати ті самі умови, які були узгоджені в липні 2015 р., і як тільки Іран підтвердить виконання цих умов, він «негайно виконає всі свої зобов'язання». «Уряд Ірану вже склав плани процедур перевірки, тому перевірка дотримання не займе багато часу», – зазначив Х. Рухані. Аналітики кажуть, що інцидент на збагачувальному заводі ускладнив зусилля з порятунку угоди 2015 р. Як заявив президент Ірану, вибух «очевидно» був справою рук Ізраїлю. Він назвав інцидент у Натанзі актом «ядерного тероризму», спрямованим на підриг «мирних технологій Ірану під наглядом МАГАТЕ», але Іран продовжуватиме працювати «законно» в цих рамках. «У будь-якому випадку МАГАТЕ продовжить контролювати діяльність Ірану», – зазначив Х. Рухані.

(Xinhua. – Beijing, 2021. – 14.04. – http://www.xinhuanet.com/english/2021-04/14/c_139880662.htm).

Росія

В. Путін любить тримати західних лідерів у напруженості

Президент Росії **Володимир Путін** любить тримати західних лідерів у напруженості щодо своїх намірів. Президент Росії робив це більше двох десятиліть, і в більшості випадків це сходило з рук. За словами офіційних осіб, український гамбіт кремлівського лідера змусив **Джо Байдена** зосередити увагу на Росії. Визнання необхідності взаємодії з Росією було сприйняте Кремлем як тактична перемога В. Путіна. Адміністрація Д. Байдена сподівалася відсунути Росію на задній план, щоб зосередитися на більш насущних пріоритетах, але, за словами високопоставленого чиновника держдепартаменту, несподіваний військовий маневр В. Путіна спростував ці розрахунки. Для США та їхніх європейських союзників тижнева криза після того, як Росія перекинула близько 100 тис. солдатів з танками, суднами і літаками до українського кордону, стало нагадуванням про здатність В. Путіна підняти ставки в стосунках. Російський лідер відвідав онлайн-саміт Д. Байдена з питань клімату, дотримуючись відведеного йому часу для виступу перед іншими світовими лідерами, а потім отримав рідкісну похвалу від президента США за свій внесок.

(Bloomberg. – New York, 2021. – 24.04. – <https://www.bloomberg.com/news/articles/2021-04-24/putin-is-keeping-the-west-guessing-and-that-s-just-fine-with-him?srnd=premium-europe>).

США

Д. Байден оголосив про вихід з Афганістану

Президент США **Джо Байден** офіційно оголосив про плани припинити військову присутність в Афганістані до вересня. «Я дійшов висновку, що час закінчити найдовшу війну, – сказав Д. Байден. – Пора американським військам повертатися додому». На початку цього тижня адміністрація дала знак, що терміни виведення співпадуть з 20-ю річницею терактів 2001 р., які незмінно формували американську зовнішню політику в ці роки. «Ми зайшли в Афганістан через жадливий напад, який стався 20 років тому». – сказав Д. Байден. – Це не може пояснити, чому нам слід залишатися там у 2021 р.»

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 14.04. –
<https://www.politico.com/news/2021/04/14/biden-announces-withdrawal-afghanistan-481524>).

***

Д. Байден ввів санкції проти Росії та вислав дипломатів через втручання у вибори

Президент США **Джо Байден** заявив, що США стикаються з «надзвичайною ситуацією на національному рівні» через безліч злочинних дій з боку Росії, вводячи нові санкції проти російського уряду та виславши 10 кремлівських дипломатів із США. Ці кроки є частиною посилення американської кампанії з покарання Росії за спробу втручання у вибори у США 2020 р., її кампанію кібершпигунства та інші злочинні дії. Ці кроки відбуваються на тлі накопичення Росією збройних сил поблизу свого кордону з Україною, що насторожує міжнародну спільноту. Нові санкції слідує за розмовою між Д. Байденем та президентом Росії **Володимиром Путіним**, під час якої Д. Байден запропонував зустрітися у нейтральній країні найближчими місяцями. Високопоставлений представник адміністрації заявив журналістам, що Д. Байден продемонстрував позицію США В. Путіну під час їхньої розмови і що Росія – як публічно, так і «в інших форматах» – вказала, що має намір відповісти. «США, звичайно, залишають за собою право вживати подальших заходів за необхідності, – заявив чиновник. – Але наша точка зору полягає в тому, що найкращим курсом на сьогодні було б, якби США і Росія знайшли стабільний шлях рухатися вперед».

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 15.04. –
<https://www.politico.com/news/2021/04/15/biden-sanctions-russia-election-interference-481794>).

***

Афганський вихід Д. Байдена викликав неспокій серед союзників по НАТО

Рішення президента США **Джо Байдена** вивести американські війська з Афганістану до 11 вересня 2021 р. дало союзникам по НАТО свої похідні накази – їм не залишалось іншого вибору, крім як наслідувати їхній приклад. Деякі представники країн НАТО, найбільше залучені до операцій в Афганістані, заявили, що високо оцінюють консультації адміністрації Д. Байдена. Д. Байден направив своїх державних секретарів до Брюсселя, щоб обговорити цей крок з Генеральним секретарем НАТО Є. Столтенбергом.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 15.04. –
<https://www.politico.eu/article/united-states-afghanistan-pullout-triggers-unease-among-nato-allies-i-oe-biden/>).

***

Три країни запропонували прийняти саміт Д. Байдена і В. Путіна

У Гельсінкі, Відні та Берні кажуть про готовність прийняти можливий саміт президентів США **Джо Байдена** і Росії **Володимира Путіна**. «Ми вже контактуємо з російською та американською сторонами, якщо така зустріч дійсно відбудеться», – заявив канцлер Австрії С. Курц. При цьому він зазначив, що не потрібно перебільшувати

значення місця проведення саміту, мовляв, Відень не відіграватиме роль посередника. «Традиційно ми завжди мали добрі контакти на сході. Ми – нейтральна держава, а тому, можливо, також бажаний співрозмовник і для Росії», – додав С. Курц. Також президент Фінляндії **Саулі Ніністе** заявив про готовність країни організувати можливу зустріч президентів США і РФ. Крім того, не проти прийняти можливий саміт і Швейцарія. Посольства країни у Вашингтоні і Москві вже зробили перші кроки в цьому напрямі, повідомили місцеві ЗМІ. МЗС Швейцарії поки не коментує цю інформацію «з міркувань конфіденційності» і обмежилось лише словами про те, що країна завжди рада запропонувати свої послуги, коли це корисно.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.04. – <https://p.dw.com/p/3sAgQ>*).

***

Д. Байден здійснить першу закордонну поїздку у червні на саміти країн Великої сімки та НАТО

Президент США **Джо Байден** вирушить до Європи у своєю першу закордонну поїздку на посаді президента, де візьме участь у міжнародних самітах, зокрема в саміті G-7 в Корнуолі, а потім у саміті НАТО в Брюсселі. Перебуваючи в Брюсселі, Д. Байден також братиме участь у саміті США – ЄС. «Ця поїздка висвітлить його прагнення відновити наші союзи, поживавити трансатлантичні відносини та працювати в тісній співпраці з нашими союзниками і багатосторонніми партнерами для вирішення глобальних викликів та кращого захисту інтересів Америки», – зазначила пресекретарка Білого дому Д. Псакі. Під час саміту G-7 Д. Байден візьме участь у двосторонніх зустрічах з іншими лідерами, зокрема з прем'єр-міністром Великої Британії Б. Джонсоном.

(*POLITICO. – Brussels, 2021. – 23.04. – <https://www.politico.com/news/2021/04/23/biden-first-overseas-trip-g7-nato-summit-484439>*).

***

Д. Байден визнав різанину вірмен в Османській імперії геноцидом

Президент США **Джо Байден** визнав різанину вірмен в Османській імперії під час Першої світової війни геноцидом. «Американський народ шанує всіх тих вірмен, які загинули під час геноциду, що розпочався цього дня 106 років тому», – ідеться в заяві Д. Байдена з нагоди роковин різанини. Ще під час передвиборчої кампанії Д. Байден пообіцяв визнати різанину вірмен геноцидом, попри те, що турецький уряд не раз застерігав Вашингтон від такого кроку.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 24.04. – <https://p.dw.com/p/3sWLX>*).

***

Туреччина попередила про «погіршення» відносин після визнання Д. Байденом геноциду вірмен

Туреччина заявила, що викликала посла США на знак протесту проти визнання президентом **Джо Байденом** масового вбивства вірмен на початку ХХ ст. геноцидом.

Уряд Туреччини попередив, що рішення нанесло «глибоку рану» у відносинах між двома союзниками по НАТО. Міністр закордонних справ Туреччини М. Чавушоглу заявив, що «повністю відкидає» крок США. «Слова не можуть змінювати чи переписувати історію», – написав він у відповіді на заяву Д. Байдена.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 25.04. –
<https://www.politico.eu/article/turkey-armenian-genocide-biden-nato/>).

***

Д. Байден заявив, що не шукає конфлікту з Росією і Китаєм

Президент США **Джо Байден** у своєму першому зверненні до Конгресу заявив, що не прагне конфлікту з Китаєм або Росією. Натомість він зосередив увагу на дипломатії. «Ми конкуруємо з Китаєм та іншими країнами за перемогу в ХХІ столітті», – сказав Д. Байден і додав, що «автократи вважають, що демократії не можуть конкурувати». Президент США розповів, що у своїй першій розмові з китайським лідером **Сі Цзіньпіном** він сказав йому, що «ми вітаємо конкуренцію і ми не шукаємо конфліктів». «Однак я абсолютно чітко сказав, що ми всюди захищатимемо інтереси Америки», – додав Д. Байден. Також він зазначив, що США протистоятимуть «несправедливій торговій практиці», говорячи про субсидії КНР державним підприємствам і крадіжки американських технологій та інтелектуальної власності. Крім того, Д. Байден сказав С. Цзіньпіну, що США збережуть «потужну військову присутність в Індо-Тихоокеанському регіоні так само, як це робимо з НАТО в Європі – не для того, щоб розпочати конфлікт, а щоб запобігти йому».

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.04. – <https://p.dw.com/p/3siPu>).

***

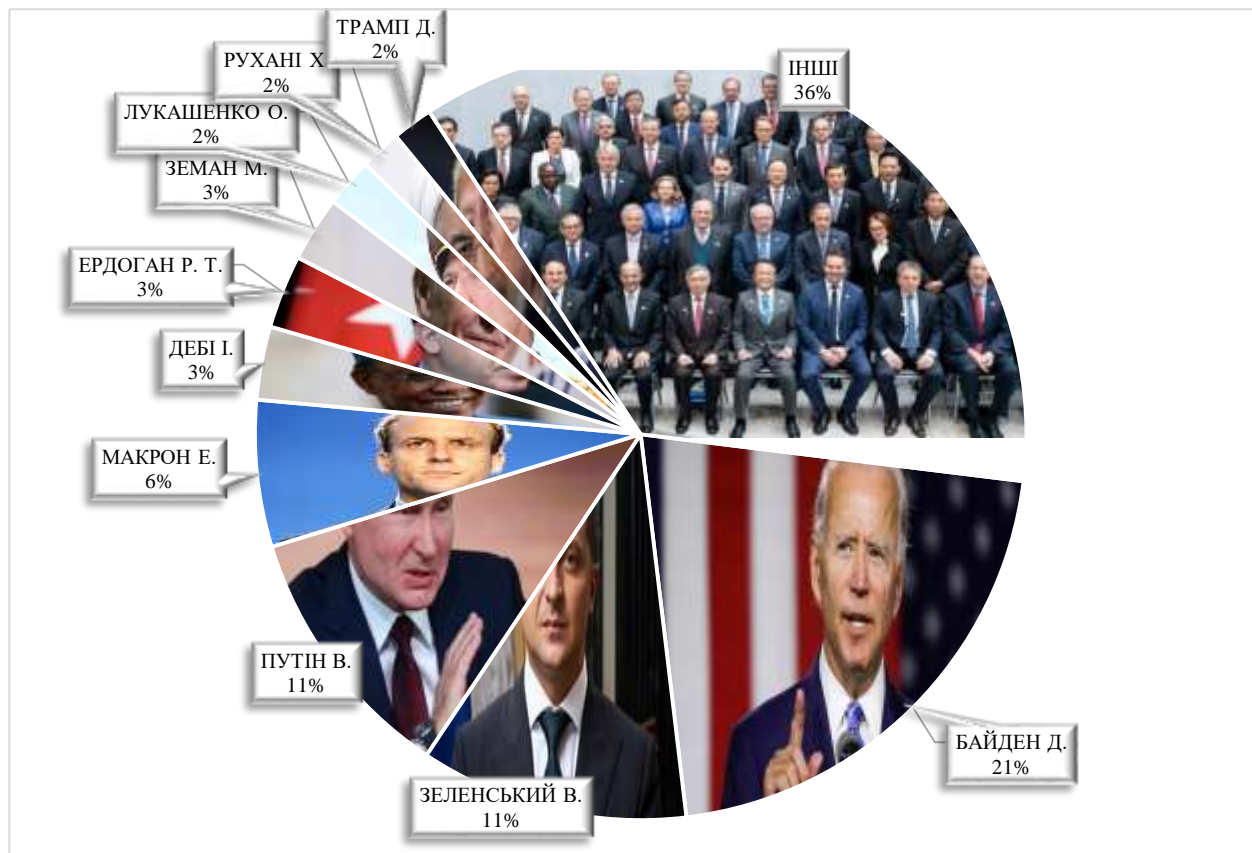
Д. Байден хоче обговорити з В. Путіним цілісність України

Президент США Джо Байден під час саміту з російським колегою Володимиром Путіним хотів би обговорити, зокрема, ситуацію щодо України. Про це повідомив радник американського президента з нацбезпеки Д. Салліван. «Він сказав, що не прагне ескалації, хотів би стабільних відносин і запропонував В. Путіну зустрітися в третій країні цього літа, обговорити низку тем, зокрема цілісність України», – повідомив Д. Салліван. За його словами, президент США має намір здійснити свій план, якщо вдасться знайти «відповідну дату і місце».

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 29.04. – <https://p.dw.com/p/3siHJ>).

ІМІДЖ ПРЕЗИДЕНТІВ

Серед загалом найчастіше згадуваних президентів за досліджуваний період слід виділити президента США Джо Байдена (21 %), Президента України Володимира Зеленського (11 %), президента РФ Володимира Путіна (7 %) та президента Франції Емманюеля Макрона (4 %).

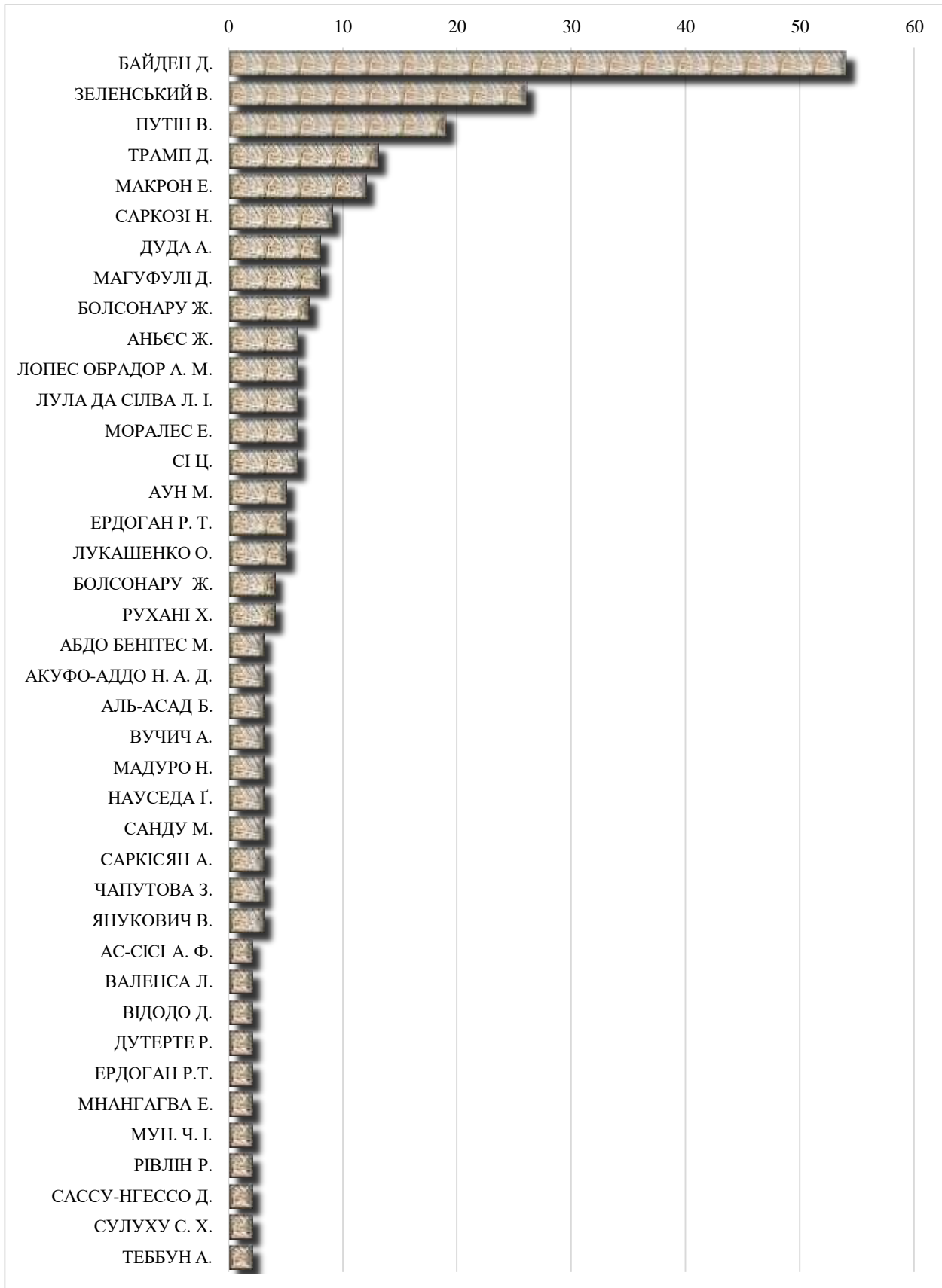
Діаграма 11. Питома вага найбільш популярних президентів у публікаціях світових ЗМІ (перші 10 президентів за період 1-30 квітня 2021 року)

Проте в плані уваги провідних журналістів світу саме до репутації та популярності президентів ситуація дещо інша. Лідерами серед країн, імідж президентів яких найчастіше висвітлювався провідними світовими ЗМІ за період дослідження, стали США (17 %), Аргентина (13 %), Бразилія, Росія та Чад (по 8 %). Перше місце щодо уваги журналістів до іміджу президентів США пояснюється активністю діючого президента Д. Байдена, який в свої перші 100 днів на посаді проявив достатню активність як в плані змін міжнародної та внутрішньої політики США, так і в плані зростання своєї популярності серед пересічних громадян та оглядачів світових медіа.

Діаграма 12. Питання іміджу президентів світу в іноземних ЗМІ (дольова вага країн, іміджу президентів яких розглядався в публікаціях за період 1-30 квітня 2021 року)

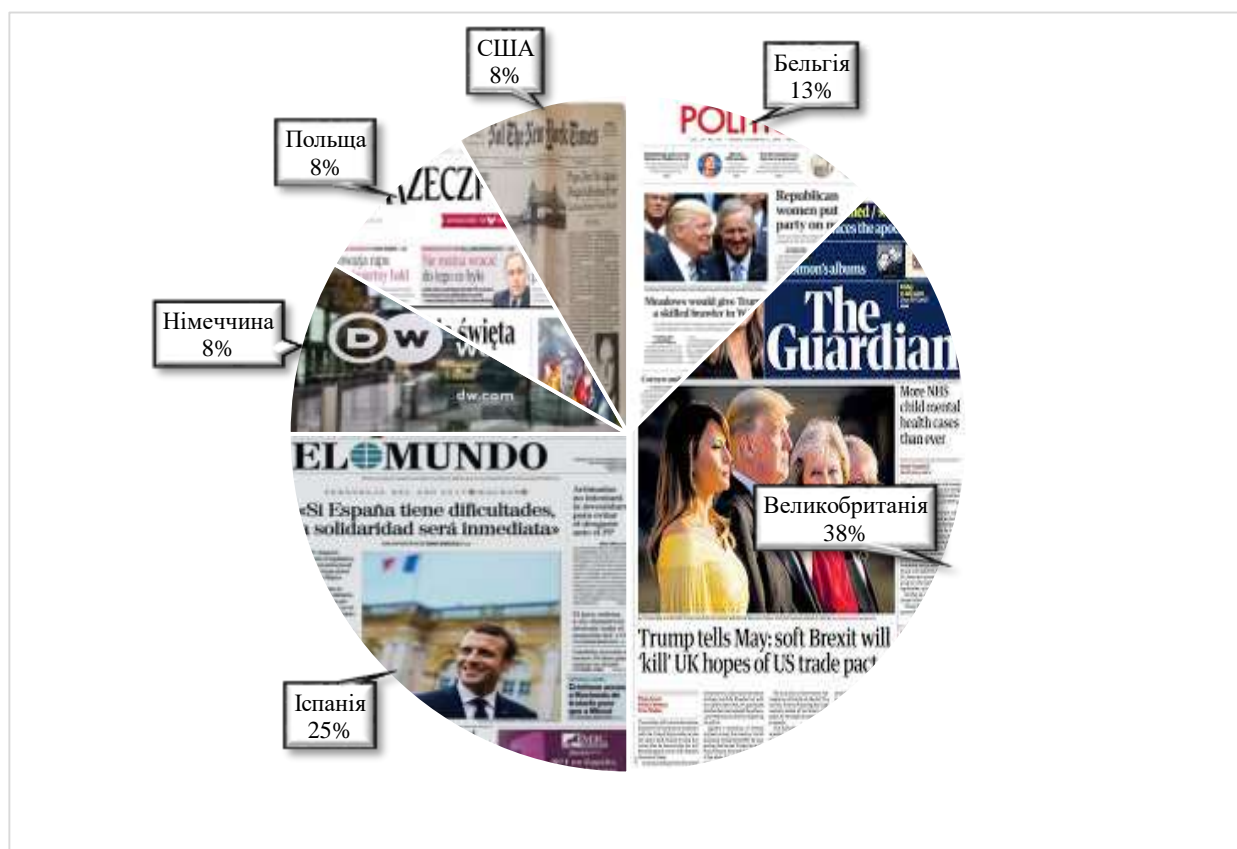
В квітні 2021 року більше всього приводів для уваги в плані обговорення їх репутації та іміджу надавали президенти Південної Америки. В Аргентині підтвердили, що президент Альберто Фернандес отримав позитивний результат тесту на коронавірус, хоча він отримав першу дозу російської вакцини «Спутник V» у січні, а другу – у лютому. Крім того, касаційний суд Аргентини припинив кримінальне переслідування по відношенню до чинного віцепрезидента і колишньої перезидента Аргентини Крістіни Фернандес де Кіршнер, підозрюваної в махінаціях з валютними ф'ючерсами. Федеральний Верховний суд Бразилії прийняв остаточне рішення: вирок проти колишнього президента Луїза Інасіо Лули да Сілви повинен бути скасованими. Таким чином, Лула да Сілва відновлює свої політичні права та можливість балотуватися на виборах у жовтні 2022 р. Розпочалося слухання, на якому суддя з кримінальних справ округу Богота вирішить, чи подавати позов проти колишнього президента Колумбії Альваро Урібе за процесуальне шахрайство та підкуп свідків. Це може стати першим випадком в Колумбії, коли глава держави сяде на лаву підсудних. Колишньому президенту Перу Мартіну Віскаррі було заборонено обіймати державні посади протягом 10 років одноставним голосуванням Конгресу країни після того, як він перестрибнув у черзі, щоб отримати вакцину проти COVID-19.

Діаграма 11. Рейтинг президентів за кількістю публікацій (перші 40 президентів за період 1-30 квітня 2021 року)

Крім того, з випуску можна дізнатись: який вирок виніс Міжнародний кримінальний суд експрезиденту Кот-д'Івуару Лорану Гбагбо за звинуваченнями у злочинах проти людства та чи повернеться він в Кот-д'Івуар, де президент залишається впливовою фігурою; чому юридична фірма, що повинна була представляти експрезидента ПАР Джейкоба Зуму на суді звільнилася до початку судового розгляду справи про його корупцію та яку роль зіграв фільм Олексія Навального про розкішний маєток В. Путіна на морському узбережжі у невдоволенні росіян падінням стандартів життя й корупцією.

Діаграма 13. Імідж президентів світу в ресурсах країн (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Інститут президентської влади в контексті іміджевих оцінок лідерів держав найбільший резонанс отримав у провідних ЗМІ Великобританії (Reuters і BBC – 38 %), Іспанії (El Mundo – 25 %) та Бельгії (POLITICO – 13 %).

ІНФОРМАЦІЙНО-РЕФЕРАТИВНІ МАТЕРІАЛИ

АРГЕНТИНА

Президент Аргентини захворів на коронавірус

В Аргентині підтвердили, що президент **Альберто Фернандес** отримав позитивний результат тесту на коронавірус, заявивши, що він має добре самопочуття, незважаючи на головний біль та легку лихоманку. А. Фернандес, якому виповнилося 62 роки, раніше заявив у Twitter, що перебуває в ізоляції за стандартними протоколами COVID-19 після того, як первинний тест показав, що він має вірус. Президент був вакцинований російською вакциною «Спутник V» на початку цього року. «Діагноз зараження COVID-19 підтверджений. Клінічна картина поміркована, значною мірою завдяки захисному ефекту отриманої вакцини», – ідеться в заяві лікаря президента.

(Reuters. – London, 2021. – 03.04. – <https://www.reuters.com/article/idUSKBN2BO03X>).

***

Президент Аргентини отримав позитивний тест на COVID-19 після двох доз вакцини «Спутник V»

Президент Аргентини **Альберто Фернандес** оголосив, що в тесті на антиген він отримав позитивний результат на Covid-19. Глава держави, який отримав першу дозу російської вакцини «Спутник V» у січні, а другу – у лютому, пройде ПЛР-контроль, щоб підтвердити наявність у нього вірусу. Це перший президент, який отримав позитивні результати після вакцинації. «Я хотів сказати вам, що наприкінці дня в мене була лихоманка та легкий головний біль, і я провів тест на антиген, результат якого був позитивним», – повідомив А. Фернандес у соціальних мережах. Пізніше він додав, що причин для тривоги немає: «Я в порядку, дякую за турботу! У мене був лише невеликий головний біль, у мене немає ніяких тривожних симптомів».

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 03.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/03/6067fbfb21efa04a098b4649.html>).

***

Крістіна Кіршнер визнана невинною в одній із справ про махінації з аргентинською державою

Кримінальне переслідування щодо до чинної віцепрезидентки і колишньої глави Аргентини **Крістіни Фернандес де Кіршнер**, підозрюваної в махінаціях з валютними ф'ючерсами, припинив касаційний суд країни. За рішенням членів суду, немає підстав притягувати до кримінальної відповідальності фігурантів справи. У рамках цієї справи, крім К. Фернандес де Кіршнер, також звинувачувалися колишній міністр економіки і губернатор провінції Буенос-Айрес, ексглава центрального банку Аргентини і діючий керівник центрального банку Аргентини.

(El Mundo. – Madrid, 2021. – 13.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/13/6075dc95fc6c83740d8b465b.html>).

БРАЗИЛІЯ

Феліпе Нето, молодий «ютубер», кинув виклик Жаїру Болсонару

Бразильський «ютубер» Ф. Нето, маючи майже 70 мільйонів підписників у соціальних мережах, може сісти на лаву підсудних за те, що назвав діяльність президента **Жаїра Болсонару** в період пандемії коронавірусу «геноцидом». Розслідування було ропочате на прохання одного із синів президента К. Болсонару і ґрунтувалося на законі про національну безпеку, що вважається юридичною лазівкою військової диктатури.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 02.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/02/6065ce7ffc6c83d11a8b4592.html>).

***

Бразильське правосуддя підтверило скасування вироку Л. І. Лули да Сільви, який тепер може бути кандидатом у президенти

Федеральний Верховний суд Бразилії прийняв остаточне рішення: вирок проти колишнього президента **Луїза Інасіу Лули да Сілви** має бути скасованим. Таким чином, Л. І. Лула да Сілва відновлює свої політичні права та можливість балотуватися на виборах у жовтні 2022 р. Це підтвердження того, що вже було вирішено в односторонньому порядку одним із суддів Верховного суду на початку березня. Тоді суддя прийняв апеляцію адвокатів колишнього президента і визнав, що федеральний суддя міста Курітіби (де було оголошено вирок) не є компетентним для розгляду справи, і вирішено скасувати вирок. Експрезидент у першому публічному виступі натякнув, що планує взяти участь у виборах наступного року, щоб протистояти **Жаїру Болсонару**.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 16.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/16/6078c2ba21efa031408b461d.html>).

ГОНДУРАС

Наркотики в Гондурасі: брат президента отримав довічне ув'язнення

Суд у США засудив брата президента Гондурасу **Хуана Орландо Ернандеса** до довічного ув'язнення за незаконний обіг наркотиків. Колишній конгресмен Хуан Антоніо «Тоні» Ернандес був визнаний винним у контрабанді кокаїну в США. Прокурори заявили, що він підкупив правоохоронців, а також був співучасником щонайменше двох убивств. Президент Х. О. Ернандес назвав вирок свого брата «обурливим». Адвокати «Тоні» Ернандеса заявили, що будуть оскаржувати вирок. Його заарештували в листопаді 2018 р. в Маямі за звинуваченням у тому, що він використовував свої зв'язки з урядом для контрабанди кокаїну через Гондурас до США. Прокурори заявили, що його кар'єра в торгівлі наркотиками розпочалася ще у 2004 р., коли він почав надавати гондураським торговцям інформацію про пересування військових. До 2008 р. «Тоні» Ернандес керував власною лабораторією кокаїну в Колумбії, яка виробляла тонни наркотиків, деякі з яких були позначені його ініціалами.

(*BBC*. – *London*, 2021. – 01.04. – <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-56589088>).

КОЛУМБІЯ

Починається судовий розгляд, який вирішить, чи буде притягнуто до кримінальної відповідальності колишнього президента Колумбії Альваро Урібе

Розпочалося слухання, на якому 28-й суддя з кримінальних справ округу Богота вирішить, чи подавати позов проти колишнього президента Колумбії **Альваро Урібе** за процесуальне шахрайство та підкуп свідків, чи відправити його до суду. Це був би перший випадок, коли глава держави сяде на лаву підсудних. А. Урібе та його команда вважають, що Верховний суд є їхнім оголошеним ворогом, і саме тому він подав у відставку з посади сенатора, щоб втратити юрисдикцію і залишитися в руках звичайного правосуддя.

(*El Mundo*. – *Madrid*, 2021. – 06.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/06/606c8dacfc6c83bc658b4656.html>).

КОТ-Д'ІВУАР

Експрезидента Кот-д'Івуару Л. Гбагбо звільнено після виправдання МКС

Міжнародний кримінальний суд (МКС) виніс виправдувальний вирок експрезиденту Кот-д'Івуару **Лорану Гбагбо** за звинуваченнями у злочинах проти людства. Це відкриває шлях до повернення в Кот-д'Івуар, де він залишається впливовою фігурою. Експрезиденту було пред'явлено звинувачення у зв'язку з насильствами після спірних виборів 2010 р., в яких загинуло 3 тис. чоловік. Л. Гбагбо є першим колишнім главою держави, якого піддали судовому розгляду в МКС, де він заперечив усі звинувачення щодо кровопролиття й отримав виправдувальний вирок.

(*BBC*. – *London*, 2021. – 01.04. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56595150>).

ПАЛЕСТИНА

Президент Палестини відбув до Німеччини на лікування

Президента Палестини **Махмуда Аббаса** доставили гелікоптером на лікування до Німеччини. Пресекретар президента не зміг прокоментувати стан здоров'я президента. М. Аббас, курець зі стажем, має довгу історію проблем зі здоров'ям – від проблем із серцем до боротьби з раком передміхурової залози понад 10 років тому. Чутки про стан здоров'я президента ходили вже давно, і палестинські чиновники намагалися ігнорувати непідтвержені повідомлення та утримувати проблеми зі здоров'ям президента поза увагою громадськості.

(*Rzeczpospolita*. – *Warsaw*, 2021. – 05.04. – <https://www.rp.pl/Polityka/210409804-Prezydent-Palestyny-leci-do-Niemiec-na-leczenie.html>).

ПЕРУ

Експрезиденту Перу М. Віскаррі заборонено обіймати державні посади через скандал із вакцинами

Колишньому президенту Перу **Мартіну Віскаррі** було заборонено обіймати державні посади протягом 10 років одностайним голосуванням Конгресу країни після того, як він «перестрибнув» у черзі, щоб отримати вакцину проти COVID-19. М. Віскарра був визнаний винним у поширенні впливу, змові та фальшивих заявах у зв'язку зі скандалом з VIP-вакцинами в Перу, в якому десятки міністрів

та державних службовців отримували вакцини Sinopharm ще до того, як вони були загальнодоступними в країні. Конгрес схвалив тимчасову заборону М. Віскаррі займати державні посади 86 голосами «за».

(Reuters. – London, 2021. – 17.04. –
<https://www.reuters.com/world/americas/peruvian-ex-president-vizcarra-banned-public-office-over-vaccines-scandal-2021-04-17/>).

ПІВДЕННО-АФРИКАНСЬКА РЕСПУБЛІКА

Юридична команда експрезидента ПАР Д. Зуми звільнилася до початку судового розгляду справи про корупцію

Юридична фірма, що повинна була представляти експрезидента ПАР **Джейкоба Зуму** на суді, подала офіційне повідомлення про відвід до Вищого суду Пітермаріцбурга, не наводячи причини відмови. Юристи звільнилася менш ніж за місяць до того, як Д. Зума та французька компанія Thales мають постати перед судом 17 травня за звинуваченнями, пов'язаними з угодою на 2 млрд дол. про зброю 1990-х рр., коли він обіймав посаду заступника президента. Д. Зуму судять за 16-ма звинуваченнями в рекеті, шахрайстві, корупції та відмиванні грошей. Він заперечує протиправні дії і заявляє, що не знає про жодні проступки, допущені його співробітниками під час укладання контрактів.

(Reuters. – London, 2021. – 22.04. –
<https://www.reuters.com/world/africa/south-african-ex-president-zumas-legal-team-quits-ahead-corruption-trial-2021-04-21/>).

РОСІЯ

В. Путін спокушає долю

Після понад двох десятиліть правління **Володимира Путіна** Росія вступила в темнішу та більш репресивну фазу. Стрибок популярності В. Путіна після анексії Криму у 2014 р. вже випарувався. А заходи для посилення його легітимності тепер включають дедалі більшу нетерпимість до будь-якого прояву незгоди. А сам В. Путін стає дедалі більш ізольованим, відгородженим від невдоволених голосів. «Для Росії масове стягування військ до кордонів України, яке натякає на початок війни, або ув'язнення найпомітнішого критика путінської системи О. Навального і доведення його до голодування можуть стати прорахунками, загрозливими для його влади», – ідеться в статті. Це вже занадто навіть для президента, який тримається за владу довше за Й. Сталіна. Арешт опозиціонера спровокував найбільші вуличні протести в Росії за багато років. А фільм О. Навального про розкішний маєток В. Путіна на морському узбережжі, попри всі заперечення, гальванізував накопичене невдоволення падінням стандартів життя й корупцією.

(Bloomberg. – New York, 2021. – 15.04. –
<https://www.bloomberg.com/opinion/articles/2021-04-15/russia-vladimir-putin-is-tempting-fate-with-ukraine-and-navalny-moves>).

***

Лист В. Путіну: світові знаменитості закликали надати медичну допомогу О.

Навальному

Понад 70 відомих у світі письменників, акторів та вчених звернулися до президента Росії **Володимира Путіна** з проханням забезпечити лікування опозиційному політику О. Навальному, який перебуває в ув'язненні. Підписали звернення лауреати Нобелівської премії з літератури С. Алексієвич, Л. Глюк, Г. Мюллер, О. Памук, письменники Д. Роулінг і С. Рушді, актори Д. Лоу, Б. Камбербетч, Д. Духовни та інші знаменитості. Вони підкреслили, що опозиціонер у критичному стані та потребує термінової медичної допомоги. «Ми закликаємо Вас, пане президенте, забезпечити О. Навальному невідкладне лікування та догляд, яких він терміново потребує і на яке має право, як і будь-який громадянин Росії. Як гарант закону, ви повинні забезпечити його дотримання», – ідеться в листі.

(*Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 17.04. – <https://p.dw.com/p/3s9Vi>*).

СОМАЛІ

Колишній президент Сомалі заявив, що солдати напали на його резиденцію, а відповідальний за це президент М. А. Мохамед

Колишній президент Сомалі **Хасан Шейх Мохамуд** заявив, що солдати напали на його резиденцію і що президент **Мохамед Абдуллагі Мохамед** відповідальний за це. «Дуже прикро, що армія під командуванням експрезидента напала на мою резиденцію. Я вже попереджав про небезпеку. Фармаджо несе відповідальність за наслідки», – написав він у своєму Твіттері, посилаючись на прізвисько М. А. Мохамеда. Х. Ш. Мохамуд назвав М. А. Мохамеда «колишнім президентом», оскільки він не визнає рішення парламенту надати останньому додаткові два роки повноважень.

(*Reuters. – London, 2021. – 25.04. – <https://www.reuters.com/world/africa/former-somalia-president-says-soldiers-attacked-his-residence-says-president-2021-04-25/>*).

США

Хантер Байден: «Я курих усе, що віддалено нагадувало крек»

Син президента США **Джо Байдена** заявив, що співпрацює зі слідством і відчуває себе «на всі сто відсотків упевненим», що його виправдають у справі, розпочатій проти нього Державною прокуратурою штату Делавер. «Я повністю співпрацюю і я абсолютно впевнений на 100 %, що в кінці розслідування я буду виправданий у будь-якому злочині», – сказав Х. Байден. «І єдине, що я можу зробити, – це співпрацювати і довіряти процесу», – додав він. Під час інтерв'ю, опублікованого за два дні до виходу його мемуарів *Beautiful Things* («Прекрасні речі»), Х. Байден знову розповів про свою боротьбу з наркотиками та алкоголем.

(*El Mundo. – Madrid, 2021. – 06.04. – <https://www.elmundo.es/internacional/2021/04/06/606c0631fdddff922f8b457d.html>*).

***

Син президента США розповів про своє життя

Син президента США **Джо Байдена** Х. Байден написав мемуари Beautiful Things («Прекрасні речі»), де заперечує звинувачення у справі української газобудівної компанії Burisma, яка належить українському мільйонеру М. Злочевському і яка за часів генпрокурора В. Шокіна були об'єктом кількох кримінальних справ. У мемуарах Х. Байден назвав **Дональда Трампа** «підлою людиною з безчесною місією». Також він розповів про свою боротьбу з алкогольною та наркотичною залежністю, загибель його матері і сестри в автокатастрофі в 1973 р. та смерть старшого брата Бо від раку мозку у 2015 р.

(BBC. – London, 2021. – 06.04. – <https://www.bbc.com/news/av/world-us-canada-56638865>).

***

Перші 100 днів Д. Байдена: де він дотримується ключових обіцянок

Наміри президента США **Джо Байдена** щодо стримування коронавірусу в перші місяці його адміністрації окупилися: закінчуючи свої перші 100 днів перебування на посаді, він виконав майже всі свої передвиборчі обіцянки, зосереджені на пандемії. Але деякі питання виявилися більш складними для його адміністрації, включаючи імміграцію, де Д. Байден має здійснити обіцяні реформи в умовах різкого збільшення кількості неповнолітніх без супроводу, які прагнуть перетнути кордон. Відповідно до деяких своїх обіцянок, Д. Байден чекає на підтримку Конгресу.

(The Associated Press. – New York, 2021. – 26.04. – <https://apnews.com/article/joe-biden-donald-trump-climate-iran-nuclear-immigration-de7b288aa2b4315b5b7fe38559a6e666>).

***

Д. Байден виголосив найбільш амбіційну промову

Звернення президента США **Джо Байдена** до Конгресу було найамбітнішим ідеологічним твердженням будь-якого президента від Демократичної партії за останні десятиліття. Д. Байден закликав виділити трильйони нових витрат на потужне розширення ролі уряду на багатьох аренах американського життя такими способами, про які неможливо було б подумати під час президентства **Барак Обами**. Хоча його рідко описували як обдарованого оратора, виступ Д. Байдена був надзвичайним виступом, частково тому, що він говорив простою мовою. Виступ був яскравим знаком часу, оскільки Д. Байден говорив про експансію уряду в стилі «нового курсу».

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 29.04. – <https://www.politico.com/news/magazine/2021/04/29/biden-speech-ideologically-ambitious-484990>).

ТУРЕЧЧИНА

М. Драгі назвав Р. Т. Ердогана «диктатором» після «Софагейта»

Прем'єр-міністр Італії М. Драгі назвав президента Туреччини **Реджепа Тайіпа Ердогана** «диктатором» і розкритикував його за те, що він відправив президентку Європейської комісії У. фон дер Ляєн на диван під час офіційного візиту. «Мені було дуже шкода за приниження, яких довелося зазнати президенту Європейської комісії фон дер Ляєн», – сказав М. Драгі під час пресконференції. Під час офіційного візиту в Анкару

Р. Т. Ердоган запропонував голові Європейської ради Ш. Мішелю крісло поруч, залишивши помітно роздратовану У. фон дер Лееґ сидіти на сусідньому дивані – інцидент, який відтоді став вірусним в Інтернеті і отримав назву «Софагейт». «Я вважаю, що це не було належною поведінкою», – сказав М. Драґі, перш ніж прокоментувати, як слід поводитися з «диктаторами». «З цими – назвемо їх такими, якими вони є – диктаторами, з якими нам, однак, потрібно співпрацювати ... треба бути відвертим у висловленні різноманітності поглядів, думок, поведінки, бачення суспільства. А також ми маємо бути готовими до співпраці для захисту інтересів своєї країни. Це важливо. Ми повинні знайти правильну рівновагу», – сказав М. Драґі, колишній очільник Європейського центрального банку.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 08.04. – <https://www.politico.eu/article/mario-draghi-dictator-recep-tayyip-erdogan-sofagate/>).

УКРАЇНА

Два роки після стадіонних дебатів: КВУ проаналізував передвиборчі обіцянки В. Зеленського

Експерти Комітету виборців України проаналізували виконання обіцянок, які чинний Президент України **Володимир Зеленський** озвучував під час дебатів на НСК «Олімпійський» у Києві 19 квітня 2019 р. «За оцінкою КВУ, більшість обіцянок В. Зеленського не було виконано. Зокрема, не реалізовано принципові обіцянки щодо проведення деолігархізації, зростання добробуту населення, реалізації медичної та інших реформ. Також не виконано заяви щодо припинення війни», – ідеться в повідомленні. При цьому експерти КВУ відзначили певний прогрес у сфері будівництва доріг, а також ухвалення законів щодо імпичменту президента та скасування депутатської недоторканності.

(Deutsche Welle. – Bonn, 2021. – 19.04. – <https://p.dw.com/p/3sEvp>).

ФІЛІПІНИ

Філіппіни: після Р. Дутерте буде правити його донька?

Донька президента Філіппін **Родріґо Дутерте** Сара Дутерте-Карпіо очолює останнє опитування, проведене на Філіппінах з 22 лютого по 3 березня серед групи з 2400 осіб щодо претендентів на посаду президента. Президентські вибори на Філіппінах відбудуться у 2022 р. Нині С. Дутерте-Карпіо – мер Давао, міста, яким раніше керував її батько. На сьогодні С. Дутерте-Карпіо заявила, що не має наміру брати участь у президентських виборах. Однак опитування Pulse Asia показало, що якщо донька Р. Дутерте вирішить балотуватися на виборах, вона матиме 27 % голосів – найбільше з усіх 13 політиків у опитуванні. Це вже друге опитування Pulse Asia, в якому 42-річна С. Дутерте-Карпіо лідирує серед потенційних кандидатів у президенти.

(Rzeczpospolita. – Warsaw, 2021. – 23.04. – <https://www.rp.pl/Polityka/210429693-Filipiny-Po-Duterte-bedzie-rzadzic-jego-corka.html>).

ФРАНЦІЯ

Європейський суверенітет втратив свого чемпіона

Емманюелю Макрону приписують влиття концепції «європейського суверенітету» в популярний дискурс у промові в Сорбонні незабаром після його обрання у 2017 р. З моменту введення цього поняття президентом Франції експерти із зовнішньої політики стали його недбало використовувати для пояснення та обґрунтування майже всього, що Європейський Союз робить у світі – від його амбіцій досягти вуглецевого нейтралітету до 2050 р. до нещодавньої інвестиційної угоди з Китаєм. І все ж, незважаючи на те, що дискусії щодо «суверенітету» продовжують вирувати, найбільший поборник ідеї переосмислює те, що він насправді мав на увазі, і поступово змінює основу, за якою слід судити про її успіх. Починаючи з Сорбонни, визначення Е. Макроном європейського суверенітету суттєво змінилося під зростаючим впливом кількох неформальних радників, особливо колишнього міністра закордонних справ скептика Г. Ведріна. Коли Е. Макрон висловлює цю ідею, він частіше вживає слово «автономія», аніж «суверенітет». Це не лише семантика. Це свідчить про те, що Е. Макрон під впливом Г. Ведріна став більш прагматичним.

(POLITICO. – Brussels, 2021. – 07.04. – <https://www.politico.eu/article/european-sovereignty-has-lost-its-biggest-champion-emmanuel-macron/>).

ЧАД

Президент Чаду Ідріс Дебі – один із лідерів, який найдовше головував у Африці

Президент Чаду **Ідріс Дебі** помер від ран, отриманих у бою з повстанцями. 68-річний І. Дебі провів при владі понад три десятиліття і був одним із керівників, хто найдовше головував в Африці. Наразі є побоювання, що смерть І. Дебі може спричинити політичну нестабільність у країні, а також негативно позначитися на міжнародній боротьбі з радикальним ісламістським угрупованням «Боко Харам» та іншими збройними угрупованнями, пов'язаними з «Ісламською Державою» та «Аль-Каїдою» в регіоні Сахель в Африці.

(BBC. – London, 2021. – 21.04. – <https://www.bbc.com/news/av/world-africa-56823897>).

***

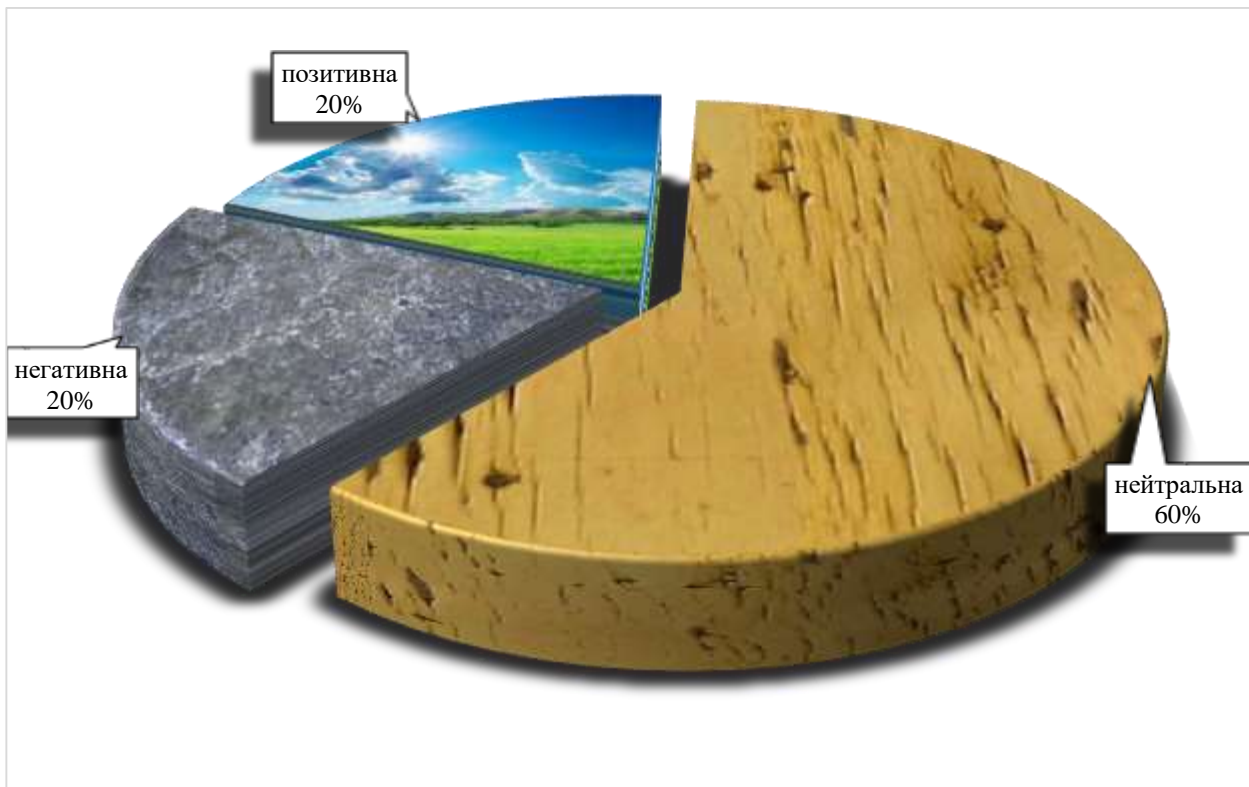
Ідріс Дебі: тисячі людей відвідали похорони президента Чаду

Тисячі чадців узяли участь у державних похоронах президента **Ідріса Дебі**, якого було вбито під час сутички з повстанцями. Серед іноземних лідерів був присутній президент Франції **Емманюель Макрон**, для якого Чад є ключовим союзником у боротьбі з джихадистами в регіоні. Е. Макрон у прощальній промові зазначив: «Ви жили солдатом, ви загинули солдатом зі зброєю в руках. Ви віддали своє життя за Чад та захист його громадян». Також Е. Макрон виступив на головній площі столиці Нджаменти і наголосив: «Ми не дозволимо нікому поставити під сумнів або погрожувати сьогодні чи завтра стабільності та територіальній цілісності Чаду». Крім того, під час церемонії відбувся військовий парад і виступ сина І. Дебі, генерала **Магамета Дебі Ігно**, якого армія обрала новим лідером країни.

(BBC. – London, 2021. – 25.04. – <https://www.bbc.com/news/world-africa-56857563>).

МОДАЛЬНІСТЬ ПОВІДОМЛЕНЬ ПРО ПРЕЗИДЕНТІВ

Протягом досліджуваного періоду більшість публікацій електронних закордонних сайтів, що висвітлювали проблеми функціонування інституту президентства у світі, мали нейтральне забарвлення (60 %). Значну частку становили повідомлення з негативним контекстом (20 %) і 20 % матеріалів мали позитивну модальність.

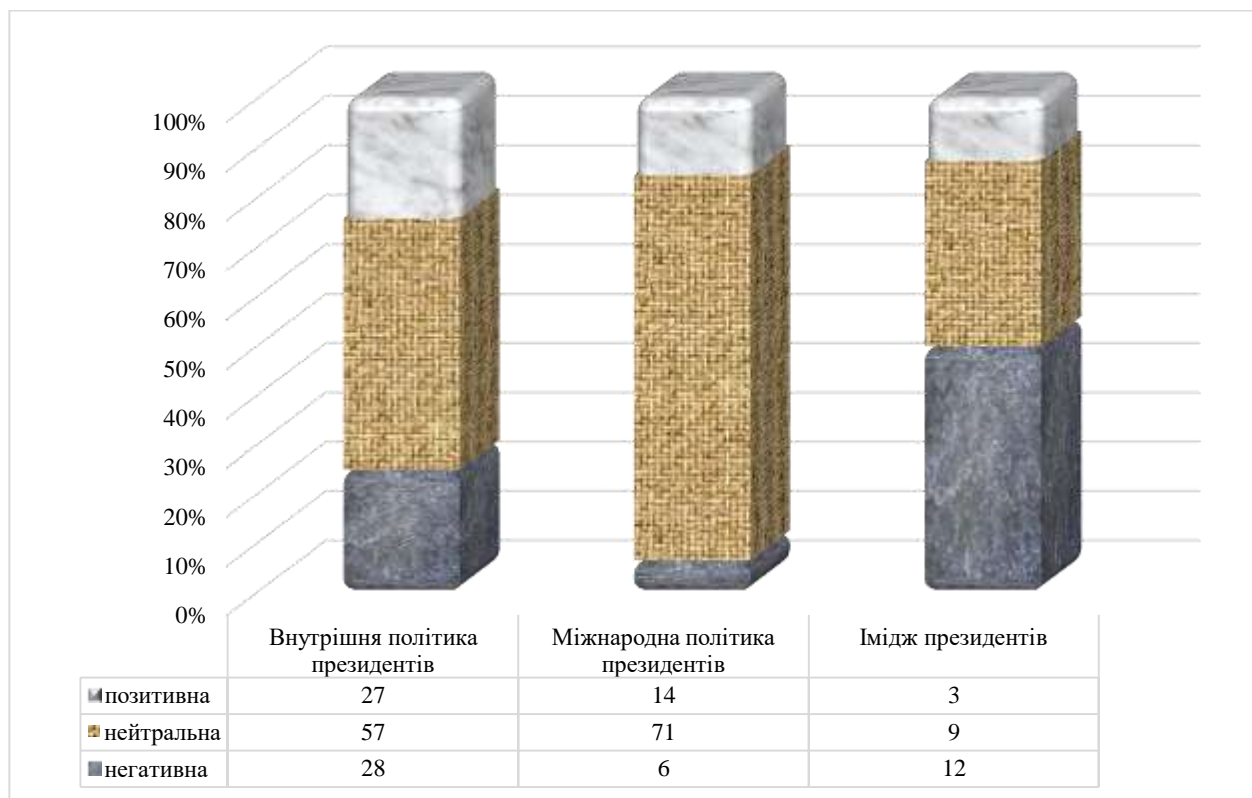

Діаграма 14. Співвідношення тональності публікацій про президентів у світових ЗМІ (доля публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Щодо характеру повідомлень про інститут президентства в ракурсі загальних рубрик, то треба сказати, що найчастіше зарубіжні інформаційні джерела використовували негативну тональність, оцінюючи імідж президентів (50 %). Наразі відгуки в нейтральному ключі стосувалися, у своїй більшості, міжнародної сфери діяльності глав держав (рекордні 78 %). Найбільшу частку позитивних оцінок містили матеріали, у яких журналісти аналізували внутрішню політику президентів (24 %).

Найбільше негативно забарвлених публікацій зібрали: покійний президент Чаду Ідріс Дебі Ітно, який прийшов до влади в результаті державного перевороту, 30 років правив залізним кулаком, вчинивши, зокрема численні вбивства опонентів та помер після

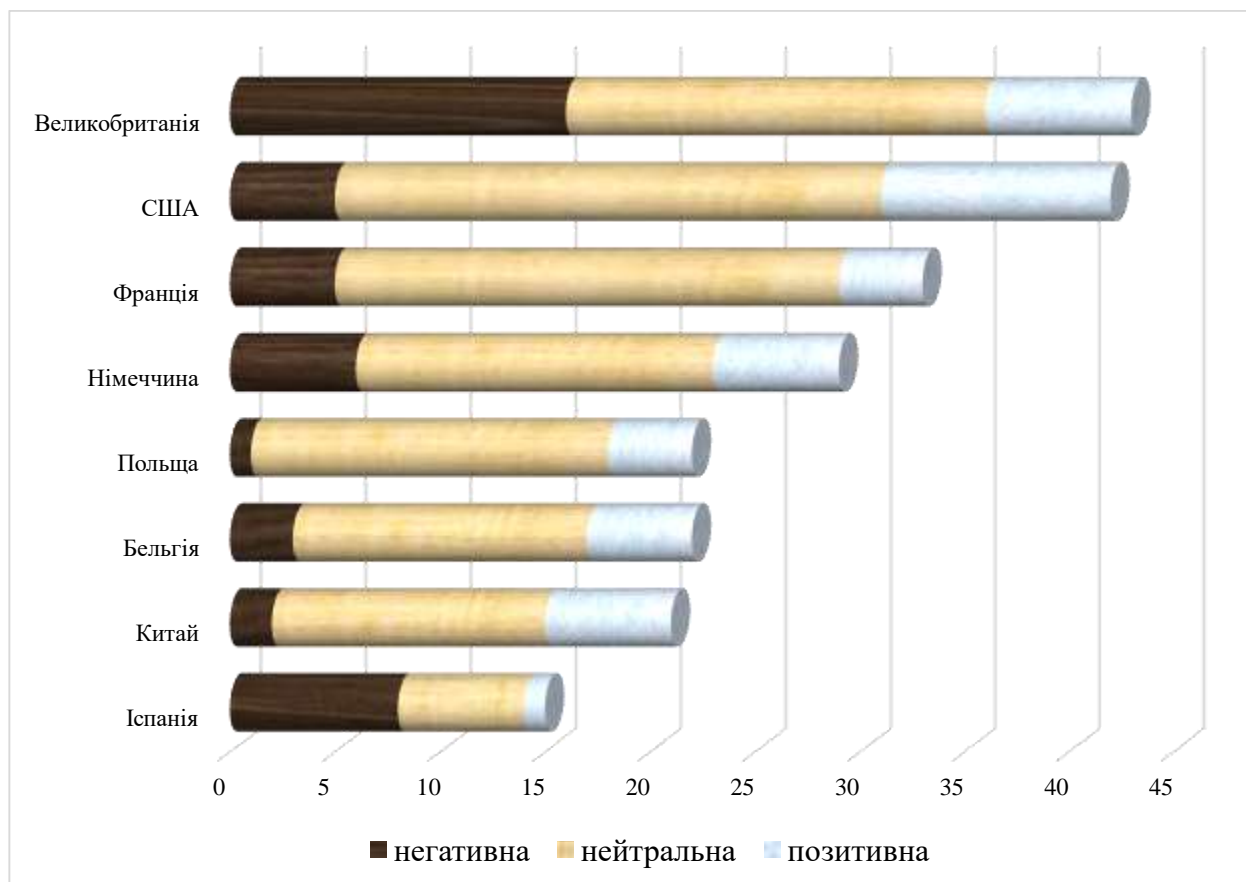
поранень в результаті зіткнень з повстанцями; президент РФ В. Путін, який створив в Росії тоталітарний режим і розв’язав агресію проти України та інших сусідніх країн; президент Бразилії Жаїр Болсонару, який продовжує безвідповідально ставитись до пандемії коронавірусу і процесу вакцинації; президент Чехії Мілош Земан, який на тлі дипломатичної напруженості між Чеською Республікою та Росією намагався продовжувати використовувати проросійську риторіку та «останній диктатор Європи» президент Білорусі Олександр Лукашенко.

Діаграма 15. Модальність публікацій про інститут президентства у світових ЗМІ в ракурсі загальних рубрик (питома вага публікацій за період 1-30 квітня 2021 року)

Лідерами позитивної інформації можна назвати президента США Джо Байдена та Президента України Володимира Зеленського.

Що стосується характеру висвітлення президентів світу ресурсами конкретних країн, то за період дослідження, представлений в даному випуску бюлетеня, тональність публікацій в різних країнах була достатньо пропорційною та виваженою. Найбільша доля негативних оцінок була в ресурсах Іспанії (53 %) та Великобританії (37 %). Позитивно забарвлені публікації найчастіше зустрічались в ресурсах Китаю (29 %) та США (26 %).

Діаграма 16. Розподіл тональності публікацій про інститут президентів в ресурсах окремих країн (за період 1-30 квітня 2021 року)

Як показало проведене нами дослідження актуальних проблем інституту президентства в контексті їх висвітлення найвпливовішими зарубіжними ЗМІ, наявною є увага до політики президентів в сфері вирішення внутрішньополітичних проблем, пов'язаних в першу чергу, з активним розгортанням вакцинації населення від COVID-19 та відновлення фінансово-економічної сфери, що постраждала внаслідок пандемії. Необхідно також відзначити, що в період з 1 до 30 квітня 2021 р. у публікаціях зарубіжних інтернет-джерел переважала частка нейтральної оцінки інституту президентства загалом і діяльності окремих президентів, зокрема. Зарубіжні ЗМІ, здебільшого, дотримуються нейтральної точки зору і не намагаються нав'язати власні думки суспільству.